

Životní, podnikatelské a občanské prostředí – prostředí pro život

Pohled na město Most.

Foto: Ondřej Hájek

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

1/2026

Čtvrtletník
Okresní
hospodářské
komory Most

ROČNÍK 21 / 113. VYDÁNÍ / BŘEZEN

Budoucnost Evropy ovlivní hospodářské výsledky průmyslu vyspělých zemí...

Hlavní rozhovor s náměstkem člena vlády
na MPO Marcelém Dlaskem
Str. 6–8

Role HK je být trvalým rozhraním mezi realitou podnikání a státem...

Rozhovor s prezidentem HK ČR Zdeňkem Zajíčkem
Str. 14–15

„Chytré“ technologie a sociální služby...

Článek od ředitele MSSS v Mostě Luboše Trojny
Str. 36–37

Ing. Marcel Dlask

Váš partner v oceli již od roku 1990

www.posmayspol.cz, +420 775 906 889, +420 476 44 24 34, info@posmayspol.cz

Společnost Posmayspol s.r.o. byla založena v roce 2005 v Mostě panem Güntherem Mayerem. Navázala tak na činnost a know how firmy Günther Mayer – POSMAYSPOL působící od roku 1990 v oblasti zámečnické činnosti, konstrukcí a svařečských prací. Díky neustálé technické modernizaci disponujeme nejmodernějšími technologiemi k uspokojení nejvyšších potřeb našich zákazníků.

Dbáme na kvalitu výrobků a služeb, přesnost a pružnost dodávek.

Zabýváme se laserovým pálením, CNC ohraňováním, frézováním, svařováním a práškovým lakováním v oblasti automotive a non-automotive výroby. Vyrábíme pro český i zahraniční trh. Specializujeme se na zpracování oceli, kde kvalita představuje klíčový prvek naší filozofie. Disponujeme rozsáhlou řadou certifikátů, což podtrhuje naše závazky k vysokým standardům a excelentním výsledkům. S pečlivostí a odborným přístupem zajišťujeme nejen kvalitní produkty, ale i spolehlivé služby pro naše zákazníky.

Proč si vybrat právě nás?

Věříme, že každý projekt je unikátní, a proto k němu přistupujeme s kreativitou a inovacemi. Naše řešení nejsou jen esteticky příjemná, ale také efektivní a udržitelná.

Od návrhu až po realizaci.

Naše profesionální týmy odborníků jsou připraveny poskytnout vám kvalitní návrhy a konzultace pro váš projekt. S důkladným porozuměním vašim potřebám a cílům, společně vypracujeme plán, který vám pomůže dosáhnout optimálních výsledků. Nenechte svůj projekt náhodě. Spolehněte se na nás od počátečního návrhu až po konečnou realizaci.

Specializace

Jsme specialisté na zámečnickou výrobu a montáž ocelových konstrukcí

Práce v týmu

Věříme v sílu týmové spolupráce, podporujeme absolventy z našeho kraje v jejich rozvoji

Modernizace

Disponujeme moderními technologiemi pro uspokojení nejvyšších požadavků našich zákazníků

Česká výroba

Jsme rodinná, ryze česká společnost s pevným zázemím a cílíme na stoprocentní kvalitu

Motto:

„Čím více se společnost vzdaluje od pravdy,
tím více nenávidí ty, kteří ji říkají.“ **George Orwell**

„Dobro, které může člověk vykonat, je prý neomezené,
pokud mu nezáleží na tom, kdo z toho bude mít prospěch.“

Robert Fulghum, americký spisovatel, pastor a učitel 1937

„Lidstvo by mělo neomezené možnosti,
kdyby mělo možnost omezit moc omezců.“

Gabriel Laub, český esejista a novinář 1928–1998

Ing. Rudolf Jung

Vážení čtenáři, dnešním již 113. vydáním TEMA vstupujeme do 21. ročníku našeho regionálního magazínu, ve kterém se snažíme nastavovat pomyslná zrcadla aktuálním tématům, která pálí nejen podnikatele. Vstupujeme do poměrně složité doby, kdy po podzimních volbách nastává tradiční kolotoč různých novinek poplatných našemu systému poměrného zastoupení politických stran a hnutí (pohnutí). Nová vláda napravuje chyby té minulé, která napravovala chyby té předminulé, která je dnes opět ta nová. Jen jakousi stálící je kauza Čapího hnízda, kdy i ti čápi, jako jakýsi symbol, letos přiletěli dříve. Se znepokojením se díváme na vleklou se konflikt na Ukrajině, ale ono těch konfliktů ve světě přibývá, a tak tam, kde se válčí, se na ochranu životního prostředí moc nehledí. Ovšem na jeho pseudo ochraně naše Evropa tvrději trvá a ústy aktuálně vlivných eurounijních lídrů slevit zatím nehodlá. Svět se nad našim počínáním musí blahoslunně usmívat a v „Bruselu“

se všichni upřímně objímají a líbají, spokojeni sami se sebou, jak zbytku světa ukážeme, o čem je péče o životní prostředí ve všech návaznostech.

Právě k životnímu prostředí a navazujícímu prostředí občanskému a podnikatelskému jsme se v tomto čísle snažili zaměřit vaši pozornost. K hlavnímu rozhovoru jsme pozvali náměstka člena vlády na MPO Ing. Marcela Dlaska. Ředitel „Městské správy sociálních služeb v Mostě“ Ing. Luboš Trojna se důkladně zamyslel nad rolí moderních chytrých technologií v oblasti sociálních služeb. O kriminalitě, jako nedílné součásti pocitu bezpečí, hovoří ve svém článku šéf mostecké policie plk. Mgr. Jiří Volprecht. Komentář k námi vydané publikaci „Mýty a fakta o životním prostředí“ napsala jednatelka naší Odborné sekce paní Martina Černá. A v řadě článků logicky nemůže chybět energetika. Nechybí také pohled na české podnikání od prezidenta HK ČR Zdeňka Zajíčka.

Pravidelní čtenáři opět naleznou naše stálé rubriky, tedy až na moudrá a milá slova Václava Větvíčky, kterému bych chtěl z celého srdce a velkou úctou poděkovat za jeho dosavadní články, které obohatily TEMA a odvedly nás od starostí všedních dnů, a popřát mu hodně zdraví.

Tentokrát jsem si dovolil v úvodu předložit pro zamyšlení tři myšlenky slavných, a přeji vám k němu krásné jarní dny.

S úctou

**Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most**

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Mgr. Jan Mraček

S dnešní otázkou v této pravidelné rubrice jsme oslovili člena představenstva HK ČR a předsedu „Sekce životního prostředí HK ČR“, Mgr. Jana Mračka.

Pane předsedo, ve svém nominačním dopise, kde oznamujete kandidaturu na post viceprezidenta HK ČR (*k čemuž Vám redakce TEMA přeje úspěch*), vtipně a výstižně charakterizujete oblast životního prostředí a já bych si s Vaším dovolením text k formulaci otázky vypůjčil. Říkáte m.j.: „...mojí hlavní kompetencí je oblast životního prostředí, která se z nezajímavé Popelky před více než patnácti léty stala stěžejním tématem, které postupuje prakticky všemi odvětvími české ekonomiky a ovlivňuje jejich směřování a činnost“.

Jak Vy, pane předsedo, vidíte konkrétně vliv současné aktuální, spíše ideologické environmentální politiky EU a následně i naší, ve vztahu k žádoucímu racionálnímu konání pro zajištění toho základního pro stabilní společnost, čímž je prosperita a konkurenceschopnost, o kterých ve stávajícím nekolidním světě vznikají obavy?

Vážená redakce, vážené čtenářky a čtenáři, moc Vám děkuji za podporu při kandidatuře na viceprezidenta Hospodářské komory ČR a rád odpovím na Váš strukturovaný dotaz. Bohužel neznám moc lepších příkladů pro aplikaci průměru, že „cesta do pekla je dlážděna dobrými úmysly“ než je právě vliv environmentální politiky EU na hospodářství evropských zemí. Mesianistická snaha bruselských elit o záchranu planety ve jménu boje proti globálnímu oteplování má extrémně negativní dopad na evropský průmysl v řadě odvětví, např. chemie, ocelářství, těžba surovin, energetika. *Pokračování na straně 4*

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Dokončení ze 3. strany

Správně uvádíte, že v samotném důsledku směřuje proti prosperitě a konkurenceschopnosti kontinentu, který se pak spíše stává průmyslovým skanzenem než bohatnoucím regionem.

Hlasy zástupců podnikatelů, malých firem i velkých korporací, byly dlouhá léta ignorovány jako prvoplánový lobbying a nálepkovány jako zpátečnické. Významné vystřízlivění znamenalo napadení Ukrajiny ze strany Ruska a potřeba vyzbrojit Evropu na případnou konfrontaci s Ruskem, neboť se ukázalo, že pro zajištění bezpečnosti kontinentu potřebujete právě ta zmiňovaná odvětví, která byla poslední dvě desetiletí vytlačována na periferii unijního zájmu, např. zavedením nepředvídatelného mechanismu emisních povolenek EU ETS 1 (o snaze zavést EU ETS 2 z důvodu vyprazdňování výnosů z EU ETS 1 ani nemluvě). Aktivistické návrhy zejména Komise a Evropského parlamentu v legislativní oblasti životního prostředí se propsaly do navýšení nákladů při podnikání evropských firem. Narůstající míra regulace, navíc doplněna tzv. delegovanými akty, znamenala vytvoření v podstatě neprodyšného právního prostředí, ve kterém se už podnikatelé nevyznají a proto zvažují, zejména v energeticky náročných odvětvích, realokaci svých aktivit mimo země Evropské unie.

Jak z tohoto bludného kruhu ven? Hlavně musí dojít k zásadní revizi politik jak na úrovni EU, tak i národních států. Podnikatelé jako tvůrci společenských a ekonomických hodnot musí být hnací silou v tomto úsilí. Proto chce nové vedení Hospodářské komory ČR (a Zdeněk Zajíček to zamýšlí) výrazně posílit své zastoupení v Bruselu při komunikaci s evropskými institucemi, neboť odtud přichází více než polovina legislativních předpisů a mají větší dopad než činnost české Poslanecké sněmovny a Senátu. A co změnit u nás doma v Čechách? Jak už jsem Vám psal v minule, na úrovni EU by měli zástupci ČR 1) usilovat o zastavení přijímání veškerých dalších ekologických cílů, které se skrývají v různých právních aktech pod všeobjímajícím Green Dealem a 2) žádat o revizi všech předpisů části Green Dealu, tzv. Fit for 55 od roku 2019, které neprojdou testem skutečně seriózních dopadových studií. Na národní úrovni by měla vláda ČR jako nejvyšší exekutivní orgán nařídít svým úředníkům (jedná se o legální postup v rámci subordinace) na ministerstvech do odvolání při jejich jednáních na evropské úrovni nepodporovat žádné nové závazky s negativním dopadem na český a evropský průmysl, a naopak podporovat jejich revokaci.

Mgr. Jan Mraček
Hospodářská komora ČR

POSTSKRIPTUM...

K AKTUÁLNÍMU DĚNÍ, DNES SE ZÁRUKOU, ALE S ROZPAČITĚ HOŘKÝM ÚSMĚVEM

Motto:

„Stát má být regulací korporací, ne příležitostí kolaborací.“

„Člověk má morální povinnost porušit nemorální zákony.“

„Zbytečné zákony oslabují zákony nutné.“

Sebastián Wortys

Martin Luther King

Charles Louis Montesquieu

Regulace, kterou svět neviděl

„Protože dobrých zpráv je čím dál tím méně, je potřeba dávat těm horším úsměvná hesla.“

Touto hláškou popisuje v roce 1982 aktuální situaci Július Satinský, v kultovním českém filmu „S tebou mě baví svět“. A hláška se zcela hodí i na současnost. K ne zcela dobrým zprávám patří ta, že k 19. 1. 2027 dojde k zásadní změně evropské legislativy, která se dotkne všech výrobců, dovozců i distributorů strojních zařízení, zhotovitelů elektrických částí strojů, bezpečnostních součástí, ochranných zařízení, software i mnoha dalších komponent, které jsou do strojních zařízení či výrobních a technologických linek začleňovány. Po více než 21 letech legislativní stability tak dojde ke změně, která nebude evoluční, ale revoluční. Pokusme se dát této zprávě úsměvný rozměr, a přestože se jedná o evropskou záležitost, začněme za oceánem.

Různé národy mají různá božstva, případně osobnosti, kterým jsou připisovány až nadpřirozené schopnosti. Příkladem může být americký Chuck Norris. Co ten umí? Říká se, že dokáže vyčerpát všechna data neomezeného tarifu, že již několikrát podjel duhu, že dokáže usušit vodu, ale má i řadu dalších schopností. Když v USA mají Chucka Norrise, má někoho takového Evropská unie? Jednoznačně ano – **Evropská unie má Evropskou komisi**. Co ta umí? **Evropská komise umí** mimo jiné **regulovat i to, co ještě nikdo ani nevymyslel**.

Připomeňme si některé evropské regulace – GDPR, NIS2, DORA, DSA, eIDAS, DMA, DGA, Data Act, AI Act, ePrivacy, CRA, CSA, CER, ECSO, PSD2, PSD3, CRR, CRD, MiFID II, MiFIR, MiCA, AML, CSDR, EMIR, SFDR, UCITS, IFMD, BRRD, Omnibus Directive, UCPD, CRD, GPSR, PLD, EAA, AVMSD, Geo-blocking Regulation, P2B Regulation, CSRD, CSDDD (CS3D), EU Taxonomy, CBAM, ETS, LULUCF, ESRs, SFDR, AFIR, TEN-T, FuelEU Maritime, ReFuelEU Aviation, TFEU, TEU, REACH, RoHS, WEEE, Ecodesign Regulation, Machinery Regulation, RED, MDR, IVDR, CE marking a samozřejmě nesmíme zapomenout na regulace pohybu osob, zboží, kapitálu, služeb, genderu atd. Pamětníkům může připadat, že jsme se přenesli do roku 1977, v němž Ivan Mládek se svou skupinou Banjo Band otextoval píseň „Zkratky“, v níž zaznívá například toto:

„Z PLR do MLR, jel jsem přes ČSSR,

SNB mé DKV si stoplo na TK.

Mé DKV, SPZ ABT 25–50,

musí teď na GO do ČSAO.

OHV či OHC či co má to DKV, potřebuje z NDR nová šoupátka...“

Ale nejen to. Co třeba regulativní inkluze? Stydím se, že jsem vás na začátku článku neoslovil podle Inkluzivní příručky vydané Evropskou komisí. Pokud jsem se tedy někoho dotkl nebo zasáhl do jeho práv, tak mi to prosím **vážení kolegové, kolegyně a kolegynx** odpusťte, snad je to nyní již v pořádku.

Absurdní? Ne, zcela evropské!

Dnes se jen okrajově dotýkáme tématu, které nás za necelý rok začne tížit – další regulace, která výrobcům zpřísní podmínky i limity základních technických požadavků, zkomplikuje projektování i výrobu a spotřebitelům zvýší cenu. **Skončí platnost Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES a v účinnost vstoupí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2023/1230.**

Je zřejmé, že kromě obsahu dochází i ke změně formy legislativního předpisu a směrnice, která do dnes určovala směr regulace a umožňovala adaptaci národním právním předpisem, bude od ledna 2027 nahrazena přímo účinným předpisem EU, neumožňujícím jakýkoliv převod do národního právního systému. Jen pro zajímavost, v řeči čísel – směrnice obsahovala **63** stran požadavků na výrobce, dovozce a distributory zařízení. Nařízení má těchto stran **102!**

Může se zdát, že ještě zbývá dostatečná doba na předřízení se nové legislativě, ale je nutné vzít v úvahu, že projektování, výroba i uvedení nových technických zařízení na trh EU „nějakou“ dobu zabere, a tak se může stát, že i aktuálně navrhované či vyráběné produkty, pokud budou uvedeny na trh EU po 19. 1. 2027, musí splňovat požadavky nové legislativy již nyní. Z každodenní praxe však víme, že se převážná část výrobců předmětnou legislativní změnou dosud nezačala zabývat, ale čas letí a pokud se nepřizpůsobí nové právní úpravě, tak od ledna 2027 již nic nevyrobí.

I přes vážnost situace jsme téma uchopili s drobnou nadsázkou, ale slibuji, že se mu v letošním roce budeme věnovat i seriózně a intenzivně tak, abychom všem zainteresovaným poskytli maximální možnou součinnost při plnění nových legislativních a normativních požadavků.

Poslední období je akcelerováno různými nebezpečími, tak si k nim přidejme i tento bruselský výtvor. Začal jsem za oceánem, tak se tam na krátkou chvíli vrátím a použiji parafrázi vtípku o Chucku Norrisovi: **„Jediný, kdo dokáže porazit Evropu, je Evropa sama“**, a my jsme na dobré cestě to naplnit.

S úctou

Ing. Jiří Mann

OHK Most

OBSAH

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

vydává: Okresní hospodářská komora Most,
tř. Budovatelů 2531, 434 01 Most (budova VÚHU, a. s.),
tel.: 777 627 838, email: imp@ohk-most.cz,
www.ohk-most.cz
IČ: 48290661

Redakční rada:

vedoucí redakce: Petr Matoušek

předseda redakční rady: Ing. Jiřina Pečnerová

členové: Mgr. František Bína, Ing. Petr Heger

sazba a tisk: TISKÁRNA K&B s. r. o., čtvrtletník

náklad: 2 500 výtisků, povolení MK ČR E 16676

Distribuci zajišťuje MailFinish a. s.

Neoznačené fotografie: úřad OHK Most

Celé znění redakčně zkrácených článků
naleznete na webových stránkách OHK Most
– www.ohk-most.cz

- Jung – Editorial 3
Mraček – JO-JO 3–4
Mann – Postskriptum 4
Dlask – Hlavní rozhovor 6–8
Kučera – Příklady příčin degradace životního prostředí v našem světě 10–12
Jung – ROTARY – Ing. Manfred Hellmich, Ph.D. 12
Zajíček – O podnikání a komoře 14–15
Lukáš – Cirkulární ekonomika a její další budoucnost 16
Projekt EnMo 17
Černá – Mýty a fakta o životním prostředí 18–19
Čížek – Koně místo lokomotivy aneb proč Green Deal naráží na fyziku 20–21
Budinský – Konec uhlí v Česku? 24–25
Jochman – Zelený úděl: evropský nebo světový? 26–27
Soukup – Factum est factum 27
Brockmeier – Třikrát k tématu z IHK Halle-Dessau 28–29
Bína – Okénko do Saska 30
Nuckolls – Z MOSTECKÉHO DIVADLA se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel 31
Veleba – Na rovinu, aneb jak to skutečně je! 32
Jochman – Ústecký kraj chystá podnikatelskou misi do Vietnamu 33
Volprecht – Vývoj bezpečnostní situace na území okresu Most v roce 2025 34–35
Trojna – Chytré technologie v sociálních službách 36–37
Aster – Cesta českých lodí po Labi k moři je „zarubaná“... 38–39
Aktuálně z OHK Most 40
Drzý smajlík 41
Bžoch – Otázka na závěr 42

OHK Most neručí za obsah článků. Pokud není příspěvek označen jako stanovisko OHK Most, vydaný článek není stanoviskem HK ČR.

Výšivky a potisk od 1 kusu

na firemní, pracovní, reklamní a volnočasový textil

A-FORCE, s.r.o., Hollarova 1738, 434 01 Most, tel.: 777 159 100

Hlavní rozhovor s Marcelem Dlaskem

Motto:

„Rozum má své meze, ale omezenost je neomezená.“

Jiří Žáček

český spisovatel, překladatel, básník,

Životní, politicko-občanské a podnikatelské prostředí jsou tři základní pilíře našeho bytí. A právě k těmto tématům jsme pozvali k hlavnímu diskusnímu rozhovoru náměstka člena vlády ČR na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, Ing. Marcela Dlaska. Diskusním partnerem je tradičně předseda OHK Most, Ing. Rudolf Jung. Redakce TEMA

Jung: Pane náměstkú, vítám Vás na stránkách TEMA, a protože jsme na stránkách „komorového“ časopisu, rád bych náš rozhovor začal tématy podnikatelského prostředí. Je známý fakt, že HK ČR, a její složky v regionech a společenstvech, je jednou podnikatelskou organizací ustanovenou na základě samostatného zákona. Méně se ví, že původní zákon o HK byl napsán, po vzoru řady nejen evropských, tzv. západních zemí, na povinné členství podnikatelů s cílem vybudovat silnou a vlivnou podnikatelskou organizaci, která bude důstojným a vlivným partnerem správy státu, aby nově se rodící vnitrostátní uspořádání zabezpečilo žádoucí rozvoj českého hospodářství v rizikové sféře privatizace průmyslu a služeb. Ovšem naše česká cesta se v tomto ubrala trochu jiným směrem a po cca třech měsících platnosti zákona bylo novelou povinné členství změněno na dobrovolné, což mělo popravdě řečeno negativní důsledek, a pociťujeme to i dnes. Jedním z důsledků bylo i to, že podnikatelské prostředí se rozmělnilo do řady svazů, asociací, spolků, komor a stalo se značně nepřehledným, a ze zákona se HK dostala do vnitru konkurenčního prostředí, a ani dnes nemá žádoucí vliv a stabilitu, i když jakousi evropskou setrvačností a řadou osvědčených podnikatelů se stala největší podnikatelskou organizací v zemi. Toto mé stručné úvodní slovo není vyčerpávající (na toto téma jsme již mluvili a psali i v TEMA vícekrát), ale stačí k otázce, jak Vy, pane náměstkú, vidíte roli HK, a to i v kontextu zahraniční spolupráce a zahraničního kapitálu, který ve skladbě našeho průmyslu a bank hraje dominantní roli? Má vaše „nově“ vedené ministerstvo nějakou novou strategii ve spolupráci s HK?

Dlask: Je to přesně tak, jak říkáte. Já osobně vnímám roli HK jako nedílnou součást ve spoluutváření hospodářské strategie státu, nových trendů, potřeb a vzájemné pomoci. Myslím si, že je velmi na škodu to Vámi zmiňované rozmělnění podnikatelského sektoru do mnoha asociací a svazů. Jednak proto, že každá z těchto organizací hájí zájmy pouze ve svém úzkém oboru, a nevidí problematiku hospodářství a průmyslu v širším kontextu, a za druhé tato rozštěpenost zapříčinila ztrátu té pomyslné síly (jak já říkám „výtlak“) měnit věci, resp. působit na státní správu a politiku vůbec. Pokud by HK byla jedinou silnou organizací, zcela jistě by byla silným partnerem pro vyjednávání, s možností věci posunout a měnit. MPO by jistě uvítalo, pokud by takto silný partner byl tou zpětnou vazbou v rámci jeho rozhodování a důležitým zrcadlem a oponentem.

Pokud máme mluvit o prosperitě, pak musíme mluvit o řadě faktorů (ke kterým se dostaneme), mezi které nepochybně patří lidé. Podnikatelé si dlouhodobě stěžují, že náš vzdělávací systém neprodukuje potřebnou skladbu profesí, ať už řemeslných, maturitních či vysokoškolských, a není to jen pro průmysl, ale i pro některé fyzicky náročnější služby. Vážná věc je oblast technického vzdělávání, do kterého se nastupující generacím až tak moc nechce, protože je tam matematika. (Mimochodem, pamatujete si, kdy jste v publicistických pořadech veřejno – právních médií viděl diskusi s nějakým úspěšným podnikatelem? Zato třeba politologů, kteří se umí vyjádřit ke všemu, je jak naseto.) Zkrátka vypadá to tak, že nastupující generace jaksi zpohodlňuje jak fyzicky, tak intelektuálně. Já, možná na rozdíl od profesionálních pochybovačů, vidím jako přínos, že by na MPO měl být zřízen post pro koordinaci technického vzdělávání. Mohl byste to upřesnit, pokud je to tedy pravda, a jak Vy vidíte stav a roli našeho vzdělávacího systému?

To je jeden z důležitých faktorů, ne však jediný, který zapříčinil úpadek řemesla a technických oborů v naší společnosti. Studentů technických oborů, a to jak učňovských, středoškolských, tak i vysokoškolských ubývá a kvalita pedagogů také není valná. Po rozpadu učňovského a středního školství přišla zpackaná reforma, která toto odvětví totálně pohřbila. Nebudu se vracet k tomu, jak fungovala výuka v těchto oborech dříve, měla nesporně větší výhody a byla pro potřeby průmyslu uzpůsobená, protože současný systém to již neumožní, a je jinak koncipovaná, ale mohla by se změnit a posunout. Myslím tím například institut Mistrovské zkoušky. Je evidentní, že učební obory, které byly navázány na jednotlivé podniky se už asi nevrátí. I když

Kdo je Ing. Marcel Dlask?

Marcel Dlask je rodák z Mostu, kde profesně vyrostl. Absolvoval Podkrušnohorské gymnázium a poté vystudoval Vysokou školu Báňskou TU v Ostravě. Jedenáct let pracoval ve společnosti HUMECO a. s., na odvodnění lomů nejprve jako revírník, potom zástupce vedoucího úseku, a nakonec jako vedoucí úseku environmentálních služeb. V roce 2009 odešel na Ministerstvo zemědělství ČR, kde dva roky působil jako ředitel pozemkových úřadů v Mostě a Chomutově. V roce 2011 se stal generálním ředitelem Dopravního podniku měst Mostu a Litvínova, a to až do roku 2014. Poté jeho kariéra pokračovala v energetice, kdy se stal správním ředitelem v Elektrárně Chvaletice a. s., kde působil do roku 2024, kdy se stal poslancem Parlamentu ČR. Nyní působí na MPO jako náměstek člena vlády a jeho gescí je energetika a průmysl.

některé velké podniky se o to snaží, alespoň podporou studentů v průběhu studia formou stipendia a následnou pracovní smlouvou. Další problém je kvalita některých mistrů odborného výcviku, kteří nemají žádnou praxi a jsou více či méně nepolibení praktickou zkušeností. Předávání zkušeností v oboru je ostatně problém i na jednotlivých pracovištích a vznikla zde velká časová díra, kde staří mistři jsou již velmi staří a ti mladší vzhledem k útlumu

řemesla buď nemají čas (protože neví kam dřív skočit), anebo nemají koho učit.

Ano, mohu potvrdit zřízení postu pro koordinaci technického vzdělání. MPO se snaží alespoň trochu pomoci těmito kroky, jako je zřízení tohoto postu anebo již zmiňovaná Mistrovská zkouška, podobně jako Cechovní zkouška v Německu, ale hlavní odpovědnost je na ministerstvu školství.

Do gesce MPO patří také surovinová politika a bezpečnost. Problematika „limitů“ těžby hnědého uhlí odstartovala i pod hlavičkou evropské varianty „Gryn dýlu“ antitěžební hysterii, kdy se občanská společnost se svými kompetencemi brání těžbě prakticky čehokoliv. Navzdory tomu, že platí – „**co neumíme vypěstovat a ulovit, musíme pro své prosté přežití vytěžit**“. Umělými zásahy Evropského spasilství držíce tu správnou linii, jsme si zablokovali

těžbu uranu, hnědého uhlí, blokuje se i těžba stavebních materiálů a kameniva. V neposlední řadě jsme s velkou slávou ukončili těžbu černého uhlí, ne s věcnou, ale ekonomickou argumentací, přičemž na druhé straně hranice Poláci na stejném ložisku těží dál. Jak Vy, pane náměstků, hodnotíte naši, ale vzhledem k propojenosti EU, i evropskou surovinovou bezpečnost, kdy suroviny jsou důvodem i pro vážné konflikty – viz v poslední době Ukrajina, ale i Grónsko?

Surovinová politika je obrovské selhání Evropské unie a celé zelené demagogie. Všechny ty zelené úděly z pera pana Timmermanse a spol. jsou totální popravou evropského průmyslu a hospodářské stability Evropy, a potažmo Česka. Je s podivem, jak dlouho si vrcholní politici neuvědomují, co způsobili, a jak nevrátit, přímo likvidační kroky svými nařízeními způsobili. My na MPO se snažíme zachránit a uhájit co se dá, tak abychom zachovali ložiska nerostů, které ještě máme tak, abychom je mohli v budoucnu vytěžit a zpracovat. Trochu jiná je situace u černého uhlí, kde bohužel zcela nepochopitelně skončila po téměř 250 letech těžba. Je to velmi smutná a špatná zpráva pro náš průmysl a energetiku. Co však je na celé situaci to nejhorší, že jsme jako Evropa darovali

Číně, Indii, Turecku a USA svůj trh, který oni bezezbytku využijí a zahltí svými výrobky. A musíme si uvědomit, že například Čína je dnes technologicky tak daleko, že dnes už nedodává pouze suroviny, ale celé technologické celky a propracované výrobky. Jejich inovativní a vývojový program Nové Číny je katapultoval do čela technologického pokroku a nemají zájem dodávat díly a komponenty, ale celé technologické prvky a výrobky. Evropa tak alibisticky přesunula uhlíkovou stopu do těchto zemí. Velkou nadějí však je velký tlak průmyslu v Evropě na národní vlády a tlak na změnu. Němci už si uvědomují celou situaci a začínají tahat za záchranou brzdu. Tak doufejme, že se to podaří a není už pozdě.

K dalšímu tématu našich diskusí mi dovoluji citaci zprávy, která proběhla našimi médii: „*Europoslanci v úterý 10. 2. 2026 potvrdili změnu klimatických cílů pro rok 2040, tedy snížení emisí skleníkových plynů o 90 procent v porovnání s úrovní z roku 1990. Součástí balíčku byl i odklad emisních povolenek na rok 2028. Pro bylo 413 poslanců a proti 226.*“

přesvědčivě, ale na druhé straně Einstein, Koch, Michelangelo a řada jiných, byli procentuálně sice zanedbatelní, ale ovlivnili celý svět nebývalým způsobem. Nicméně platí to, že ochrana životního prostředí je nezbytná, o tom není sporu, ale též platí náš známý slogan: „**Ochrana životního prostředí není téma pro chudé**“. V Evropě se celý problém koncentroval do pojmu dekarbonizace energetiky, bez ohledu na to, že svět to až tak vážně nebere. Naskytá se otázka, že by se osvětlení, vzdělání a chytří vědci rekrutovali jen z evropských univerzit a vědeckých ústavů, a dnešním světovým technologickým a ekonomickým gigantům (Čína, USA) geniální mozky jaksi chybí, a proto nás nechápu. Nebudu téma dále rozvádět, ale jak Vy, pane náměstků, vidíte tu evropskou vědeckou – ideologickou linii ve srovnání se světovou realitou, prostými poměrovými čísly a praxí? Má ten náš zdravý selský rozum vůbec šanci?

Ochrana životního prostředí, o kterém se v tomto vydání bavíme, je jakýmsi ideologickým zaklínadlem a hloupostí, kdy si dnes já dovoluji usuzovat, řízenou „neznámým přítelem“ na telefonu, který dnes mají všichni, a to i europoslanci. Omlouvám se za zlehčení, ale rozumný, praxí prošlý člověk, se může velmi těžko dívat na to, jak Evropa pod „prápor“ vědeckých názorů prý 90 % vědců o škodlivosti a vlivu CO₂ na klima a životní prostředí, se tupě žene do ekonomické a následně vlivové nicoty. To vysoké procento linii držících vědců opticky vypadá

myšlenka Green Dealu asi není úplně špatná, ale způsob, jakým je prosazován a aplikován do praxe je přímo průmyslová a hospodářská sebevražda Evropy. Celou situaci pochopila a využila Čína a USA, které jsou v tomto boji o mnoho napřed a válčují tak průmysl Evropy. Velkou nadějí pro změnu je zvedající se vlna odporu, kterou vidíme v EP a u nejsilnějších ekonomik Evropy. Jde to pomalu, ale snad...?

Dodám k tomu pouze to, že jsme jako ČR a nová vláda velmi aktivní v boji proti zelenému šílenství a vyzvali jsme dopisem všechny země EU ke změnám a ochraně průmyslu a jeho konkurenceschopnosti. Velmi intenzivně se vyjednává podpora této naší výzvy. Ještě pořád věřím, že zdravý selský rozum šanci má.

Já už jsem to naznačil v předešlé otázce, kupodivu to nebude zdravý rozum, co ovlivní budoucnost Evropy, ale hospodářské výsledky průmyslu vyspělých zemí jako je Německo. Celá ta nesmyslná zelená ideologie naráží na samé dno konkurenceschopnosti Evropy vůči Číně, USA, Indii apod. a hlavními hráči, kteří mohou celou tuto situaci zvrátit, jsou ty největší průmyslové podniky, a jejich tlak na politiky a vlády jednotlivých zemí. Zelená ideologie a všechny ty nesmyslné nařízení, regulace, zákazy a omezení průmyslu, energetiky, ale třeba i zemědělství nesou svoje ovoce v negativním slova smyslu. To jednostranné zaměření Evropy na Green Deal bylo doslova hrnuto jako buldozerem i přes popírání fyzikálních zákonů a zdravého selského rozumu. Samotná

O problémech a peripetiích, které dusí české podnikání a v podstatě i podnikání v Čechách (což není totéž), by se dalo ještě dlouho diskutovat. O některých jsme se již zmínili, kdy jsme nezapomněli na energie, ke kterým se na závěr dostaneme, tak jedním z problémů, které jsou hodny pozornosti, je neúnosná byrokracie a regulace všeho možného. HK si dala již za éry ministra průmyslu a obchodu Martina Římana v letech 2006–2009 tu práci, a prověřila kolik to vlastně český podnikatel má k svému státu povinností. Dospěli jsme k závratnému číslu kolem 2200, kterému tehdejší ministr nevěřil, ale po prověření musel uznat, že to číslo je plus mínus správné a slíbil nápravu (*článek – Hospodářské noviny 28. 1. 2008*), ale

v roce 2020 nechala HK ČR udělat obdobnou prověrku našeho právního pořádku a dospěla k číslu: viz. citace tiskové zprávy:

„*Praha, 21. července 2020 – Živnostníci a firmy v současnosti musí vůči státu plnit 1719 povinností podle 21 základních podnikatelských zákonů. Z dalších 13 právních předpisů týkajících se kupříkladu ochrany spotřebitele, obchodní inspekce nebo rozhlasových a televizních poplatků jim přibude dalších 428 povinností, celkem tak musí plnit 2147 povinností.*“

Je to neuvěřitelné, i když jistě dnes neaktuální číslo a lze tvrdit, že není podnikatel, který by věděl, co vše musí, a to do té doby, než se mu ohlásí na kontrolu nějaký

úředník s velkým „Ú“. Ke snížení byrokracie se hlásí každá nastupující politická garnitura, ale jaksi se nedaří, i když je třeba říci, že uměle vydržované agendy EU zde hrají významnou roli, ale také, že mnohdy jsme „papežtější než papež“.

Je to naprosto šílené a máte pravdu, že byrokracie se propisuje do podnikatelského prostředí, taková ta naše česká povaha a kreativita v tom špatném slova smyslu. Člověk si ani neuvědomí kolik byrokracie se za jednotlivými nařízeními skrývá, až do doby, než se objeví to celkové číslo. Snahou ministerstva je co nejvíce všechny procesy zjednodušit a uvolnit tak podnikatelům ruce. Je to

Dotace, to je fenomén dnešní doby, a dokonce i v řečnickém kultúru Parlamentu je pojem dotací jedním z nejvíce znejících slov. Dotační politika v chápání EU je podle mého slepou uličkou, která křiví podnikatelské prostředí a generuje pokušení ke korupčnímu prostředí, kde se ani my nemáme čím chlubit. Ale i zde platí to naše přísloví – „Hloupý, kdo dává, hloupější, kdo nebere“, a tak se na „levné“ peníze snaží dosáhnout každý a byrokracie i v tomto kvete. Není malého a středního podnikatele, který by byl schopen sám se svojí firmou zvládnout agendu dotačního systému, a tak si musí najmout za úplatu specialisty, kterých se vyrojilo požehnaně.

„Uf“, to jste trefil hřebíček na hlavičku. Je zapotřebí to trošičku rozdělit, a to na dotační podnikatele a na dotace, které pomáhají technologickému rozvoji a inovacím. Je jistě pravda, že dotace ohybají tržní prostředí. Můj osobní názor je, že by neměly být dotace vůbec, ale když už tento institut je, musíme ho využít pro nové technologie, inovace a posun dopředu tak, aby se podniky mohly rozvíjet a byly do budoucna konkurenceschopné. Bohužel to s sebou nese i to, co jste zmínil, tedy ta náročná byrokracie, na které se přizívuje mnoho subjektů. To prostředí je tak nepřehledné a složité, že je téměř nereálné, aby

Dostáváme se k poslednímu tématu, jakémusi „zlatému hřebu“, kterým je vrchol podnikatelského snažení a tím je obchod. Nakonec máme i ministerstvo průmyslu a obchodu. Obchodu je zcela přirozeně již odedávna věnována velká pozornost a obchodníci byli prvními průkopníky, kteří navazovali kontakty mezi státy. Samotný pojem obchod se vyskytoval i v názvech bývalých institucí (např. Československá obchodní komora, Podnik zahraničního obchodu a jiné), ale i dnes, např. v SRN existují i regionální „Průmyslové a obchodní komory“. Ale to jen vnější stránka věci, důležitý je vnitřní obsah, jednoduše řečeno „vyrobit a prodat“. Jednodušší je vnitrostátní obchod, kde si podnikatelé své zákazníky poměrně jednoduše najdou, ale pro naši ekonomiku je zcela zásadní export, kde už musí svojí nezastupitelnou roli sehrát stát.

Zahraníční obchod je zcela zásadní a velkou prioritou pro náš resort. Od samého nástupu pana ministra Karla Havlíčka se intenzivně pracuje na propojení státních institucí na podporu podnikání a posílení zahraničního obchodu. Dokončuje se propojení CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism v jednu velkou a silnou organizaci s cílem posílení podpory a pomoci tuzemským firmám v zahraničí. Dále sjednotíme hlavní podpůrné činnosti ČEB, EGAP a NRB. Podnikatelé tak získají jednodušší a efektivnější přístup k podpoře investic a exportu. Tyto kroky jsou jednou z priorit MPO v podpoře našich podnikatelů v zahraničí. Další podpůrné kroky se nabízí v intenzivnější spolupráci např. s Hospodářskou komorou ČR a některými odbornými svazy. Jak vím, tak třeba mostecká okresní hospodářská komora dlouhodobě podporuje přeshraniční obchod s německou stranou a snaží se prohloubit tuto spolupráci, což je jeden z dílků celé mozaiky, která může výrazně pomoci našemu

Jak Vy vnímáte komplex agend a různých povinností podnikatelů, disponuje ministerstvo s aktuálním číslem? A má MPO v plánu s tím něco konečně dělat?

běž na delší trať, ale naší snahou je a máme to v programovém prohlášení, co nejvíce zjednodušit byrokratickou zátěž, která dusí náš podnikatelský sektor. Nemám teď aktuální čísla, ale myslím si, že se nebudou moc lišit od toho, co jste naznačil. Je to velký úkol, který nás čeká a určitě bude jedním z priorit MPO, jak pomoci podnikatelskému sektoru.

Na každém větším městě a kraji najdete bezpečně odbor či oddělení pro dotace, ale našel jste někde odbor hospodářství? Ani ministerstva nelení, a i zde najdeme odbory pro dotace. Dotační politika se také stala „vydírajícím potenciálem“ samotné EU. Buď budeš poslouchat, anebo zapomeň na dotace – zde se nabízí aktualizované antické heslo „Rozděl a panuj“ na „Dotuj a panuj“. Jak to vidíte Vy?

podnikatelé zvládli tuto agendu bez pomoci. A to je prostor pro vysávání finančních prostředků na vyřízení dotací. Což je za mě tristní stav. Dále je důležité zmínit, že ještě pořád Evropská komise a vrcholní představitel Evropské unie v čele s Ursulou von der Layenovou tlačí na splnění cílů Green Dealu a hrnou všechna nařízení, zákazy a regulační normy, které poškozují průmysl a konkurenceschopnost Evropy jako buldozer. Ta zarputilost je tak velká, že je téměř nemožné ten rozjetý vlak přibrzdit. Naším cílem je udělat vše proto, aby nedošlo k totálnímu kolapsu. Držte nám palce, ať zvítězí zdravý selský rozum!

Zahraníční obchod má totiž celou řadu záležitostí, od cel, kurzových rizik, jazykových bariér, právních bariér, odlišný spotřebitelský vkus, protekcionismus, nekalá konkurence, embarga, tradice a náboženství a podobně. Zkrátka je toho hodně, a navíc do sféry mezinárodního obchodu vstupuje i politika, a to zejména v poslední době. Vžil se i pojem obchodní válka. Je nesporné, že ve struktuře správy státu mají zodpovědnost za zahraniční obchod tři ministerstva a to financí, zahraničí a zmíněné průmyslu a obchodu, u kterého vyčnívá Czech Trade, možná i CzechInvest.

Naskýtá se tedy na závěr našeho rozhovoru otázka, jak Vy, pane náměstkú, vidíte organizaci našeho zahraničního obchodu i ve spolupráci zmíněných ministerstev? Co pro to dělá MPO a chystáte nějaké změny?

zahraničnímu obchodu. Tím chci říct, že to je ten správný směr a já ho budu určitě ve své nynější funkci podporovat.

Spolupráce s ostatními resorty funguje průběžně a prakticky. S ministerstvem zahraničí koordinujeme ekonomickou diplomacii a podporu exportu, s financemi řešíme investiční pobídky a nástroje podpory, s dopravou infrastrukturu a s životním prostředím podmínky pro energetiku a průmyslové projekty. U strategických věcí sedíme u jednoho stolu a hledáme řešení, které dává smysl pro stát i pro firmy.

Ekonomická diplomacie je podle mě naprosto zásadní. Politici umí otevřít dveře, podnikatelé dodají konkrétní obsah. Výjezdy mají smysl jen tehdy, když jsou pracovní připravené s jasnými projekty a navazujícími kroky. Pokud z toho jsou kontrakty, nové trhy a pracovní místa doma, tak to funguje. A přesně o to nám jde.

Děkuji za Váš čas a pokud byste, pane náměstkú, chtěl na závěr něco vzkázat našim čtenářům a veřejnosti, tak zde máte prostor.

Přeji všem mnoho pozitivní energie, hodně síly v podnikání a vytrvat v dosažení svých cílů. Děkuji za rozhovor a přeji všem lepší budoucnost.

Děkujeme za rozhovor.
Redakce

HIPODROM MOST
CLUB HŘIŠTĚVÝ CHÁRVAŤ

SEZÓNA 2026

Memoriál Rudolfa Deyla

11.04.2026

Jarní cena klisen

02.05.2026

Cena první dámy ČR

24.05.2026

Cena jezdeckví

06.06.2026

Svatováclavská cena

22.08.2026

Memoriál Pavla Kubína

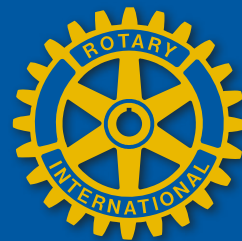
19.09.2026

Cena zimního favorita

17.10.2026

Těšíme se na vás v sezóně 2026!

Příklady příčin degradace životního prostředí v našem světě

Záplavy a ztráta zemědělské půdy

Dr. Karel Petr Kučera

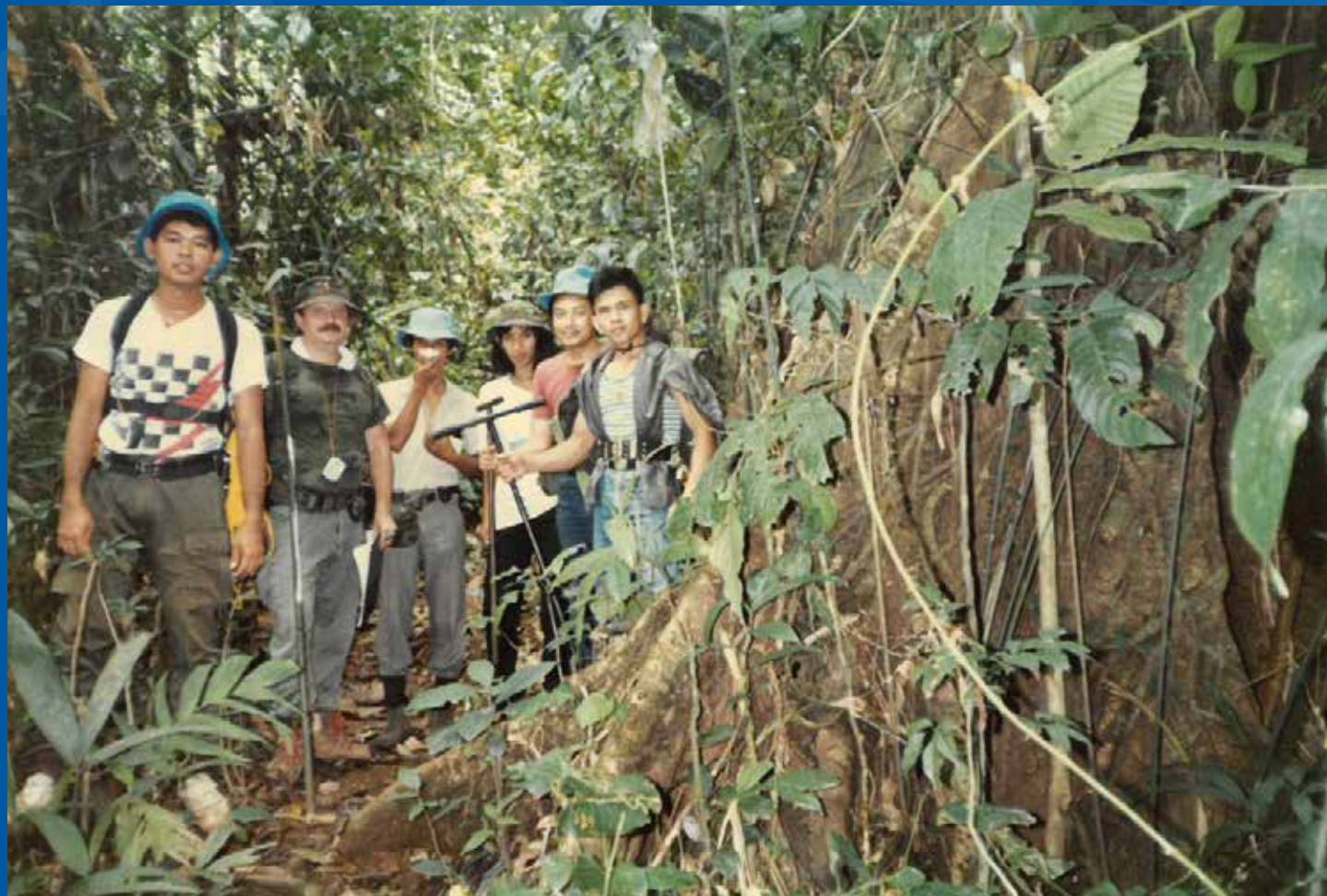
Úvod

Žijeme ve světě, který čelí výzvěm globální změny klimatu, globální krizi dostupnosti vody, degradaci povodí, úbytku půdy, degradaci půdy, nárůstu krizí potravinové bezpečnosti, kritickému nedostatku vody v mnoha geografických lokalitách, ale také záplavám a bleskovým povodním. Klimatická změna ovlivňuje všechny existující klimatické oblasti, nicméně existují rozdíly v bezprostředních dopadech. V mírných a chladných oblastech způsobuje zvýšení teploty tání ledové pokrývky, snížení množství vody z tajícího sněhu během jara, a vysychání jezer a nádrží, ale v době vysokých dlouhotrvajících srážek se často stáváme svědky záplav a povodní.

V tropických oblastech vysoké teploty a sucha, často spojená s účinkem El Niño, způsobují nepravidelné srážky a období sucha, což snižuje průtok vody a vysychání jezer a nádrží. V humidních tropických oblastech však dochází všeobecně k podstatnému zvýšení intenzity srážek, přivalovým

povodním, zátopám a častým sesuvům půdy. Mezi hlavní dopady globální změny klimatu patří několik vzájemně souvisejících hlavních faktorů, hlavně zvýšení teploty a změny v rozložení a intenzitě srážek. Výsledné účinky klimatických změn působí nejen nedostatek vody, ale i sesuvy půdy a záplavy, bouře, neobvykle velké vlny, zvýšení hladiny moří, pronikání slané vody do pobřežních oblastí a rozložení a průtok vody v řekách. K degradaci životního prostředí dochází jak v důsledku klimatické změny, ale také v důsledku antropogenních aktivit a v důsledku přírodních faktorů. Je nutné si uvědomit, že klimatické změny jsou ovlivněny vzájemnou polohou Slunce a Země (*Milankovičovy cykly*), oscilací slunečních aktivit, změnami magnetického pole, změnami deskové tektoniky, změnou cirkulací mořských proudů, které jsou globálním výměníkem tepla, sopečnou činností, dopadem vesmírných těles a oblačností (*Stanislav Štýs, Mínerální suroviny, vol.3, 2014*).

Tým provádějící půdní, terénní a vegetační průzkum v jungli na jižním pobřeží centrální Jávy.

Zvyšování globální teploty je funkcí vzájemné interakce přírodních, ale také člověkem ovlivnitelných faktorů. Dopady se liší v závislosti na zeměpisné poloze, ale v tropických oblastech se očekávají následující situace: celkový nedostatek vody, nedostatek pitné a závlahové vody, zvýšení hladiny moře a pronikání slané vody, poptávka po energii, zejména ve výrobě vodní energie, pokles zemědělské produkce, problémy s potravinovou bezpečností, potřeba změnit zemědělské systémy, lesní požáry, zvýšená eroze a sesuvy půdy, velká sedimentace, zvýšení rozsahu degradovaných (kritických) území, poškození korálových útesů, a ztráta biodiverzity a změny v migraci.

Dále je důležité si uvědomit, že pobřežní oblasti sice zabírají pouze 20 % světové pevniny, ale jejich hustota obyvatelstva je třikrát vyšší než celosvětový průměr. Kromě toho se 75 % největších metropolitních oblastí nachází v pobřežních oblastech a předpokládá se, že celosvětová populace v nízkopoložených pobřežních zónách (tj. do 10 metrů nad mořem) dosáhne do roku 2060 1,4 miliardy. (*OECD Environment Policy no 24, Adapting to a changing environment, Policy, in UN 2017 published in 2021*). Zvýšení hladiny moří tedy představuje jedno z největších rizik dopadu globální klimatické změny pro obyvatelstvo naší planety a může mít katastrofální účinky včetně masové migrace.

Další vážné riziko degradace životního prostředí je eroze, ztráta ornice a související dopad na zemědělskou produkci. Například podle Evropského institutu pro environmentální politiku (*duben 2022*), degradace půdy je jedním z nejpálčivějších environmentálních problémů světa, celosvětově je degradováno přibližně 25 procent celkové rozlohy půdy. Ke ztrátě orné zemědělské půdy v důsledku rozvoje infrastruktury, průmyslu, výstavby komunikací, růstu obydlených oblastí a degradaci povodí dochází globálně ke snižování plochy orné půdy na osobu.

Při degradaci půdy se do atmosféry uvolňuje CO_2 z půdy, což z degradované půdy činí jednoho z nejvýznamnějších faktorů změny klimatu. Degradace půdy poškozuje blahobyt kolem 3,2 miliard lidí, a dopad jejích účinků také ovlivňuje globální emise CO_2 . Degradace půdy byla v letech 2000–2009 zodpovědná za roční globální emise 3,6–4,4 miliard tun CO_2 (*GEF Global Environmental Facility, 2022*). Fyzická rizika klimatické změny se dají do určité míry předpovídat a kontrolovat. Klíčem je být připraven na klimatické změny a jejich dopad na počasí a hospodaření s přírodními zdroji, zejména s vodou a půdou.

Záplavy a povodně

Nadbytek vody způsobující povodně a přívalové (bleskové) záplavy jsou nyní globální součástí dopadu klimatických změn a zásahů do krajiny lidskou činností. Důležitá je minimalizace dopadu klimatických změn a připravenost na jejich dopad na počasí, hospodaření s vodními zdroji, výstavba protipovodňových opatření, zajištění využití obnovitelných zdrojů energie, zajištění dostatečné

Ukázka rozdílu ve vegetačním pokryvu půd v období deště a v období sucha na degradované kritické hornaté oblasti v Indonésii.

produkce potravin a využití udržitelného stavu zemědělství ve všech částech světa. Je důležité využít přírodní retenční prostory jako jsou lužní lesy, mokřady a nádrže, které jsou součástí ochrany proti dopadu záplav a povodní. Při nadměrném množství srážek dochází k záplavám jak v tropických regionech, tak v mírných klimatických oblastech jako je Česká republika. Záplavy a přívalové povodně se staly v České republice opakujícím se přírodním rizikem, způsobeným intenzivními srážkami a následnými přívalovými povodněmi.

Eroze, sesuvy půd a ztráta ornice

Jedním z problémů ve světě je ztráta orné půdy v důsledku akcelerované eroze na úkor expanze výstavby, budování infrastruktury, povrchového

dolování, odlesňování a nevhodného využití půdy v zemědělství, především na svazích kopcovitého a hornatého terénu. Mezi erozní činitele patří voda, vítr, led a sníh. Vodní eroze se dělí na plošnou, rýhovou, výmlovou a proudovou. V mořských oblastech je to pobřežní abraze a také existuje přírodní geologické eroze.

Pro zásobování potravin je nutná udržitelná zemědělská produkce z dobrých kvalitních půd se zajištěním minimální eroze, a produkce dostatečného množství potravin. Ke ztrátě úrodné půdy dochází v době, kdy je na povrchu půdy nedostatek vegetace, hlavně na svazích terénu, a to je v tropech na přelomu období sucha a deště. V tomto období dojde asi k 70procentní ztrátě půdy erozí za rok. Kritická degradace ztráty půdy v tropických oblastech

by vážně ovlivnila globální produkci v zemědělství a zásobovací řetězce potravin.

K sesuvům půdy, kromě nadměrných srážek, přispívají tektonická a sopečná zemětřesení, které uvolňují půdu a geologické materiály podloží.

Eroze a orná půda v České republice

Více než polovinu rozlohy Česka zabírá zemědělská půda. Zhruba dvě třetiny této plochy přitom ohrožují prudké deště, nebo naopak suchá období doprovázená větrem (Jan Hladík, *Seznam Zprávy*, 22. 2. 2026). Z celkové rozlohy České republiky 78 871 km² tvoří zemědělská půda 53,2 %, lesní pozemky 34 %, vodní plochy 2,2 % a 1,7 % zastavěné plochy a nádvorí. Za posledních třicet let se snížila výměra zemědělské orné půdy o 273 000 ha (Český statistický úřad, *Struktura pozemků 2. 1. 2026*). Za posledních 100 let přišlo Česko o téměř milion hektarů zemědělské půdy a půda si zaslouží vyšší ochranu (MZe, MŽP, *Bezpečnost potravin*, 29. 11. 2023, *zprávy Domácí Život v Česku*). Podle Ministerstva životního prostředí se každý rok vyškrtne ze zemědělského fondu kvůli výstavbě asi 700 ha půdy, z toho čtyřicet procent se týká nejkvalitnějších půd (Asociace soukromého zemědělství ČR, 18. 1. 2024). Česko tak každý rok přijde kvůli erozi až o 21 milionů tun ornice. Kriticky ohrožena vodní erozí je přitom více než polovina zemědělské půdy (Jan Hladík, *Seznam Zprávy*, 22. 2. 2026). Rehabilitace půdy, její využití ve prospěch společnosti a ochrana zemědělské půdy proti akcelerované erozi jsou důležitými strategickými úkoly pro zajištění potravinové bezpečnosti a vytváření zdravých podmínek životního prostředí České republiky.

Dr. Karel Petr Kučera

Článek byl redakčně zkrácen, plné znění najdete na webových stránkách www.ohk-most.cz/e-tema

Ukázka dopadu katastrofického sesuvu půdy, který zničil menší vesnici na centrální Jávě v Indonésii.

ROTARY – Ing. Manfred Hellmich, Ph.D.

Mostečtí rotariáni, a nejen oni, počátkem ledna přijali smutnou zprávu o tom, že do říše vzpomínek nejen rodiny, ale i rotariánů, odešel náš kolega, Ing. Manfred Hellmich, Ph.D. Odešel skromný, nesmírně vzdělaný, jazykově vybavený a obětavý člověk, neustále se snažící o nová a nová poznání. Nesmazatelně se zapsal do srdcí všech, kteří měli tu čest ho blíže poznat, a ti šťastnější s ním i spolupracovat. Tu čest jsem měl i já, a tak mi dovoluji, i za řadu přátel, několik vzpomínek na člověka, kterých není mnoho, jsou vzácní a neměli bychom na ně zapomínat.

Manfred Hellmich byl zakládajícím vizionářem a do posledních sil i aktivním členem ROTARY klubu Most, kde se mimo jiných rotariánských aktivit podílel i na přípravě praktické záchrany a následné péči o významnou regionální památku – „Románsko-gotický kostel sv. Jakuba v Bedřichově Světcí“.

Díky jeho kontaktům s německými a švýcarskými rotariány dokázali mostečtí rotariáni realizovat několik projektů.

V oblasti vzdělanosti nejen mládeže, což patří také do sféry zájmu ROTARY, byl Manfred Hellmich též aktivní a prakticky hned po založení mosteckého studijního střediska Vysoké školy finanční a správní i vyučoval, a v posledních letech i posluchače Univerzity 3. věku.

Nelze opomenout jeho obdivuhodnou energii, kdy dokázal pěšky obejít celou republiku a obdiv si též získal poutí ke hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále v Santiagu de Compostela ve španělské Galicii.

Čest jeho památce.

Ing. Rudolf Jung

ÚSPĚŠNÉ
ČESKO:

KONFERENCE | 20
O PODNIKÁNÍ | 26

BEZ ZBYTEČNÝCH REGULACÍ A BYROKRACIE

14. DUBNA 2026

Kongresové centrum Praha
sál Panorama

POŘADATELÉ:

O podnikání a komoře

V březnu 2026 s prezidentem HK ČR, Zdeňkem Zajíčkem

Motto:

„Kdo není u stolu, je na jídelním lístku – a to v byznysu stejně jako v politice.“

Zdeňk Zajíček

Čeští podnikatelé za poslední roky opakovaně prokázali schopnost přežít šoky, které by ještě nedávno znamenaly existenční ohrožení velké části ekonomiky. Pandemie, rozpad dodavatelských řetězců, energetická krize i inflace urychlily technologickou transformaci firem a změnily jejich způsob uvažování o riziku, datech a efektivitě. Do tohoto kontextu dnes vstupuje umělá inteligence – ne jako futuristická vize, ale jako strukturální změna produktivity, práce s informacemi a konkurenční výhody. Rozhovor s prezidentem Hospodářské komory Zdeňkem Zajíčkem ukazuje, že schopnost AI pragmaticky integrovat do každodenních procesů se stává novým dělítkem mezi firmami, které si udrží tempo, a těmi, které začnou ztrácet pozici. Zároveň přibližuje, proč bez předvídatelného státu, omezení byrokracie a aktivního zapojení podnikatelů do tvorby pravidel nelze tuto technologickou změnu v Česku zvládnout systémově. Právě zde se setkává téma umělé inteligence s jeho dlouhodobou iniciativou byrokratického a regulatorního detoxu.

Redakce TEMA

Mgr. Zdeňk Zajíček

V jaké kondici jsou dnes podle Vás čeští podnikatelé?

V lepší kondici, než by si před pár lety kdokoli troufl odhadnout. Podnikatelé prokázali obrovskou míru adaptability. Zvládli pandemii, rozpad dodavatelských řetězců, energetický šok i inflační vlnu. Řada firem zrychlila digitalizaci, změnila obchodní modely, našla nové trhy – a dnes pozorujeme další silnou vlnu změny v podobě umělé inteligence.

U části podnikatelů se mění mindset: nejde už jen o „mít web a účetní systém“, ale o to, jak systematicky využít data a AI pro efektivnější rozhodování, řízení výroby, obchodu nebo zákaznické podpory. Zároveň je potřeba říct otevřeně: ta odolnost má svou cenu. Firmy jsou unavenější, opatrnější v investicích a citlivější na nejistotu. A právě tady se ukazuje, jak důležité je, aby stát nebyl dalším zdrojem nejistoty – zejména prostřednictvím nepřehledných regulací

a nadbytečné administrativy, která firmám bere kapacitu investovat do rozvoje a technologií.

Co se podle Vás podařilo podnikatelům zvládnout opravdu dobře – a zaslouží si to ocenění?

Zaslouží si ocenění za to, že hledali cesty, jak fungovat v extrémních podmínkách. Mnoho firem udrželo zaměstnanost i v době, kdy to v krátkodobém horizontu ekonomicky nedávalo smysl. Zároveň vidíme, že velká část podnikatelů investovala do technologií, automatizace a digitalizace procesů – a dnes se k tomu přidává praktické nasazování AI.

Často začínají na „malých“ věcech: automatizace administrativy, práce s daty, podpora obchodu nebo marketingu. Tyto kroky samy o sobě nejsou revoluční, ale v součtu výrazně zvyšují produktivitu a odolnost firmy. Je fér říct, že tahle transformace proběhla hlavně zásluhou samotných

podnikatelů, nikoli díky „dokonalým podmínkám“. Stát naopak často přidával další vrstvy povinností, místo aby podnikatelům uvolnil ruce pro investice do inovací.

Jak na tyto krize a nové výzvy reagovala Hospodářská komora? Co se podle Vás konkrétně podařilo prosadit v praxi?

Role Komory je v tom, že sbírá podněty od podnikatelů a dopady z terénu převádí do konkrétních požadavků vůči státu. U energií šlo o to, aby pomoc nebyla nastavena „od stolu“, ale aby odpovídala provozní realitě firem – od průmyslu po služby. Podobně u pracovního trhu: získat kvalifikované zaměstnance je náročný proces, a proto dlouhodobě tlačíme na zjednodušení administrativy kolem zaměstnávání lidí.

Podařilo se nám třeba zrušit zbytečné vstupní prohlídky u nerizikových profesí nebo zavést jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele, které nahrazuje přes 20 různých formulářů pro ČSSZ, finanční správu a další instituce. Za poslední tři roky se nám podařilo prosadit stovky změn, které pomohly českému byznysu. Často to nejsou mediálně vděčná témata, ale v každodenním provozu firmám šetří čas i náklady. Jsou to typické „mikro-reformy“, které ukazují, že i byrokratický detox není abstraktní slogan, ale soubor konkrétních zásahů do praxe.

Když to otočíme: kde stát podle Vás reagoval pomalu nebo neobratně?

Největší slabina je dlouhodobě předvídatelnost a rychlost rozhodování. Během krizí se ukázalo, že stát umí mobilizovat zdroje, ale neumí dostatečně rychle zjednodušovat pravidla. Pomoc se často dostávala k firmám se zpožděním a za cenu další administrativy.

To posiluje pocit, že podnikatel není partnerem, ale „žadatelem“. Přitom v krizi potřebujete opak: rychlá, jednoduchá pravidla a jasnou komunikaci. Pokud si z toho nevezmeme ponaučení, příští krizi patrně zase „nějak přežijeme“, místo toho,

abychom z ní vyšli silnější – a to i proto, že budeme stále svázáni přebujelým regulačním rámcem.

A změnilo se v tomto ohledu něco?

Vidím dílčí zlepšení. Minulá vláda si uvědomovala, jak je pro podnikatele důležité snižovat jim zátěž, a proto čerpala z komorových návrhů mimo jiné do tzv. antibyrokratických balíčků. A nová vláda deklaruje, že bude s Hospodářskou komorou pracovat na odstranění nadměrné regulace a administrativní zátěže, která dlouhodobě brzdí české podnikání.

Pokud se Hospodářské komoře podaří u firem a živnostníků snížit zátěž o 20 až 25 procent, vrátíme do ekonomiky 15 až 18 miliard korun ročně. To nejsou „úspory na papíře“ – to je reálný prostor pro inovace, rozvoj lidí a investice do technologií. Proto dlouhodobě prosazují **koncept byrokratického a regulačního detoxu**:

systematickou revizi povinností, měření jejich reálných dopadů a rušení těch, které nepřinášejí žádnou přidanou hodnotu. Bez tohoto „očistného procesu“ bude každý program na podporu inovací narážet na stejnou bariéru – podnikatelé prostě nemají kapacitu dělat strategické věci, když velkou část energie spotřebuje papírování.

Pořád totiž platí, že průměrný podnikatel stráví administrativou kolem 240 hodin ročně a že byrokracie stojí ekonomiku přes 70 miliard korun ročně. To je strukturální brzda růstu českého hospodářství.

Jak by taková reforma měla v praxi vypadat?

Základem bude tvorba tzv. tabulek veřejnoprávních povinností ke každému zákonu. Tyto tabulky srozumitelně a přehledně popíší, co konkrétní zákon ukládá, komu a v jakých lhůtách. Díky tomu bude možné snadno identifikovat duplicity, rozpory nebo zbytečné sankce. Tabulky budou pravidelně aktualizovány a použity při novelizacích zákonů a ostatních právních norem, aby se předešlo nekonzistencím. Reforma také zavádí povinnost pravidelně vyhodnocovat, zda jsou povinnosti stále potřebné a efektivní.

Jak se podle Vás mění mindset českých podnikatelů v souvislosti s nástupem umělé inteligence? A co by si z toho měli konkrétně vzít ti, kteří s AI zatím váhají?

Vidím dva typy reakcí. První je defenzivní: „Počkáme, až se to vyjasní.“ Druhá je aktivní: „Zkusíme, kde nám to dnes může reálně pomoci.“ A právě ten druhý přístup bude rozhodovat o konkurenceschopnosti.

AI není sci-fi hračka, ale nástroj produktivity. Pro většinu firem není téma stavět vlastní modely, ale smysluplně využít dostupné nástroje: zrychlit administrativu, lépe pracovat s daty, plánovat výrobu, podpořit obchod nebo zákaznický servis. Zásadní změna mindsetu je v tom, že technologie už nejsou jen „IT náklad“, ale strategická

kompetence firmy. Kdo nebude schopen AI integrovat do procesů, bude postupně ztrácet na efektivitě – a tím i na konkurenceschopnosti. A čím více času firmám uvolníme od zbytečné byrokracie, tím rychleji budou schopny tyto technologie reálně využít.

Co dnes považujete za největší výzvy pro české podnikatele v příštích letech?

Kombinaci tří věcí. Za prvé geopolitickou nejistotu a fragmentaci trhů. Za druhé regulační tlak – pokud se bude zvyšovat bez ohledu na reálné dopady, sníží to konkurenceschopnost zejména menších firem. Za třetí technologickou změnu – umělá inteligence a automatizace zásadně proměňují způsob práce.

To všechno dohromady vytváří velký tlak na každého podnikatele. O to důležitější pro podnikatele je využívat podnikatelskou platformu, jakou je právě Hospodářská komora, která tyto změny překládá do srozumitelných procesů pro firmy a zároveň do systémových návrhů vůči státu – včetně návrhů na omezení regulačních nadstavb a tzv. gold-platingu evropských pravidel.

Co to znamená konkrétně pro Vaši práci a pro směřování Komory do dalších let?

Chci, aby Komora byla pro podnikatele oporou ve třech rovinách.:

- **Za prvé ochrana konkurenceschopnosti** – méně zbytečné regulace, férové přebírání evropských pravidel.
- **Za druhé zvyšování odolnosti firem** – energie, investice, pracovní trh, dovednosti lidí a schopnost pracovat s technologiemi i včetně AI.

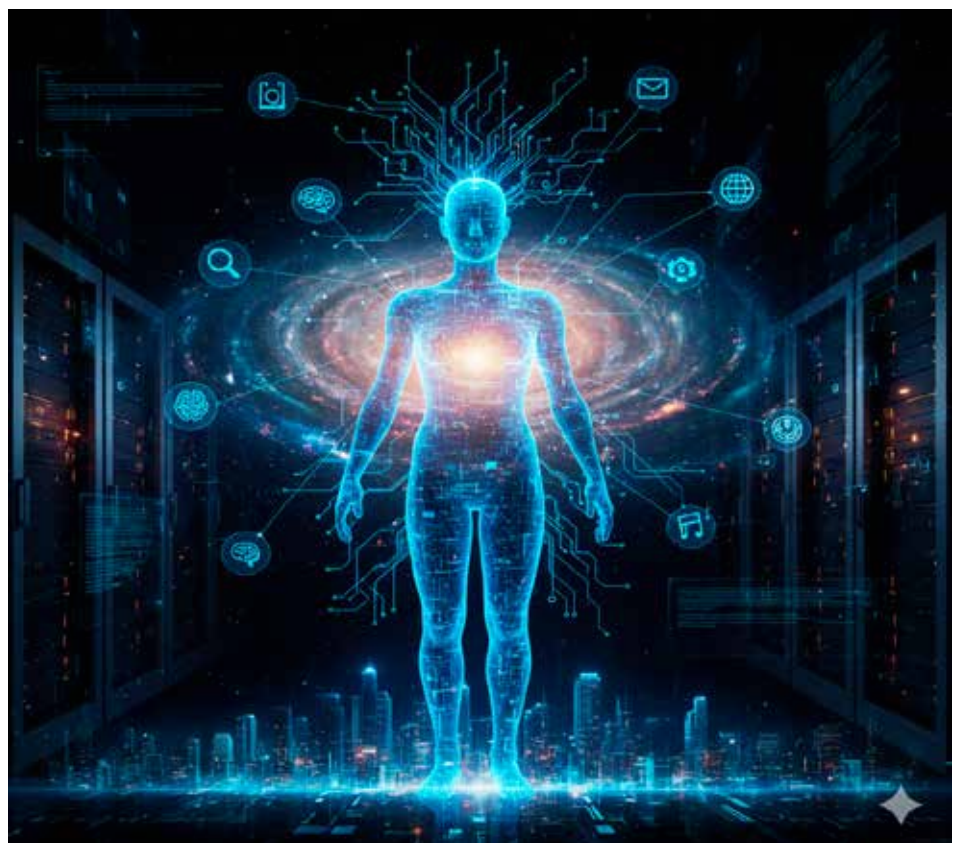
- **Za třetí systematický překlad každodenní reality podnikatelů do politiky.** To znamená sběr podnětů od drobného živnostníka po velkou firmu, jejich přepracování do legislativně použitelné podoby a prosazování změn u zákonodárců. Byrokratický detox vnímám jako jeden z klíčových strukturálních projektů Komory – nikoli jako jednorázovou kampaň, ale jako dlouhodobý mechanismus, který má zabránit tomu, aby se právní řád dál „zahušťoval“ bez ohledu na dopady na podnikání.

Z toho, co říkáte, vyplývá, že budoucnost nebude o „velkých gestech“, ale o každodenní systematické práci.

Velká gesta vypadají dobře na titulcích, ale firmy potřebují každý den fungovat. Potřebují méně překážek, víc předvídatelnosti a partnera, který jejich zkušenost přetaví do změn pravidel podnikání.

A tady platí to, co říkám dlouhodobě: kdo není u stolu, je na jídelním lístku – a to platí v byznysu stejně jako v politice. Role Komory je být trvalým rozhraním mezi realitou podnikání a státem – a dnes už i průvodcem v tom, jak se v praxi vyrovnat s technologickou změnou, kterou přináší umělá inteligence. Současně musí být i hybatelem byrokratického detoxu, protože bez odstranění systémových bariér zůstane technologický pokrok pro mnoho firem jen obtížně dosažitelným ideálem.

Děkujeme za rozhovor.
Redakce TEMA

Cirkulární ekonomika a její další budoucnost

Cílem tohoto textu není, především s ohledem na jeho rozsah, zachytit veškeré aspekty spojené s problematikou cirkulární ekonomiky, to by samo o sobě vydalo na několik samostatných knižních publikací. Cílem následujícího příspěvku je po stručném vymezení pojmu cirkulární ekonomika a naznačení z jakých dokumentů vycházíme v České republice, především ukázat jaký vliv a dopady má naplňování modelu cirkulární ekonomiky na tuzemské podnikatelské subjekty.

Model cirkulární ekonomiky je založen na naplnění cíle minimalizovat odpad a maximálně využívat zdroje. Na rozdíl od klasického lineárního ekonomického modelu: vzít – vyrobit – vyhodit je cílem modelu cirkulární ekonomiky udržovat materiály a produkty v oběhu co nejdéle. V tomto smyslu lze říci, že model cirkulární ekonomiky je vstřícný k problematice ochrany životního prostředí a rovněž lze od něj očekávat úsporu vstupních materiálů či přírodních zdrojů.

Kromě již zmíněné snahy obecně udržovat materiály a produkty v oběhu co nejdéle se k principům cirkulární ekonomiky řadí například:

- **Odpad jako zdroj** – to co se stává v současnosti po skončení životnosti výrobku odpadem by z pohledu cirkulární ekonomiky mělo být surovinou / vstupem pro nový produkt.
- **Design pro cirkularitu** – výrobky by měly být od základu konstruovány tak, aby byly snadno opravitelné, demontovatelné a v konečném důsledku recyklovatelné.
- **Sdílená ekonomika** – budoucností by měl být pronájem, a nikoliv nákup produktů. Typickou ukázkou v tomto směru je sdílení automobilů, které přináší snížení potřeby primárních zdrojů.

V České republice je problematika cirkulární ekonomiky upravena především ve dvou dokumentech z dílny Ministerstva životního prostředí. Konkrétně se jedná o dokument „Strategický rámec cirkulární ekonomiky České republiky 2040“ s podtitulem „Maximálně cirkulární Česko v roce 2040“ z listopadu 2021 a dokument „Akční plán pro cirkulární Česko 2040 pro období 2022–2027“ z listopadu 2022. Oba dokumenty představují klíčová vodítka pro rozvoj principů modelu cirkulární ekonomiky v České republice.

Naplňování modelu cirkulární ekonomiky má celou řadu pozitivních přínosů. Na druhé straně ovšem jeho implementace vytváří i celou řadu problémů / překážek či minimálně nových výzev, a to jak v oblasti ekonomické, tak technologické a koneckonců i společenské. Nepřekvapivě je odstranění překážek spojených s rychlejším rozvojem modelu cirkulární ekonomiky spojeno především s vyššími finančními náklady, které budou reálně rozděleny především mezi výrobní firmy a spotřebitele jejich výrobků.

Provedeme-li určité seskupení zmiňovaných překážek, pak může vypadat například následovně:

1. **Ekonomická nevýhodnost řešení spojených s modelem cirkulární ekonomiky** – v praxi se setkáváme s tím, že je ekonomicky výhodnější (levnější) vyrobit nový produkt než opravit či recyklovat starý. Důvodů bývá více.

Například nízká cena primárních vstupních surovin nebo vysoké náklady na sběr, třídění a recyklaci. Často také složitá logistika vrácení starých výrobků.

2. **Výrobky nejsou navrženy z hlediska designu optimálně pro uplatnění modelu cirkulární ekonomiky** – v praxi tak platí, že výrobky se špatně rozebírají, obsahují celou řadu různých materiálů vyžadujících při recyklaci složité třídění, některé části jsou lepené, uzavřené, svařované. Za stávajícího stavu je oprava či recyklace těchto výrobků ekonomicky velmi náročná.
3. **Technologické limity recyklace** – mnohé materiály či jinak řečeno části výrobků jsou se současnými technologiemi obtížně recyklovatelné. Lze uvést tři konkrétní příklady. Kompozitní materiály jsou v současnosti prakticky nerecyklovatelné, protože je nelze fakticky oddělit. Plasty při recyklaci ztrácejí své původní vlastnosti a neustálým zvyšováním podílu vložených aditiv se dostáváme do situace, že ekonomicky výhodnější je využití nových primárních materiálů než recyklovaných granulátů. Problémy jsou i v oblasti stoprocentní recyklace kovových materiálů (změna technologických a mechanických vlastností).
4. **Neexistující infrastruktura** – pro úspěšné fungování modelu cirkulární ekonomiky je nezbytné, aby byl vybudován robustní systém sběru vyřazených výrobků / materiálů, technologií pro jejich třídění, recyklačních zařízení a v neposlední řadě i různé systémy logistiky zpětného odběru. Není potřeba zdůrazňovat, že v České republice tento systém prozatím dostatečně rozvinut není a jeho vytvoření bude znamenat obrovské finanční náklady.
5. **Chování spotřebitelů** – preference většiny spotřebitelů směrem k novým výrobkům je jasná, podobně i jejich neochota k opravám starých výrobků (zpravidla příliš vysoké náklady na opravu ve vztahu k původní ceně výrobku). Ani využívání sdílených výrobků a služeb rozhodně není současnou společenskou normou a rovněž přináší určité komplikace (např. zajištění nákladů na sdílený výrobek či hygienické normy).
6. **Legislativa** – kdykoliv při prosazování nových modelů, a tudíž i při podpoře rozvoje modelu cirkulární ekonomiky je nutné legislativně přinutit výrobce z hlediska jejich výrobků a spotřebitele z hlediska jejich chování ke změnám a nastavit nová pravidla a parametry, což často může přinést významné zvýšení nákladů jak pro výrobce, tak pro koncové uživatele.

Když se podíváme na výše uvedených 6 skupin překážek, tak je s nimi spojena jedna základní otázka. Kdo to zaplatí? A jak již bylo naznačeno, toto břemeno padá především na výrobce a samotné spotřebitele. Výrobci budou nuceni stále více upřednostňovat politicky preferované hodnoty před ekonomikou podnikání. Budou nuceni navrhnout takový design výrobků, který nebude ekonomicky nejefektivnější (třeba nebude efektivní vůbec), ale který uspokojí recyklační požadavky. Budou nuceni doplácet na recyklaci svých výrobků, a to i ve formě využívání drahých recyklátů, které budou i z pohledu svých užitečných vlastností pravděpodobně problematické. Skrze své daňové zatížení budou podnikatelé spolufinancovat budování infrastruktury nezbytné pro cirkulární ekonomiku. V neposlední řadě budou podnikatelé dále omezeni různými nařízeními a legislativními úpravami, jako kdyby jich již dnes nebylo dost. Z obyvatelstva bude vytvářeno uvědomělé občanstvo s těmi správnými prioritami chování a samozřejmě se rovněž bude v ceně výrobků podílet na nákladech, které jinak ponесou primární výrobci.

A to vše v době, kdy se z EU stává přeregulovaný deindustrializující se skanzen, kdy ekonomický význam EU upadá až děsivým tempem a kdy Dragiho zpráva upozorňující, mimo jiné, na přebyrokratizaci EU se reálně stala cárem papíru, místo toho, aby její doporučení byla reálně naplněna.

Model cirkulární ekonomiky má jistě svůj význam a logiku, jenom nám v EU jako i v jiných oblastech, tak nějak schází rozum při jeho rozvoji.

Ing. Zdeněk Lukáš, PhD., MBA
Ústav materiálů a technologií,
Fakulta strojírenského inženýrství UJEP

EnMo

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

Projekt EnMo – informace o stavu realizace

Dne 24. 2. 2026 proběhla ve Freibergu schůzka k projektu EnMo, které se zúčastnili čeští i němečtí partneři projektu. Na programu byla prezentace současného stavu projektu, připomínky k dotazníkovému řešení, forma propagace a náměty na další spolupráci. Další setkání se uskuteční dne 21. dubna 2026 v Mostě s exkurzí do firmy.

Projekt EnMo – Informationen zum Stand der Umsetzung

Am 24. Februar 2026 fand in Freiberg ein Treffen zum Projekt EnMo statt, an dem sowohl tschechische als auch deutsche Projektpartner teilnahmen. Auf der Tagesordnung standen die Präsentation des aktuellen Projektstands, Anmerkungen zur Fragebogenlösung, die Form der Werbung und Vorschläge für die weitere Zusammenarbeit. Das nächste Treffen findet am 21. April 2026 in Most mit einer Exkursion zu einem Unternehmen statt.

Schopnost určit neznámé tepelné toky v malých a středně velkých výrobních zařízeních

Projekt EnMo je zaměřen na podporu malých a středních podniků při identifikaci tepelných ztrát. Cílem je umožnit podnikům, aby si samy a nezávisle dokázaly určit tepelné ztráty ve vlastních provozech pomocí jednoduchých měření a základního porozumění energetickým tokům. V rámci projektu budou realizovány workshopy, terénní měření, komunikace s podniky a vytvoření nástrojů pro praktické využití těchto poznatků.

Befähigung zur Ermittlung unbekannter Wärmeströme in Produktionen des Klein – und Mittelstands

Das Projekt EnMo unterstützt kleine und mittlere Unternehmen dabei, Wärmeverluste zu identifizieren. Ziel ist es, Unternehmen zu befähigen, selbstständig Wärmeverluste zu bestimmen, indem sie einfache Messverfahren und ein Grundverständnis für energetische Prozesse anwenden. Im Rahmen des Projekts werden Workshops, Feldmessungen, Gespräche mit Unternehmen und die Entwicklung praxisnaher Werkzeuge umgesetzt.

Kooperační partneři / Kooperationspartner:

- Technische Universität Bergakademie Freiberg (TUBAF) – vedoucí partner / Lead Partner
- Okresní hospodářská komora Most (OHK Most)
- Handwerkskammer Dresden (HWK Dresden)
- Dr. Strack Energie UG

Setkání dne 24. 2. 2026 ve Freibergu / Treffen am 24. Februar 2026 in Freiberg

Mýty a fakta o životním prostředí: proč je důležité mluvit o datech, nikoliv o dojmech

Životní prostředí patří k tématům, která v posledních letech stále častěji pronikají do veřejné debaty, médií i podnikatelského prostředí. Zároveň jde ale o oblast, kde se velmi snadno zaměňují fakta a emoce, historická zkušenost s aktuální realitou a odborná data s osobními dojmy. Výsledkem je řada mýtů, které se ve společnosti dlouhodobě udržují – a často zbytečně zkreslují skutečný stav věcí.

Martina Černá

Právě snaha tyto mýty pojmenovat, vysvětlit a zasadit do reálného kontextu stála u vzniku publikace „Mýty a fakta o životním prostředí – nejen v severozápadních Čechách“, kterou vydala

Okresní hospodářská komora Most prostřednictvím své Odborné sekce životního prostředí. Publikace reaguje na časté otázky veřejnosti a nabízí srozumitelné odpovědi podložené odbornými poznatky.

Ovzduší: zátěž minulosti vs. realita současnosti

Jedním z nejčastěji opakovaných tvrzení je, že severozápadní Čechy patří k oblastem s nejhorší kvalitou ovzduší v republice. Tento obraz má své historické opodstatnění – zejména v období intenzivní těžby uhlí a rozvoje energetiky v druhé polovině 20. století. Jenže právě zde dochází k největšímu rozporu mezi minulostí a současností.

Dnešní kvalita ovzduší je výsledkem dlouhodobých investic do modernizace technologií, výrazného omezení emisí z velkých průmyslových zdrojů i přísnějších emisních limitů. Významným faktorem se navíc ukazuje lokální vytápění domácností a doprava – tedy zdroje, které nejsou specifické pouze pro průmyslové regiony.

Častým nepochopením je také záměna pojmů emise a imise. Zatímco emise označují množství

vypouštěných látek, imise vyjadřují jejich skutečnou koncentraci v ovzduší, tedy to, co reálně dýcháme. Právě imise jsou rozhodující z hlediska dopadů na zdraví obyvatel a jsou průběžně monitorovány měřicími stanicemi.

Publikace OHK Most zároveň upozorňuje, že vizuální dojem – například mlha nebo opar – nemusí nutně znamenat špatnou kvalitu vzduchu. Naopak i při slunečném počasí může docházet ke zvýšeným koncentracím přízemního ozónu, který zatěžuje lidský organismus.

Mikroplasty: neviditelný problém současnosti

Mikroplasty patří k tématům, která v posledních letech rezonují celosvětově. Často jsou prezentovány jako nová hrozba, přestože jejich výskyt je výsledkem dlouhodobého vývoje spotřebního chování a materiálového využívání plastů.

Rozšířeným mýtem je, že mikroplasty pocházejí především z plastových obalů. Ve skutečnosti významnou část tvoří mikroplasty vznikající otěrem pneumatik, syntetických textilií při praní, kosmetickými přípravky nebo průmyslovými procesy. Tyto částice se dostávají do vody, půdy i ovzduší

a jejich úplná eliminace je technologicky velmi náročná.

Důležitým faktem však je, že výzkum mikroplastů se dynamicky rozvíjí. Stále se zpřesňují metody jejich detekce, zkoumá se jejich chování v ekosystémech i potenciální dopady na lidské zdraví. Publikace proto k tomuto tématu přistupuje střízlivě – bez zbytečného strašení, ale s důrazem na prevenci, odpovědné nakládání s materiály a další vývoj technologií.

Voda a krajina: proměna jako příležitost

Voda je dalším tématem, kolem kterého se v regionu i celostátně točí řada zjednodušených představ. Řeky v průmyslových oblastech jsou často vnímány jako trvale znečištěné a neobnovitelné. Přitom kvalita povrchových vod se dlouhodobě sleduje, vyhodnocuje a zlepšuje díky moderním čistírnám odpadních vod a přísnější regulaci vypouštění látek.

Specifickým tématem severozápadních Čech jsou zbytkové jámy po těžbě uhlí. Ty bývají vnímány jako jizvy v krajině, avšak současná rekultivační praxe je chápána jako příležitost k vytvoření nové krajiny s rekreační, ekologickou i vodohospodářskou funkcí. Jezera vzniklá v bývalých lomech dnes představují významné krajinné prvky a často i útočiště pro řadu vzácných rostlinných a živočišných druhů.

Odpady: od problému ke zdroji

Odpadové hospodářství patří k oblastem, kde se mýty objevují nejčastěji. Přesvědčení, že třídění odpadu nemá smysl, je stále rozšířené, přestože data jednoznačně ukazují opak. Bez třídění není možná recyklace ani energetické využití odpadu. Moderní přístup k odpadům se stále více orientuje na principy cirkulární ekonomiky, kde odpad přestává být koncovým problémem a stává se surovinou pro další využití. Publikace přehledně vysvětluje, jak nakládat s elektroodpadem,

bateriemi, oleji či specifickými druhy odpadu, které vyžadují zvláštní zacházení.

Publikace jako most mezi odborníky a veřejností

Síla publikace Mýty a fakta o životním prostředí spočívá především v její schopnosti překládat odborná témata do srozumitelného jazyka. Nejde o akademickou studii, ale o praktického průvodce, který pomáhá čtenářům orientovat se v často složitě problematické.

Okresní hospodářská komora Most tímto projektem jasně ukazuje, že odpovědný přístup k životnímu prostředí je nedílnou součástí moderního podnikání i regionálního rozvoje. Informovaná veřejnost je jedním z klíčových předpokladů udržitelné budoucnosti.

Martina Černá
VUHU a. s.

Koně místo lokomotivy aneb proč Green Deal naráží na fyziku

Teze Jaroslava Čížka

Lze politickými deklamacemi oklamat fyzikální zákony? Současná snaha o překotnou dekarbonizaci naráží na neúprosnou realitu plošné hustoty energie a termodynamiky. Následující text nekompromisně analyzuje, proč je odstavování stabilních uhelných bloků ekvivalentem snahy utáhnout těžkotonážní vlak živými koňmi, jaké emisní paradoxy skrývá dovoz zkapalněného plynu a proč masivní výstavba občasných zdrojů představuje přímou hrozbu pro energetickou bezpečnost i zachování komplexity naší společnosti.

Ing. Jaroslav Čížek

Každý strojník, který na šachtě obsluhuje velkorypadlo a denně zakusuje koleso do uhelné sloje, je bezprostředně konfrontován s reálnou fyzikou. K pohnutí tisíců tun hmoty je zapotřebí

hrubá, koncentrovaná a naprosto spolehlivá síla. Fyzikální zákony zkrátka nelze oklamat politickou deklarací. Přesto se o to dnes evropská energetická politika snaží, a to s důsledky, které ohrožují samotnou funkčnost naší společnosti (Tainter, 1988).

Vezměme si například současný spěch s odstavováním uhelných elektráren dříve, než za ně máme v provozu nové, plně řiditelné zdroje. Z hlediska selského rozumu i strategického řízení rizik je to stejné, jako byste začali bourat svůj starý, ale poctivý a funkční dům dříve, než máte postavený nový. Sbalíte rodinu a budete iracionálně spoléhat na to, že v mezidobí vám poskytne přístřeší soused ve svém obýváku (Sinn, 2017)? Odkud přesně dovezeme chybějící elektřinu, až nastane podobná situace jako na konci minulého roku? Naše stabilní energetika tehdy doslova držela nad vodou tu německou, jejíž síť v době nedostatku fungovala jako obří vysavač

a luxovala veškeré dostupné přebytky z celého okolí. Spoléhat se plně na import v momentech plošného nedostatku je matematicky neudržitelné. Nemůže existovat nic bezpečnějšího a logičtějšího, než mít stabilní energetický zdroj na svém vlastním území (Yergin, 2011).

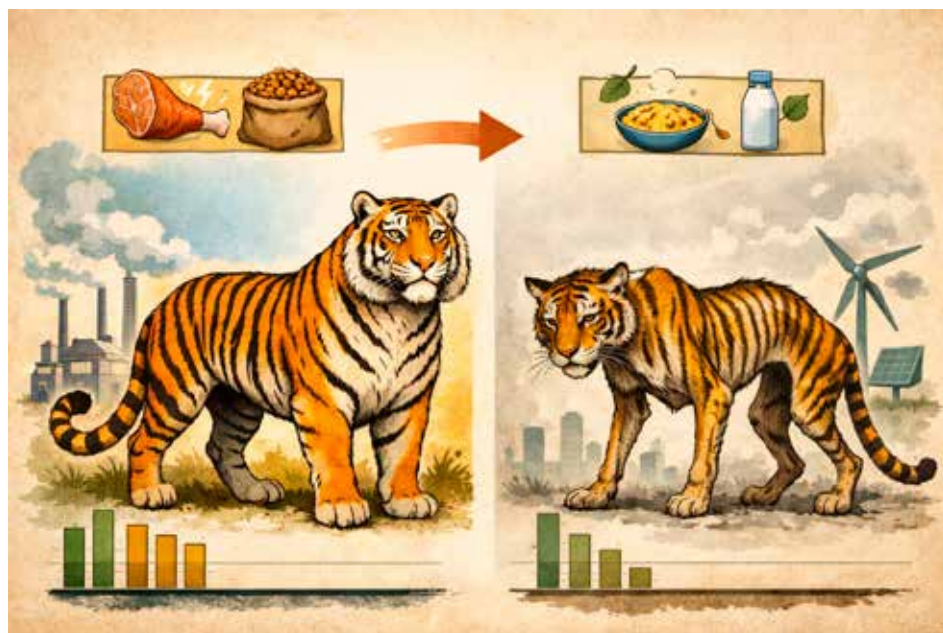
Klíčovým problémem této takzvané dekarbonizace přitom není pouze známá nestabilita občasných zdrojů energie (OZE), ale především snaha nahradit vysoce koncentrovanou energii ve fosilních palivech zdroji, jejichž plošná hustota energie je o několik řádů nižší (Smil, 2015). Představme si naši dnešní moderní průmyslovou ekonomiku jako dospělého tygra. Na svém počátku, v dobách před plnou industrializací, tato ekonomika svou velikostí připomínala spíše tygří kotě, kterému stačilo méně koncentrované krmivo. Dnes je to ovšem obrovská šelma s masivními nároky na přísun koncentrované energie. Pokus o přechod na nízkenergetické

zdroje je ekvivalentní situaci, kdy by se někdo pokusil krmit dospělého tygra dietou určenou pro malé kotě. Tygr by zákonitě pošel na podvýživu, stejně jako zkolabuje makroekonomický systém bez adekvátního energetického příkonu (Hall & Klitgaard, 2012).

Tento propastný rozdíl v hustotě energie se plně projevuje i v kinetice naší ekonomiky. Dnešní vyspělý průmyslový komplex je jako těžký, plně naložený a rychle rozjetý vlak s obrovskou kinetickou energií. Fosilní paliva v tomto systému fungují jako těžkotónážní lokomotiva, jejíž mohutný a koncentrovaný výkon bezpečně táhne vpřed. Zelená tranzice po nás žádá, abychom tuto spolehlivou lokomotivu odpojili a nahradili ji živými koňmi (Helm, 2017). Jakkoli mohou být koně ušlechtilí, systém postavený na živé koňské síle má natolik nízkou hustotu výkonu, že absolutně nemá šanci takto naložený vlak s obrovskou kinetickou energií rozpohybovat, dosáhnout s ním provozní rychlosti a tuto rychlost trvale udržet. Místo domácího uhlí nám jako dočasnou záchranu nabízejí zemní plyn. Jaký smysl ale dávají investice do nových plynových elektráren a zavrňování modernizace těch uhelných, když objektivní studie analýzy životního cyklu prokazují, že dovážený zkapalněný plyn (LNG) – obzvláště ten frakovaný ze Spojených států – má kvůli logistice a únikům metanu emisní zátěž minimálně srovnatelnou, ne-li násobně větší než naše domácí uhlí, které leží elektrárnám doslova pod komínem (Howarth, 2014)? A to vše v situaci, kdy EU přijala takzvanou metanovou strategii, kvůli níž reálně hrozí, že emisní povolenky na plyn brzy zlikvidují ekonomiku plynových zdrojů úplně stejným způsobem, jakým dnes likvidují zdroje uhelné (Kemfert et al., 2022).

Korunu všemu nasazuje zřizování tzv. akceleračních zón. Jaký smysl dává umetání cestiček větrným a solárním elektrárnám, jejichž jediným zaručeným příspěvkem je destabilizace elektrické sítě, která pro svou spolehlivost naopak vyžaduje absolutní stabilitu? Stačí se podívat na data. Na ostrově El Hierro (součást Kanárských ostrovů, kam se jezdí za windsurfingem, protože tam stabilně a silně fouká) je ve větrnících nainstalována kapacita rovnající se zhruba 200 % průměrného

„Pokus o přechod na nízkoenergetické zdroje je ekvivalentní situaci, kdy by se někdo pokusil krmit dospělého tygra dietou určenou pro malé kotě. Tygr by zákonitě pošel na podvýživu, stejně jako zkolabuje makroekonomický systém bez adekvátního energetického příkonu (Hall & Klitgaard, 2012).“

zatížení tamní sítě. Na tomto příkladu se navíc krásně ukazuje naprostá nesmyslnost snu o ukládání energie. El Hierro má totiž nainstalovaný výkon v přečerpávacích elektrárnách na stejné úrovni jako u větrných, tedy cca 200 % průměrného zatížení sítě (cca 11 MW), a disponuje kapacitou na pokrytí více než celodenní spotřeby (cca 200 MWh). Dostat se na tuto úroveň v ČR za pomoci Dlouhých Strání, potřebovali bychom jich vybudovat několik desítek. A dostavil by se naprosto stejný výsledek jako na tom ideálním větrném ostrově – tedy nula. No, nepokuste se o to, když to z dálky vypadá tak lákavě. A proč to nepostavit v bateriích? Na to by bylo dobré se poptat přímo na tom El Hierru. Že by cena a životnost? Přesto uhlíková intenzita zde vykazuje hodnoty oscilující kolem 500 g CO₂e/kWh

(García-Latorre et al., 2019). To je naprosto stejná hodnota jako u nás, kde máme ve větru nainstalováno pouhých 0,5 % průměrného zatížení sítě. Pokud si někdo stále myslí, že budování občasných zdrojů má potenciál na reálné snížení uhlíkové intenzity a udržení společnosti na současné úrovni, musel na základní škole místo hodin matematiky a fyziky chodit za školu. Budeme-li dál tvrdohlavě tlačit na dekarbonizaci a ignorovat fyzikální realitu koncentrace energie, kráčíme po zaručené cestě k likvidaci komplexity naší společnosti. Bez spolehlivé, říditelné a koncentrované energie se náš složitý svět nevyhnutelně zastaví, stejně jako ten vlak bez lokomotivy.

Ing. Jaroslav Čížek
Realistická energetika a ekologie, z. s.

Seznam použitých zdrojů:

- García-Latorre, F. J., Rey-Boué, A. B., & Rocha-Martín, F. (2019). A detailed study of the wind-hydro system of El Hierro island. *Energy Conversion and Management*, 198, 111812. <https://doi.org/10.1016/j.enconman.2019.111812>
- Hall, C. A., & Klitgaard, K. A. (2012). *Energy and the Wealth of Nations: Understanding the Biophysical Economy*. Springer.
- Helm, D. (2017). *Burn Out: The Endgame for Fossil Fuels*. Yale University Press.
- Howarth, R. W. (2014). A bridge to nowhere: Methane emissions and the greenhouse gas footprint of natural gas. *Energy Science & Engineering*, 2(2), 47–60. <https://doi.org/10.1002/ese3.35>
- Kemfert, C., Präger, F., Brauers, H., Hoffart, F. M., & Oei, P. Y. (2022). The expansion of natural gas infrastructure puts energy transitions at risk. *Nature Energy*, 7(7), 582–587. <https://doi.org/10.1038/s41560-022-01060-3>
- Sinn, H.-W. (2017). Buffering volatility: A study on the limits of Germany's energy revolution. *European Economic Review*, 99, 130–150. <https://doi.org/10.1016/j.eurocorev.2017.05.007>
- Smil, V. (2015). *Power Density: A Key to Understanding Energy Sources and Uses*. MIT Press.
- Tainter, J. A. (1988). *The Collapse of Complex Societies*. Cambridge University Press.
- Yergin, D. (2011). *The Quest: Energy, Security, and the Remaking of the Modern World*. Penguin Press.

Trmická trojčata

Ač se to na první pohled nezdá, proboštovský pár se vloni pyšnil čtyřčatý

Vloni se ze „sokolí farmy“ ČEZ rozletělo do světa dalších dvacet mláďat kriticky ohroženého sokola stěhovavého

Od začátku února do konce listopadu probíhal v roce 2025 monitoring hnízdění sokola stěhovavého na výškových stavbách (komínech a chladicích věží) Skupiny ČEZ. Ornitologové z ALKA Wildlife monitorovali dvanáct párů, z nichž jich úspěšně zahrnulo sedm. Do světa se poté rozletělo celkem 20 mláďat. Od roku 2011, kdy byla v Elektrárně Tušimice umístěna na chladicí věži vůbec první hliníková sokolí budka nejen v rámci ČEZ, ale i celé ČR, bylo na energetických stavbách Skupiny ČEZ vyvedeno minimálně 206 mláďat kriticky ohroženého sokola stěhovavého.

V hledáčku ornitologů se vloni ocitlo hned třináct výrobních lokalit, a to Dětmárovice, Dukovany, Dvůr Králové, Ledvice, Mělník, Počeradý, Poříčí, Proboštov, Pruněřov, Temelín, Třeboradice, Tušimice a Trmice. Kromě Dvora Králové bylo ostatních dvanáct budek osídleno sokolím páry, a to včetně Elektrárny Poříčí, na jejichž přilet ornitologové i energetici čekali dlouhých deset let. „Sokolí farma“ Skupiny ČEZ má přitom největší zastoupení na severu Čech, potažmo v Ústeckém kraji. Zde se podle právě vydané závěrečné zprávy sepsané ornitologem Václavem Beranem proklubalo z vajec na svět celkem 13 mláďat.

„Teplárna Trmice a Elektrárna Pruněřov měly po třech mláďatech. Dvě přišla na svět v Elektrárně Ledvice a jedno v Elektrárně Tušimice, kde bylo v budce ještě jedno, zřejmě zastydělé, vejce. Tradičně nezklamal ani pár z ochozu komína bývalé výtopny v Proboštově, který vyvedl čtyři mladé. Tomu se tak zadařilo už pětkrát za sebou, nejdříve trojčata, pak dvakrát čtyřčata, předloni trojčata a vloni čtyřčata. Jediným neúspěšným párem na severu se tak stejně jako předloni stal ten počeradský. Scénář byl přitom stejný, pár se zdržoval u budky na chladicí věži paroplynového cyklu, ale nakonec vůbec nezahníždil. Poletoval i kolem budky na komíně sousední elektrárny, ale i ta ve finále zela prázdnotou,“ říká ornitolog Václav Beran, jinak také zoolog a kurátor sbírky Oblastního muzea v Ústí nad Labem a výzkumný pracovník ALKA Wildlife, o. p. s.

SKUPINA ČEZ

Co je příčinou opakovaného neúspěchu jinak v minulých letech plodného páru, je zatím stále pro ornitologa Berana záhadou. To samé se týká sokolů hnízdících na ochozu komína Teplárny Energotrans (dříve Elektrárna Mělník). Zde ovšem alespoň samice snesla čtyři vejce, které pak bez kýženého výsledku zahřívala až do konce května. Ornitologům je jasné, že vejce byla buď zastydělá nebo neoplozená, otázkou ovšem zůstává, proč. Pauzu si vloni dal i slezský pár z Elektrárny Dětmárovice. Ten se sice po celou dobu v areálu elektrárny zdržoval a budku využíval jako jídelnu i noclehárnu, ale vejce v ní ve finále nebylo ani jednou.

U zbývajících dvou párů měl ovšem ornitolog Václav Beran jasno: „V prvé řadě mám velikou radost z toho, že po deseti letech si konečně našli sokoli cestu do Elektrárny Poříčí a nahradili zde dosud hnízdící poštolky. A za druhé jsem ani moc nepočítal s tím, že budou hned první rok úspěšní ve vyvedení mladých. Nicméně kromě zbytků potravy v budce a jejím okolí leželo na ochozu ne daleko budky také vysušené sokolí embryo,

pravděpodobně z rozbitého vajíčka, případně se mohlo jednat o čerstvě vylíhnuté mládě. Takže to zatím vidím jen v nezkušenosti páru. No, a v případě areálu Energotrans Třeboradice pár nepřijal kvůli rekonstrukci dočasné přemístění budky z komína na severní stěnu kotelny. Sice se jednalo o nejvyšší možné místo v lokalitě, ale sokolům zřejmě nevyhovovalo. Dnes už mají opět budku na ochozu komína. Dostali zbrusu novou, ta původní zůstala ve stěně kotelny a zřejmě se stane útočištěm pro jiné opeřence.“

Aby byl výčet loňských sokolů úplný je nutné ještě zmínit obě jaderné elektrárny Skupiny ČEZ. V Dukovanech to byla trojčata a v Temelíně čtyřčata. Budky jsou umístěny na ventilačních komínech, přičemž sokolí páry je shodně objevily v roce 2020, tedy zhruba pět let po jejich instalaci. „Jaderných“ sokolů se tak zatím rozletělo do světa dvacet (Temelín 6, Dukovany 14).

V celé České republice je monitorováno více než 140 párů sokola stěhovavého. Na sledování těch ze „sokolí farmy“ energetiků přispívá ornitologům z ALKA Wildlife Nadace ČEZ v rámci grantu Podpora regionů. V období 2015–2025 se jednalo o celkem 2 295 000 korun na případný nákup fotopastí, budek, speciální optiky, cestovní náklady a podobně.

Ota Schnepf,
mluvčí Skupiny ČEZ
pro severní a střední Čechy
Foto: Fotopasti ALKA Wildlife

Náklady na úpravy sítí ČEZ Distribuce se loni vyšplhaly na severu Čech na více jak 2,5 miliardy korun

Společnost ČEZ Distribuce v roce 2025 vynaložila 19,2 miliard korun na úpravy své distribuční soustavy. Na severu Čech (tedy v Ústeckém a Libereckém kraji) šlo do distribučního sítě více jak 2,5 miliardy korun. Plán na rok 2026 na severu Čech energetici navýšili na 3,3 miliardy korun.

Prostředky šly zejména do připojení zákaznických požadavků v oblasti obnovitelných zdrojů a nově i zařízení pro ukládání elektrické energie. Další výdaje si vyžádaly investice do digitalizace, především pro inteligentní měření a IT řešení. **V roce 2026 plánuje ČEZ Distribuce investovat 18,5 mld. korun do obnovy, rozvoje, posílení, automatizace a digitalizace distribuční sítě. Na severu Čech se bude jednat o částku 3,3 miliardy korun.**

„V průběhu celého roku realizujeme investiční akce na rozvoj, obnovu a posílení distribuční soustavy tak, abychom byli schopni připojovat požadavky našich zákazníků, především obnovitelné zdroje elektřiny, nebo akumulace elektřiny. Další významná část investic putovala do digitalizace naší distribuční sítě,“ vysvětlil generální ředitel ČEZ Distribuce Martin Zmelík. Za loňský rok připojila ČEZ Distribuce do své sítě v Ústeckém kraji 1831 fotovoltaických elektráren s instalovaným výkonem

DISTRIBUCE

71 MW, v Libereckém kraji pak 1 105 fotovoltaik s instalovaným výkonem 27,8 MW. Jen pro představu, loni připojila ČEZ Distribuce do své sítě celkem 17 967 fotovoltaických elektráren s instalovaným výkonem 491,6 MW.

Významné stavby v regionu severních Čech

V Chomutově proběhla komplexní obnova transformovny 110/22 kV za 218 milionů korun, která je klíčová pro zásobování oblasti elektřinou. Distribuční zařízení je z roku 1954. Projekt provázely komplikace s dodávkami a zachováním napájení během zimního období, díky profesionálnímu přístupu techniků a zhotovitele se podařilo vše zvládnout bez dopadu na zákazníky.

Dále v regionu severních Čech byla ukončena obnova v transformovně Děčín Východ. V rozvodně 110kV byla demontována veškerá technologie polí, podélného dělení a přípojnic a byla nahrazena novou technologií 110kV ve venkovním provedení. V rozvodně 22kV došlo k demontáži veškeré původní technologie a k nahrazení novým zapouzdřeným rozvaděčem. Stavba byla realizována v rámci programu Smart Grids a celkové realizační náklady dosáhly výše 165 mil. Kč.

V loňském roce proběhla také komplexní obnova transformovny 110/22kV Litvínov s celkovými realizačními náklady ve výši 160 mil. Kč. Obnovou rozvodny došlo k nárůstu kapacity pro budoucí rozvoj sítě. Z důvodu vzrůstající poruchovosti byla provedena i výměna ochran a řídicích systémů, včetně vlastní spotřeby.

ČEZ Distribuce, a.s., ze Skupiny ČEZ provozuje na území České republiky vedení v délce 175 939 km s 3,8 mil. odběrných míst. Společnost působí na území krajů Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Středočeského, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého, Moravskoslezského a částečně v kraji Zlínském a Vysočina. Postupnou modernizací, plánovanou rekonstrukcí zařízení distribuční soustavy a proaktivním přístupem stabilně zvyšuje a zajišťuje kvalitní a spolehlivé dodávky elektřiny a plní rostoucí požadavky zákazníků. Cílenými investicemi do distribučního zařízení je umožňován další rozvoj české ekonomiky a vytvářen prostor investorům a tím i novým pracovním místům v regionech. Více na www.cezdistribuce.cz

Soňa Holingerová
mluvčí Skupiny ČEZ

Konec uhlí v Česku?

Problematika konce uhlíkové energetiky v EU, a tudíž i v Česku, vyvolává v kontextu využití zejména uhlí ve světě řadu našich otázek a pochybností o správnosti a tempu tzv. dekarbonizace energetiky a průmyslu. O odpovědi na několik otázek na „uhelné téma“ jsme požádali Vladimíra Budinského, který byl v lednu 2026 v Bruselu na další rok zvolen Senior Vice-prezidentem EURACOAL (Evropská asociace pro černé a hnědé uhlí). Redakce TEMA

Vladimír Budinský

Pane viceprezidente EURACOAL, s čím vstupuje Česká republika do nového roku 2026?

Česká republika vstupuje do nového roku s podprůměrnými teplotami, které opět prokazují, že se zatím bez uhlí, a to zejména bez hnědého uhlí neobejdeme. Za prvních pět týdnů roku 2026

se u nás z uhlí vyrobila celkem polovina tepla a skoro 43% elektřiny. Zatímco tak mohutně dotované a z Bruselu podporované soláry daly jen něco málo přes 1% elektřiny.

Uhlí je pro nás zase zdroj energie číslo 1!

Na konci minulého roku, navzdory těmto pro uhlí povzbudivým údajům, majitel hnědouhelných dolů a elektráren v mosteckém regionu oznámil, že se vinou vysoké ceny EU emisní povolenky (EU ETS 1) další výroba elektřiny z hnědého uhlí nevyplatí a že po topné sezoně 2026/2027 uhelným elektrárnám Počeradý, Kladno a Chvaletice hrozí uzavření.

Počátkem roku jsme tak čekali na reakci státu (ČEPS, ERÚ, MPO).

Pravda je, že se cena EU emisní povolenky vinou omezení jejich množství vyšplhala přes 90 euro za tunu:

U zdrojů, kde se už nevyplatila nákladná a jen za garance dlouhého provozu rentabilní modernizace, je nutná zhruba jedna povolenka na 1 megawatthodinu (MWh), a pokud 1 MWh stojí dnes asi 92 euro a povolenka se pohybuje od 78 do 91 euro, tak i malému dítěti je jasné, že ekonomika hnědouhelné elektrárny a návazného dolu prostě fungovat nemůže.

Česká republika tedy vstupovala do Nového roku s velkou nejistotou a očekáváním.

Jak se tato očekávání po Novém roce naplnila?

Bohužel, špatně. Rozhodnutí ČEPS, které MPO nijak nekomentovalo a ani nekorigovalo, považují za skandální a fatálně špatné. ČEPS prezentoval, že Počeradý se mohou zavřít. Celkem moderní elektrárna Kladno se může zavřít. Potřebné jsou údajně pouze dva bloky ze čtyř ve Chvaleticích a to tak, že jeden bude v provozu v podstatě jako rezerva a jeden bude v záloze.

Elektřiny je údajně ve střední Evropě dost, můžeme ji dovážet a v pořádku je asi parametr LOLE skoro 20 hodin v roce (v elektroenergetice parametr LOLE (zkratka pro Loss of Load Expectation) představuje **očekávaný počet hodin za rok**, po které zdroje elektřiny nebudou schopny plně pokrýt poptávku spotřebitelů).

Takže 20 hodin ročně bez elektřiny? Může nám ČEPS sdělit, kterých 20 hodin to bude, abychom se na všech úrovních na ten kolaps připravili?

Elektřiny není ve středoevropském prostoru dost. O tom jasně hovoří statistika (viz mapa):

Česká republika bez 23,7 TWh z uhlí by rázem byla –16 TWh, a jak mapa ukazuje, dovážet není odkud.

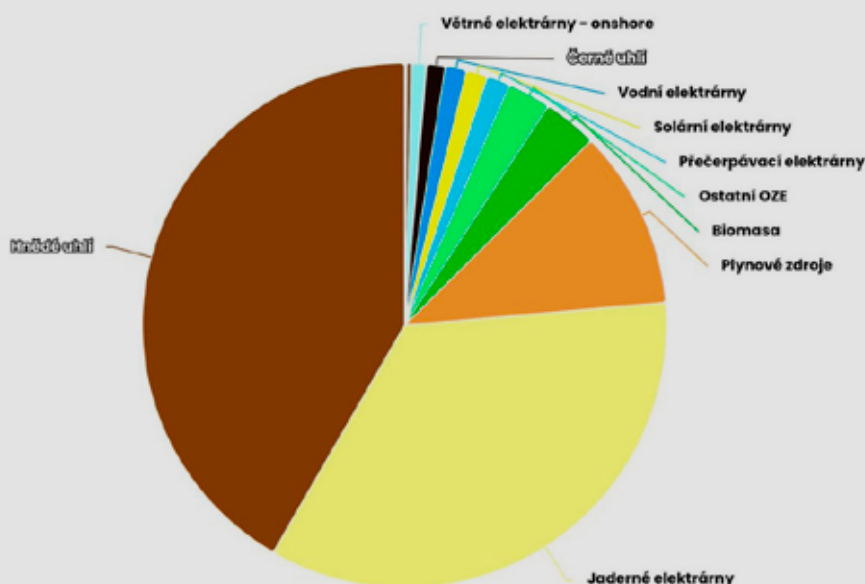
Rozhodnutí ČEPS je z pohledu strategie chybné a je neuvěřitelné, že to ministerstvo průmyslu a obchodu tak nechalo a nic nekomentovalo a nijak nezasáhlo. Bude to mít fatální následky na celou republiku.

Samozřejmě dopad na region Mostecka a na přímé i navazující pracovníky elektrárny Počeradý a lomu Vršany bude fatální. Počeradý – to je důl Vršany, kolejová doprava, návazné provozy jako výroba energosádrovce a vedlejších energetických produktů pro stavebnictví, údržba...

Pro člověka, jako jsem já, kterého v roce 1987 Počeradý zbavily bídy, je to moc smutné a pro stovky lidí, kteří tam pracují teď, je to tragické.

ČESKÁ REPUBLIKA: PODÍL ZDROJŮ NA VÝROBĚ ELEKTRĚNIN

Data od: 1. leden 2026 do: 4. únor 2026

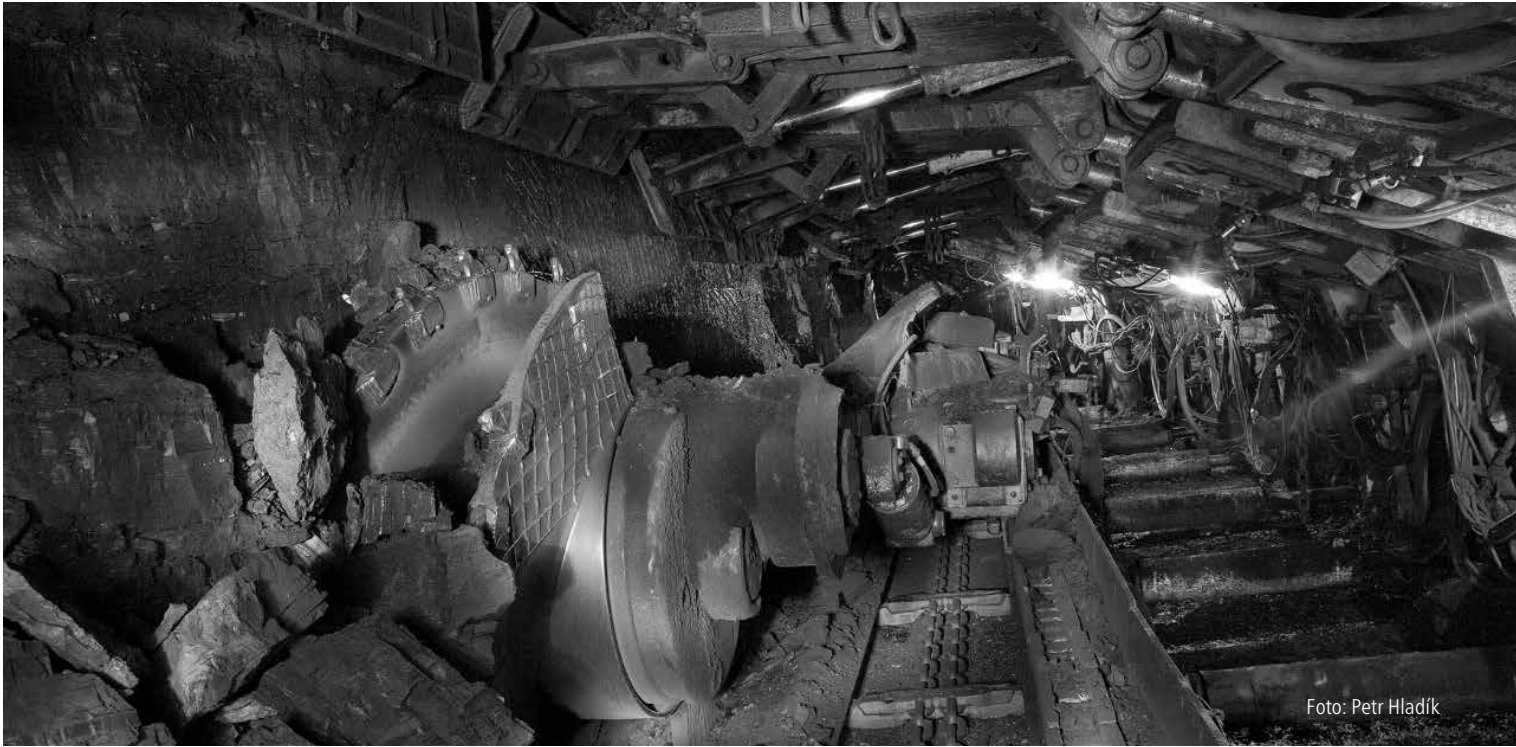

Foto: Petr Hladík

Jak se tohle všechno mohlo stát?

Za vše může EU Green Deal schválený v prosinci 2019 a také Fit for 55 schválený a prosazený za pochvalu z Bruselu Fialovou vládou za tragického českého předsednictví EU.

Do té doby se cena povolenky, kterou jsme všichni brali jako motivační nástroj na modernizaci energetiky, pohybovala kolem 20 euro. Její maximální cena byla uvažována na hodnotě 30 euro. To ponechávalo při ceně elektřiny kolem 40–60 euro prostor pro náklady dolu a elektrárny. Pak se počet povolenek začal drasticky omezovat, jejich cena začala stoupat a s jejich cenou začali cvičit spekulanti. Dnes je prostor pro náklady dolů a elektráren vyčerpán a ekonomika uhelné energetiky jde do „červených čísel“. To nemůže dlouhodobě vydržet nikdo.

Co říkáte na konec černého uhlí v České republice?

To je smutná věc. Ovšem Česká republika s Polskem byly už v Evropské unii poslední země, kde se hlubinou těžbou těžilo černé uhlí a ekonomické bylo už jen uhlí koksovateľné. Bohužel, za uplynulých 250 let jsme už ty nejvýhodnější polohy vytěžili a těžit z hloubek kolem 1 kilometru uhlí, když jinde na světě se kvalitní černé uhlí těží povrchového způsobem, mnohde s velmi nízkými skrývkovými poměry, nedává ekonomický smysl.

Proto černé uhlí skončilo ve Francii, ve Španělsku, v Itálii, v Německu i u nás, a proto skončí i v poslední černouhelné zemi EU – v Polsku. Prostě uhlí v Evropě končí a není síla, která by to zastavila. Jen by mělo jít o řízený proces a dopady útlumu by měly být státem citlivě a spravedlivě řešeny. Ovšem

Česká republika nemá žádnou regionální politiku a pohraniční průmyslové kraje na to doplácují.

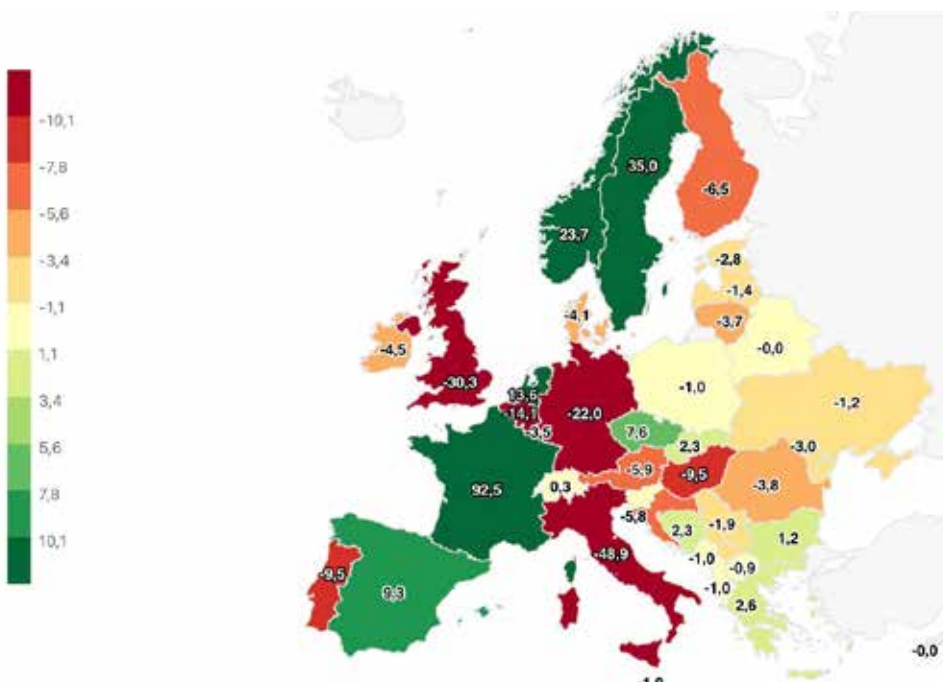
Takže s čím vstupuje Česká republika do nového roku 2026?

Do nového roku vstupujeme s novou vládou, která slíbila, že chyby minulé vlády v energetice napraví. Vstupujeme do něj bez jakékoli platné státní energetické koncepce, bez schválené notifikace EU na nové jaderné bloky, tedy fakticky bez povolení ze strany EU, vstupujeme do nového roku bez notifikace EU na kapacitní platby pro plynové zdroje, bez kterých nikde nikdo nové plynové elektrárny stavět nebude, vstupujeme do dalšího roku bez potřebného rozhodnutí vlády o budoucím úložišti vyhořelého jaderného paliva, bez něhož po roce 2050 nebude provoz jaderných elektráren možný. Vstupujeme do obrovské nejistoty zdrojové příměření, když ČEPS dovolí zrušit asi třetinu naší spolehlivé uhelné kapacity. Vstupujeme do roku, kdy se možná konečně dozvíme pravou příčinu blackoutu, který nastal v pátek v pravé poledne na Den nezávislosti 4. července 2025. Vstupujeme do roku, kdy se nedodávka elektřiny v trvání 19 hodin v roce považuje za přijatelnou věc. Stále jsem optimista a věřím, že vše nakonec dobře dopadne, EU Green Deal bude zapomenut a "odpískán", a Evropa se zase vrátí do normálu a průmysl bude dobře fungovat. Je to utopie? Možná je. Možná není.

Děkujeme Vám za odpovědi a za pozornost.
Redakce TEMA

EURACOAL
powering transition in Europe

Vladimír BUDINSKÝ, Senior Vice-President
EURACOAL aisbl (European Association
for Coal and Lignite), Brussel

Téma „TEMA“ podle Jochmana

Zelený úděl: evropský nebo světový?

Co chceme?

Chceme pomoci životnímu prostředí, protože v něm žijeme. Chceme přece žít v hezkém, zdravém prostředí a nezničit si ho. To je naprosto přirozené, to asi chceme všichni, ale děláme pro to efektivní kroky? Není to již dnes jenom další a další utrpení bez reálného dopadu na zlepšení prostředí? Je skutečně naším údělem více si komplikovat život bez hmatatelného efektu? Čeho má ještě důvod se vzdávat, co je naším údělem?

Co je efektivní a co již ne?

To si můžeme ukázat na následujících číslech.

Vývoj emisí CO₂ v posledních 10 letech (2015–2025):

Region	Emise 2015	Emise 2025	Absolutní změna	Procent. změna
Čína	10,4 Gt	13,3 Gt	+2,9 Gt	+28 %
USA	5,4 Gt	4,8 Gt	-0,6 Gt	-11 %
EU (27)	3,5 Gt	2,5 Gt	-1,0 Gt	-28 %

Co Evropa za posledních 10 let ušetřila v emisích CO₂, o to Čína třikrát emise CO₂ navýšila. Celkově je Čína zodpovědná za zhruba 33 % globálních emisí. Tam leží řešení problému globálního snížení emisí CO₂.

Smradoch nebo ekolog?

SMRADOCH

Od roku 2015 Čína zvýšila kapacitu svých uhelných elektráren o více než 50 %. Celková kapacita uhelných elektráren vzrostla z přibližně 900 GW v roce 2015 na zhruba 1 200 GW na konci roku 2024, to je 150 Temelínů. Jen v roce 2025 bylo zprovozněno minimálně 37 velkých nových uhelných elektráren. Ke konci roku 2025 bylo v Číně ve fázi výstavby nebo v pokročilém schvalovacím

Ing. František Jochman

procesu (již povolené projekty) celkem 291 GW kapacity. Aktuálně je ve výstavbě více než 105 uhelných elektráren.

Pokud započítáme i ohlášené a předběžně schválené projekty, mluvíme o plánech na 500 GW nové uhelné kapacity, která by mohla být v příštích letech realizována (250 Temelínů).

Takovému zvyšování emisí CO₂ nepomůže ani úplný zákaz spalování čokoliv v Evropě.

EKOLOG

Na druhou stranu ale každý týden Čína zprovozní tolik solárních a větrných parků, jako by postavila několik obřích jaderných elektráren. Čína nyní investuje do čisté energie více peněz než USA a Evropská unie dohromady.

Zdroj energie	Kapacita 2015	Kapacita 2025
Uhlí	900 GW	1 200 GW
Solární energie	43 GW	850 GW
Větrná energie	130 GW	500 GW
Jádro	27 GW	62 GW

Proč platí obě tvrzení?

Čína v oblasti energetiky představuje paradox. Zatímco je světovým lídrem v instalaci

obnovitelných zdrojů, její uhelný sektor v posledních letech zažil masivní růst. Spotřeba elektřiny v Číně totiž roste o 4–6 % ročně a OZE tento obrovský hlad po energii zatím nestíhají pokrýt samy, proto se uhlí stále drží jako jistota.

V jádru je Evropa opět pozadu

Ve velkých OZE i v jaderné energetice Čína nemá v tempu výstavby konkurenci. Zatímco na Západě trvá stavba reaktoru často i 15 let, Čína jich staví desítky současně s průměrnou dobou okolo 5–7 let. Několik faktů:

- Kapacita 2015: cca 27 GW (27 reaktorů), kapacita na začátku 2026: cca 62 GW (59 reaktorů v provozu).
- Ve výstavbě: Aktuálně je ve výstavbě 32–36 reaktorů. To je téměř polovina všech jaderných bloků, které se dnes na celém světě staví.
- Schvalování: Od roku 2022 čínská vláda schvaluje průměrně 10 nových reaktorů ročně.

Smutně zelený úděl naší peněženky

Evropa je jediným regionem, který do ceny elektřiny promítá plné náklady na emise CO₂, to se mj. projevuje v ceně el. energie. V tabulce vpravo jsou pro přehled uvedené průměrné ceny:

Fractum est factum

CO SE STALO, TO SE STALO

Mantrou dnešní doby je udržitelný rozvoj. A samo to slovní spojení je dnes v mnoha dokumentech (a často i v běžné komunikaci) nadužíváno podobně jako například výrazy diskurz či narativ. Bohužel, jak se ukazuje, jde často jen o slovíčkaření, bez opory v činech či jevech.

Pro svoji úvahu jsem si vybral jeden aktuální příklad, kterým je neustále omílaný nedostatek bytů a domů. Je to už skoro každodenní chléb, neboť z mnoha stran přicházejí ty stejné stesky. Zejména se zdůrazňuje, že chybějící bytové kapacity nutně vedou k demografické krizi – tu už tu vlastně máme – a proto mladí lidé nemohou zakládat rodiny.

Jak už to tak ale bývá, tak jde o problém komplexní. V roce 1938, před Mnichovem, žilo v Čechách přibližně stejně obyvatel jako dnes. I tehdy chybělo bydlení. V průmyslových oblastech se to už léta předtím řešilo výstavbou tzv. zaměstnaneckých kolonií, jinak ale platilo, že se výrazně efektivněji využívaly bytové prostory napříč celou zemí. Hustota osob v bytech byla vyšší než dnes. Zároveň však byly obydleny i budovy, které jsou nyní prázdné. Typicky se můžeme podívat do center historických měst, kde nyní nezřídka vidíme prázdná horní patra starých „činžáků“. A ministerké statistiky potvrzují, že prázdných bytů mohou být v Čechách nižší stovky tisíc, byť o jejich kvalitě se blíže nezmiňují.

Ale asi nemá smysl do detailu rozebírat skutečnosti, ke kterým stále chybí dostatečně široká

a průkazná data. Každý z nás má totiž trochu jiné postřehy, a tak bychom přinejmenším skončili u vášnivé diskuse, kde mezi třemi účastníky by kolovaly čtyři názory. Vraťme se tedy do roku 1938 trochu jinak: díky moderním technologiím jsou z toho roku veřejně dostupné letecké snímky celé země na portálu Českého zeměměřičského a katastrálního úřadu. Osobně s nimi pracuji často, zvláště při zkoumání zaniklých obcí či vytěžených částí krajiny. A při tom opakovaném nahlížení jsem si samozřejmě tu krajinu nepatrně „nakoukal“. To podstatné je, že terén celých Čech je na nich podstatně méně zastavěn či vytěžen – převládají zemědělské plochy, průmyslových zón je oproti dnešku zlomek a drtivá většina obytných domů je využívána k bydlení. Uspořádání zástavby ještě ctí staletá pravidla, kdy osídlení, výroba s těžbou a zemědělské či lesní plochy na sebe přirozeně navazují.

Tzv. brownfieldy tvoří jen zlomek dnešní rozlohy a velkoměsta jsou oproti dnešku vlastně malá. Naproti tomu dnešní zastavěnost krajiny, včetně průmyslových zón a těžebních oblastí je násobně vyšší než tehdy, a přesto se nám ničeho nedostává. Všeho potřebujeme více, ačkoli to více znamená méně – satelitní městečka totiž likvidují enormní plochy zemědělské půdy, stejně jako silnice, které kolem nich vedou. Průmyslové areály jsou čím dál větší, a přitom mnohé jejich části jsou desítky let zpustlé. Neudržované plochy plné náletových dřevin se rok od roku zvětšují.

Mgr. Michal Soukup

Když si to shrnu, tak nemusím být žádným velkým myslitelem, abych pochopil, že tyto symptomy ukazují na to, že o mnoha věcech přemýšlíme špatně – povrchně a jednoduše. Nezájímáme se o celostní vnímání.

A to je chyba – myslím, že je čas zvolit nový úhel pohledu :-).

S přáním všeho dobrého
Mostecký patriot Mgr. Michal Soukup
 náměstek ředitele
 Muzeum Prahy | Museum of Prague

Proč jsme v ČR dražší než konkurence?

Důvod 1. „Uhlíková daň“ (Emisní povolenky EU ETS): v březnu 2026 se cena emisní povolenky pohybuje kolem 70 EUR za tunu CO₂.

Důvod 2. Efekt „Břidlicové revoluce“ v USA: USA má veliké zásoby vlastního plynu z břidlic. Ceny tohoto zemního plynu jsou v USA až 4x nižší než v Evropě. Protože plyn je jedním z faktorů, které určují cenu elektřiny na burze, je v USA automaticky levnější el. energie.

Důvod 3. Čínská „úspora z rozsahu“: Čína staví solární a větrné elektrárny v takových objemech,

že náklady na jejich instalaci se tímto rozsahem výrazně snižují. Čína také drží ceny energií pro průmysl záměrně nízko, aby podpořila export.

Stálý úděl konkurovat

Vysoké ceny energií v ČR ve srovnání s USA a Čínou vedou k tomu, že některé energeticky náročné firmy uvažují o přesunu výroby mimo Evropu. **To nechceme**, protože to stejně globálnímu životnímu prostředí nijak nepomůže.

S úctou

Ing. František Jochman

Region	Domácnosti (Kč/kWh)	Průmysl (Kč/kWh)	Hlavní cenový faktor
ČR	6,20–7,50 Kč	3,50–5,00 Kč	Emisní povolenky, ceny plynu v EU
USA	4,30 Kč	1,90 Kč	Vlastní levný břidlicový plyn a dotace (IRA)
Čína	1,90 Kč	2,10 Kč	Levné domácí uhlí a státní regulace

Poznámka: Ceny jsou orientační průměry včetně daní a poplatků.

Třikrát k tématu z IHK Halle-Dessau

Vážení čtenáři,

na tomto místě vám předkládáme pravidelnou rubriku, kde budeme převážně k tématu čísla pokládat tři otázky kolegům z naší partnerské „Průmyslové a obchodní komory Halle-Dessau“. Věříme, že vás názory našich kolegů zaujmou. Redakce TEMA

Industrie- und Handelskammer
Halle-Dessau

Otázka č. 1:

V tomto čísle TEMA se věnujeme jakýmsi „spojným nádobám“ životního, občanského a podnikatelského prostředí, kde tento společensky žádoucí soulad v posledních desetiletích výrazně ovlivňuje pod hlavičkou lidmi vyvolanou změnou klimatu zejména uhlíková energetika. Ovšem nově zvolený prezident Trump zasadil tvrdou ránu zejména v Evropě dominující filosofii o ochraně klimatu planety zkonkretizované do tzv. „Green Dealu“, když vrátil USA k námi zatracované uhlíkové (spíše uhelné a ropné) energetice. Jak byste tento stav, a to nejen v USA, ale obecně ve světě hodnotili jako IHK vy?

Z pohledu IHK Halle-Dessau nemá smysl považovat klimatickou politiku za ideologickou otázku nebo ji diskutovat na základě hesel jako „pro“ nebo „proti“ Zelené dohodě. Rozhodující je nakonec to, zda jsou opatření účinná, zda zůstávají ekonomicky udržitelná a zda jsou mezinárodně kompatibilní. Právě na to se zaměřují i naše základní postoje v oblasti klimatické politiky: považujeme za nezbytný objektivní, ideologicky neutrální a technologicky otevřený přístup, má-li být ochrana klimatu trvale úspěšná. To, že USA pod vedením prezidenta Trumpa omezují klimatickou politiku a zpochybňují mezinárodní dohody, je nepochybně překážkou pro globální

koordinaci. Zároveň je však zřejmé, že změny v národní politice mají jen malý vliv na ekonomickou realitu. Investice po celém světě se řídí především strukturou nákladů, bezpečností dodávek, škálovatelností energie a stále více také cenovými signály CO₂ a požadavky v rámci mezinárodních dodavatelských řetězců. Pro Evropu proto nemůže být odpovědí symbolická politika, ale kurz, který spojuje klimatické cíle s konkurenceschopností. Z našeho pohledu to znamená méně detailních předpisů, více tržního řízení a spolehlivých rámcových podmínek pro investice.

Proto se jasně zaměřujeme na nástroje, jako je účinný obchod s emisemi, který vytváří účinné pobídky, místo toho, abychom vytvářeli stále hustší síť zákazů, povinností podávat zprávy a individuálních dokladů. Jinak se zejména malé a střední podniky rychle dostanou na hranici svých možností. Evropská zelená dohoda formuluje ambiciózní cíle – klimatickou neutralitu do roku 2050 a výrazné snížení emisí do roku 2030 –, ale rozhodující bude to, jak budou tyto cíle realizovány. Pokud se při tom opomíjí orientace na náklady a inovace, hrozí konkurenční nevýhody a přesuny. Ochrana klimatu potřebuje přijetí – a to vznikne pouze tehdy, pokud zůstane ekonomicky udržitelná.

Otázka č. 2:

Je pravdou, o které se můžeme takřka denně přesvědčovat, že svět se mění. Světové velmoci se snaží o rozšíření své sféry vlivu nejen diplomatickou a ekonomickou cestou, ale bohužel i cestou válečnou, případně hrozbami silou. Jedním z důsledků je i migrace lidí nejen z oblastí zasažených ozbrojenými konflikty, ale také z regionů postižených ekonomickou chudobou, která má více příčin. U nás v Evropě vzniká dilema vyvolané stále klesající porodností na jedné straně. Na straně druhé onoho dilema stojí příliv migrantů z třetích zemí přinášející jinou kulturu, zvyky a způsob života, čemuž se Evropané intuitivně brání. Dozvyky bohaté a vlivné Evropy mající za důsledek jakési zpoždění původních obyvatel, kteří nehýjí ochotou vykonávat mnohé fyzicky i psychicky náročné profese, vyvolávají jakousi nutnost nahrazovat je právě lidmi z ostatního, tedy chudšího světa. Vypadá to na neřešitelný problém – jak to vidíte Vy?

Domníváme se, že současná situace není neřešitelná, ale vyžaduje upřímnost a pragmatismus. Evropa – a zejména Německo – čelí výraznému demografickému nedostatku. V mnoha odvětvích již dnes chybí pracovní síla a kvalifikovaní pracovníci a bez protiopatření se tento nedostatek bude

dále zhoršovat. Zároveň je jasné, že migrace může dlouhodobě fungovat pouze tehdy, pokud je řádná, jsou formulována jasná očekávání a integrace je aktivně organizována. Přání otcem myšlenky nebo morální apely zde nepomohou stejně jako polemické eskalace.

Z našeho pohledu proto neexistuje jiná cesta než cílená imigrace zaměřená na kvalifikaci. Stávající předpisy týkající se imigrace kvalifikovaných pracovníků směřují správným směrem, ale v praxi často selhávají kvůli složitým a pomalým postupům. Zejména menší podniky zde rychle narážejí na hranice. Potřebné jsou jednodušší a rychlejší procesy, spolehlivé postupy uznávání kvalifikací a správa, která integraci umožňuje, místo aby ji brzdila.

Zároveň je společenská akceptace dosažitelná pouze tehdy, pokud je migrace řízena srozumitelným způsobem a integrace je vážně vyžadována – zejména v oblastech jazyka, kvalifikace, integrace na trhu práce a právního státu. Trh práce může být v tomto ohledu ústředním motorem integrace, pokud je podporován vhodnými nástroji: uznáváním kvalifikací, dalším vzděláváním, zprostředkováním a jistotou plánování pro podniky i přistěhovače.

Z našeho pohledu je rozhodující změna perspektivy: nejde o to „nahrazovat“ lidi, ale o to, využít existující potenciál – prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace v tuzemsku i prostřednictvím řízení imigrace. To je doplněno aktivní rodinnou a zaměstnaneckou politikou. Pouze tak lze demografickou změnu zvládnout z ekonomického a společenského hlediska.

Otázka č. 3:

Po problému občanského prostředí v minulé otázce se dostáváme k problematice podnikatelského prostředí, které dnes zápolí prakticky v celé EU nejen se základním problémem dostatku bezpečných a dostupných energií, ale i neúnosnou byrokracií a regulacemi téměř všeho, má vcelku logický důsledek. Náš průmysl se stává neschopným konkurence a hrozí jeho opačná „průmyslová migrace“ do jiných světadílů a všeobecná závislost, nejen surovinová, ale i technologická. Je zde jakýsi střet s politickým (ideologickým) prostředím a tím podnikatelským. Jakýmsi vlivným partnerem, chcete-li protivníkem, jsou či spíše mohou být silná podnikatelská uskupení, kde dominují hospodářské a obchodní komory. Jak Vy vidíte problematiku podnikatelského prostředí v dnešní Evropě, a jakou vlivovou roli dnes hrají obchodní a řemeslné komory v Německu?

To, že Evropa v současné době trpí vysokými náklady na energii, nejistotou v dodávkách a rostoucí regulací, je pro mnoho podniků každodenní zkušeností. Tato diagnóza by měla být nesporná, alespoň v zásadě. Rozhodující však je, jak na ni reagovat. Z pohledu IHK Halle-Dessau zůstává bezpečnost dodávek za přijatelné ceny klíčovým předpokladem pro umístění podniku. Ochrana klimatu nesmí tuto základnu podkopávat. Vysoká spolehlivost dodávek energie je skutečnou konkurenční výhodou – zejména pro průmyslové a technologicky náročné procesy – a musí být zachována i v procesu transformace.

Zároveň vidíme nutnost přejít od stále silnějšího detailního řízení k jasným tržním pravidlům. Obchodování s emisemi je k tomu vhodným nástrojem, protože snižuje emise tam, kde je to ekonomicky smysluplné. Doplnkové zákazy, další certifikáty a rozsáhlé povinnosti podávat zprávy naopak často zvyšují náklady a nejistotu, aniž by automaticky vedly k větší ochraně klimatu. Otevřenost vůči technologiím – i v případě řešení pro emise, kterým se dá jen těžko zabránit – je podle našeho názoru nezbytná.

Ústředním problémem zůstává byrokracie. Mnoho podniků vnímá transformační proces spíše jako administrativní než technologický problém. Odbyrokratizování a lepší investiční podmínky proto nejsou vedlejšími tématy, ale předpoklady pro konkurenceschopnost a inovace. To si mezitím uvědomuje i politická sféra, rozhodující však je, aby se to promítlo do skutečně citelného odlehčení.

Průmyslové a obchodní komory se v tomto napjatém prostředí nepovažují za protivníky politiky, ale za součást a významného aktéra ekonomické samosprávy. Shromažďují zkušenosti podniků, zapojují je do politických procesů a zároveň přebírají praktické úkoly – například v duálním vzdělávání, při zkouškách nebo v poradenství. Díky tomu mohou včas upozornit na předpisy, které v praxi nefungují, a zároveň podporovat jejich implementaci. Náš požadavek je přitom záměrně střízlivý: klimatické

Prof. Dr. Thomas Brockmeier

cíle lze dosáhnout pouze tehdy, pokud se zohlední konkurenceschopnost, bezpečnost dodávek a společenská přijatelnost. Nejedná se o ideologii, ale o otázku solidní politiky umístění – a tedy o požadavek pragmatického rozumu.

Prof. Dr. Thomas Brockmeier
výkonný ředitel
IHK Halle-Dessau

TÝDENÍK HOMÉR

novinky a zajímavosti
z Mostecka

ČTĚTE
I ŽIVĚ

www.homerlive.cz

Saské zkušenosti se zpožděním

Odpadové hospodářství v Sasku a u nás

Když byl v roce 2006 do rady Euroregionu Krušnohoří zvolen ředitel tehdy velmi úspěšné firmy Celio Antonín Beneš, získali jsme v něm vynikajícího manažera a odborníka v oblasti odpadového hospodářství. Euroregion se tehdy spolu s Celiem a Chemopetroleem podílel na přípravě koncepce odpadového hospodářství, a zkušenosti ze Saska se přímo nabízely. V té době docházelo v západní Evropě k úplnému zákazu skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu (Rakousko od 1. 1. 2004, Německo od 1. 6. 2005), a právě v Sasku byli v tomto ohledu podstatně dále. Především nová koncepce zpracování odpadu, Mechanicko – biologická úprava (MBÚ), se tam dostala do popředí.

Spočívala ve zpracování směsného odpadu kombinací mechanického třídění s biologickým procesem. Tím se podstatně snížil objem odpadu a biologický odpad mohl být energeticky využit, čímž se navíc minimalizoval zápach i emise skleníkových plynů a výluhy. MBÚ totiž také produkuje výhřevnou složku pro výrobu paliv. První zařízení na mechanicko-biologickou úpravu odpadů spustili v Miláně již v roce 1997, jeho stavbu tam podnítila krize způsobená nedostatkem skládek v polovině devadesátých let. Komise pro životní prostředí euroregionu se o fungování MBÚ mohla přesvědčit přímo na exkurzích v MPÚ v Sasku, v Drážďanech a poté v Chemnitz. Dalším zařízením je např. Cröbern u Lipska. Členům komise se velmi líbila myšlenka zplynování biologického odpadu; vzniklý metan se přepřeval do chemického závodu Schwarze Pumpe, kde se přidával do paliv. Jen Antonín Beneš i bez kalkulačky na místě odhadl, že provoz je tak finančně náročný, že se u nás bez dotací může jen obtížně vyplatit. Podle něj je stále nejučinnějším způsobem likvidace odpadu jeho spalování.

Pro zajímavost: Německý Spolkový úřad pro životní prostředí nechal vypracovat studii, která srovnává náklady obou technologií. Náklady na spalování zbytkového odpadu činí v průměru 173 eur na tunu, náklady na MBÚ 157 eur/tunu. Také kalkulace z České republiky mluví ve prospěch metody MBÚ. Řešení pomocí této metody vyžaduje ve srovnání se spalovny údajně i nižší investiční i provozní náklady. Analýza Ministerstva životního prostředí ČR ukázala, že strategie, která kombinuje intenzivní třídění, MBÚ a prevenci, vyžaduje

Mgr. František Bina

Okénko do Saska

u úhrnu České republiky celkové investice o 1,6–6,5 miliardy korun nižší (10–14,9 mld.) než koncepce, jež by se opírala o stavbu dalších spaloven odpadů (16,5 mld.). Rovněž provozní náklady jsou u tohoto ekologického modelu údajně nižší o 1,2–1,7 mld. Kč/rok v porovnání se spalováním odpadů, kde činí 2–2,5 mld. Kč/rok. Nehledě k odporu obyvatel proti spalovnám. Ministerstvo životního prostředí České republiky dlouhodobě podporuje hierarchii nakládání s odpady, kde má přednost materiálové využití před energetickým využitím a skládkováním. Mechanicko-biologická úprava MBÚ je vnímána jako technologie, která umožňuje snížit množství biologicky rozložitelného odpadu ukládaného na skládky a upravit směsný komunální odpad, přičemž může snížit produkci skládkového plynu o cca 90 % oproti neupravenému odpadu.

Po létech váhání konečně dochází i u nás k první stavbě MBÚ. V prostoru bývalé výsypky, v blízkosti areálu kombinátu ve Vřesové a vedle skládky komunálního odpadu, bylo již vybudováno zařízení na mechanicko-biologickou úpravu odpadu, které je první svého druhu v České republice. Zkušenosti firma získala i v Sasku na odborných exkurzích. Realizovaná technologie bude schopna zpracovat 60 000 tun vstupního odpadu za rok. Přípravné práce jsou dokončeny, v současné době probíhá zkušební provoz. Zatím se toto zařízení potýká s nedostatkem odpadu, bude zapotřebí navýšit jeho množství.

Saské zkušenosti z privatizace vodního hospodářství – Voda v cizích rukou?

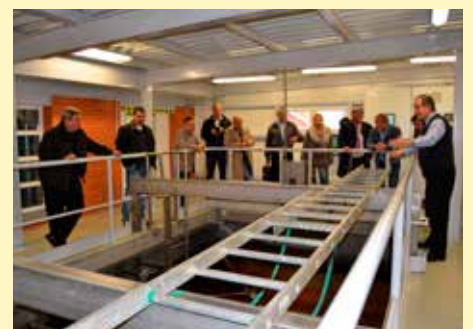
V přeshraniční spolupráci se sousedním Saskem byla vždy v popředí společná ochrana zdrojů pitné vody a její kvalita. Naprostá většina pramenů se v našem regionu nachází na české straně Krušných hor, a proto

bylo realizováno mnoho velkých projektů, zaměřených na ochranu a úpravu pitné vody a na problematiku privatizace vodního hospodářství. Vznikl tak i námět společného česko-saského projektu s výměnou zkušeností, který pak podala a realizovala členská společnost Euroregionu Krušnohoří Provod. Projekt Workshopy o přeshraniční koncepci vodohospodářství byl podpořen ve Fondu malých projektů a za českou stranu v ní působili vynikající odborníci Ing. Petr Plichta a Dr. Ing. Radovan Šorm. Na setkávání odborníků i zástupců samospráv na workshopech v Mildenau, Freibergu, Postoloprtech a Peruci už v roce 2011 předávali kolegové ze Saska své zkušenosti z problematiky vodního hospodářství po roce 1990. Tehdejší starosta Mildenau, Konrád Vogel, představil vývoj vodního hospodářství nejen v Mildenau ale i v celém Sasku, i s problematikou jejího financování.

Podobné zkušenosti získali pak členové Euroregionu Krušnohoří na exkurzích a workshopech ve vodárně v Mildenau a Freibergu, Rada Euroregionu Krušnohoří pak ve vodárně v Úpravě vody v Meziboří, která zajišťuje výrobu pitné vody pro potřeby Severočeské vodárenské společnosti v Ústeckém kraji. Představitelé některých samospráv tak získali saské zkušenosti, které jim pak umožnily předejít vstupu cizích firem do jejich vodního hospodářství, a mohli tak zabránit vývozu zisku z prodeje pitné vody do zahraničí. Než aby dali vodu do rukou zahraničních společností, vytvořili v Sasku účelová sdružení obcí, která vodní hospodářství převzala a provozují je. Některé české obce se toho příkladu chopily, některé bohužel ne, jak ukazuje živá diskuse na internetu „Pravda o vodě a voda lidem“.

Mgr. František Bina
poradce představenstva OHK Most

Sokolovská uhelná vybudovala zařízení na mechanicko-biologickou úpravu odpadu, první svého druhu v ČR.

Z MOSTECKÉHO DIVADLA

se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel, Filip Nuckolls

Motto:

„Umění smývá z duše prach každodennosti.“

Pablo Picasso

Nevím, zda se neopakují, ale co, opakování matka moudrosti. Podle neurochirurgů a neuropsychologů se bytí pod nadvládou různých algoritmických modelů a všudypřítomného „modrého světla“ počítačů, tabletů, LED obrazovek, telefonů a dalších elektronických pomocníků neblaze a měřitelně podepisuje na činnosti lidského mozku a celkově na lidské psychice. Zároveň se títo vědci shodují, že dobrým „protijedem“ je umění – návštěva divadelního představení, poslech vážné hudby, shlédnutí výtvarné výstavy, čtení románu. U poslechu hudby se s dovolením zastavím. Prospěšná je právě ta hudba, které se – nevím proč – říká právě vážná, hraná na akustické nástroje, které vydávají své tóny nezkrasleně bez využití elektrických a počítačových prostředků. I hudba pouštěná do sluchátek ze streamovacích platform tímto „protijedem“ není. Veškeré přenosové formáty „ořezávají“ a „drobně eliminují“ tónový a zvukový tok do menšího objemu dat a lidský mozek pak ty eliminované a ořezané tóny „dopočítává“ a doplňuje. Je to fascinující. Pokud by někde žila lidská bytost, která ve svém životě neslyšela hudbu, nejspíše by tu stejnou skladbu slyšela ve sluchátkách trochu jinak než lidská bytost, která má s poslechem hudby své zkušenosti.

Že je to fascinující? Ale o odpočinek nebo rekonvalescenci mozku a duše se tak úplně nejedná. Předpokládám, že většinový čtenář tohoto magazínu je pilně pracující manažer zhusta po celé dny upřeně hledící do „modrého světla“ a používající marketingové algoritmické modely. Městské divadlo v Mostě je vám k dispozici jako rehabilitační centrum, určitě si tu pravou kúru pro sebe najdete a my vás velmi rádi a vřele přivítáme. Už jen autorskou spekulací je, že umění je tou medicínou právě proto, že přináší nevšednost, že je nutné se pro vnímání této nevšednosti soustředit. Nemyslím soustředit se tak, jako se třeba musím soustředit já, když rozhodují na hlavní metě baseballový zápas. Po takovém soustředění přichází únava. Je to vědomé a hluboké soustředění. Soustředění na umělecké dílo je nevědomé, nezapojuje pouze tu reflexní a racionální část, ale i emotivní a empatickou. Tu, která nám umožňuje porozumět složitosti světa, a hlavně těm zákoutím, která jsou pro nás „jiné“. Angličtina má pro toto přesné vyjádření „unfamiliar“ – to, co není z naší rodiny, s čím nejsme běžně v kontaktu, co není z naší bubliny, chceteli. I ten nejreálnější proud umění je ze své podstaty, kterou popsal už před dvěma a půl tisíci lety řecký filozof Aristoteles – umění je nápodoba skutečnosti, v tom je jeho krása a tím je i vzrušující. Harmonie hudby není běžně přítomná v našem okolí, ale vychází ze skutečných tónů, které nás např. v ptačím zpěvu, hučení lesu za víchřice, obklopují. A naše vnímání se pak aktivuje, je mu to důvěrně známé a přeče jiné.

MgA. Filip Nuckolls

Je proto i důležité pečovat o občanskou společnost a občansky vybavené veřejné prostředí. A i když už žijeme v době, kdy samota jako epidemie zachvacuje lidskou civilizaci a i přesto, že souhlasím s názorem, že svobodná poptávka je nejlepším regulátorem trhu, občanská společnost a veřejný prostor by se měl chránit i v dobách, kdy po něm hlad – diplomaticky řečeno – právě není. Je snadné něco zrušit, je nesmírně těžké něco vybudovat, ale to vy všichni až moc dobře z vlastní zkušenosti víte. Mnohem dříve, než vědci přišli s tvrzením, že „modré světlo“ a algoritmy příliš psychické pohodě nedodají, vyzorovali i si ověřili tezi, která praví, že čím více a po co delší denní dobu se využívá veřejného prostředí a občanské vybavenosti města, tím úměrně k tomu klesá hladina kriminality. Čím více se dbá na dobré fungování občanské společnosti, která má kvalitní možnost kde realizovat své potřeby, tam se více investuje do městské infrastruktury a kultivuje ta zděděná.

I když není vždy jenom příjemné se potkávat s jiným názorem, s jiným pohledem na skutečnost, je to rozhodně prospěšné. Všechny náboženství, jejich formulující osobnosti v minulosti i současní myslitelé vyzývají k poutím nebo alespoň k navštěvování míst za hranicí důvěrně známého. A co je pouť jiného než opustit svou bublinu a vydat se všanc neznámému a jinému. Pouť není jenom příjemná procházka plná příjemných zážitků a posh wellness unavené duše, pouť je i plná nepříjemností – čerpám ze svých zkušeností – přesto je nesmírně obohacující. A co jiného v metafyzické rovině je postní období, které nyní prožíváme? Většinová společnost má půst spojený s odříkáním se masa nebo alkoholu, skutečný půst podle učení sv. Pavla je dobrovolné vzdání se něčeho z toho, bez čeho si nedokážeme představit své každodenní fungování, je to nefyzická cesta za jiným prožíváním reality, uvědomění si, že život je víc

než složenina předmětů, konzumace nebo požitků. Je to cesta z bubliny do sféry „unfamiliar“, na zkoušku, na krátkou dobu. A tady někde je i můj postoj k ekologii. Ne ve sféře zákazů, příkazů, omezení a strachu. Ale v dobrovolném umírnění dopaminových požadavků. Ve víře, že ke šťastnému a spokojenému životu není potřeba toho zase tolik. Skromností bych to ale nenazýval. Je to život, který si nenechá diktovat marketingovými strategiemi, aniž by křičel, že je potřeba se jich jako škodlivého odpadu zbavit daleko za hranicemi lidských obydlí.

Člověk je skupinovým tvorem. Proto je samota donucovací prostředek, forma těžkého trestu nebo nejvyšší stupeň duchovního bytí. Je potřeba si chránit možnost pestré občanské společnosti právě pro ono setkávání se s jiným a zároveň si chránit svůj intimní prostor pro možnost návratu „domů“. Dnešní poptávka je opačná. Vybízí ke zveřejňování intimních prostorů a na veřejnosti chce zkorigovat vše jiné. Lidská bytost se stává vystresovanou zvěř, které lovci ve smyčce stahují její možnost úkrytu. Setkávání se s jiným nám dává možnost zbavit se strachu z neznámého, odkrývá nám úžasné možnosti se obohacovat zkušenostmi, vede ke kultivaci veřejného prostoru a provokuje k investicím. Je to svět svobodných mořských horizontů, svět čerstvého oceánského větru v plachtách, svobodný svět, kde jsou možné zázraky. Není vždy příjemné pěstovat občanskou společnost, ale to není žádná lidská práce, její užitek však za ty okamžiky krátkých námah rozhodně stojí. Vědomí, že člověk není na všechnu tíhu a složitost dnešních dnů sám, je – pokud mohu parafrázovat známou globální reklamu – k nezaplacení.

MgA. Filip Nuckolls
jednatel, umělecký ředitel
Městské divadlo v Mostě

Na rovinu, aneb jak to skutečně je!

Třikrát a jednou navíc k aktuálnímu tématu „životního, občanského a podnikatelského prostředí“ s ředitelem úřadu OAK Most, Janem Velebou a předsedou OHK Most, Rudolfem Jungem.

Ing. Jan Veleba

OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA Most

jako samozřejmost, zvykli si a předávají své zkušenosti svým nástupcům. Jenomže my jsme potravinovou soběstačnost lehkovězně opustili a velké množství základních potravin, přes padesát procent, dovážíme. Odkud? Z válčící Ukrajiny, z Jižní Ameriky, i ze zemí EU, například ze Španělska.

Zemědělské a lesnické hospodaření na rekultivovaných plochách má svoje specifika a je pod přísným dozorem státních kontrolních orgánů. Zemědělské produkty z těchto ploch, rostlinné i živočišné (zvířata krmená plodinami z rekultivovaných ploch), jsou bezpečné.

Rezort zemědělství je též součástí toho druhého prostředí, a to podnikatelského. Naskytá se otázka, jak se ekonomicky daří, či zatím dařilo tomuto rezortu, k jehož řízení ze strany státu jste se v minulosti nevyjadřoval příliš lichtově. Zde má bezesporu vliv i EU a její regulace, s nimiž se musí vypořádávat i naši zemědělci a naskytá se mimo jiné i zde dilema o smyslu a dopadech připravované obchodní dohody s jihoamerickým „Mercosurem“ a Evropským sdružením volného obchodu. Měli bychom jít „do toho“?

Za podmínek, kdy my musíme dodržovat v rostlinné i v živočišné výrobě velmi přísné normy a jihoamerický Mercosur obchoduje zemědělské produkty, na které takové normy neplatí, bychom do toho jít neměli. Neměli, protože produkty Mercosuru mají konkurenční výhodu, kterou nejsme schopni zvládnout. A navíc tady v České republice vykazujeme na jeden hektar zemědělské půdy 0,38 velké dobytčí jednotky (VDJ), v sousedním Německu mají 1,4 a ve špičkovém Holandsku celé 3 velké dobytčí jednotky. Velká dobytčí jednotka je 500 kg živé váhy chovaného zvířete a slouží ke srovnávání intenzity zemědělské produkce, která jak vidíme, je v České republice neuvěřitelně nízká. Tento vývoj je třeba zastavit a zahájit restart. Přejí panu ministrovi Šebestyánovi, vládě a vůbec nám všem, aby se to povedlo. Přišel čas rovnat si noty s Bruslem. To znamená přistoupit konečně po 21 letech k vyhodnocení přístupových dohod v zemědělství a rovněž je modifikovat a restartovat.

Zbývá nám to ne významem poslední, a tím je prostředí občanské. V okruhu témat a zaměření, o kterém se bavíme, se nabízí problematika našeho venkova, který víc jak jiné je spojen právě s agrárním sektorem, i když se možná stává spíše oblastí chalupaření, tedy cestovního ruchu. Ovšem je nesporné, že z našich venkovských obcí mizí pošty, hospody a prodejníčky, a ani se školami to není, jak bývalo. Co Vy, pane řediteli, k dnešnímu venkovu?

Já osobně tuto problematiku vnímám desítky let, a dokonce jsem ve své době založil politickou Stranu venkova, jejíž náplní bylo tyto věci řešit. Brzy jsem ovšem poznal, že to tehdy nikoho z vlády, Parlamentu či Senátu nezajímá. Každý vyposlechl, moudře pokýval hlavou a neudělal nic. Pochopil jsem, že nemáme šanci prorazit a stranu jsem ukončil. Problematika venkova a mizení jeho institucí, jako jsou školy, pošty, hospody a prodejny, které nakonec dělají venkov venkovem, je ovšem vážná a je třeba se jí zabývat a život na venkově je třeba udržet. Venkov je totiž mravním zdravím národa. Nechci pobuřovat, ale určitě to není Praha, ale venkov. Jeden příklad z minulého týdne. Zúčastnil jsem se sešlosti při příležitosti venkovské zabíjačky, kde si každý mohl koupit hotové výrobky – jitrnice, uzené maso, škvarky, tlačenkou atd.

A bonus na závěr.

Pane řediteli, toto číslo vychází koncem března, tedy v období jakéhosi sto denního hájení nové vlády (i když si hájení pan nový premiér neřekl), a nabízí se otázka o prvních dojmech z jejího působení v agrární oblasti, a jaká jsou vůbec očekávání?

Moje celkové dojmy jsou dobré a v agrární oblasti velmi dobré. Je to dáno osobností ministra zemědělství Martina Šebestyána, který podle mne zahájil restart českého zemědělství. Jsem přesvědčen, že tento rezort bude řešit se znalostí a že české zemědělství se tak ze současné svízelné situace dostane. Tomu pevně věřím.

**Děkujeme za rozhovor.
Redakce**

Jung:

V tomto vydání TEMA se věnujeme prostředí, ve kterém žijeme, a pokud bychom začali u toho, o kterém se ve veřejném prostoru nejvíce mluví, pak je to prostředí životní. Na životním prostředí, tak, jak je všeobecně vnímáno, má zemědělství výrazný vliv, a naskytá se tedy otázka a téma, jestli ve stávajících podmínkách se zemědělství a chovatelství, na které nesmíme zapomenout, vypořádává s obecným požadavkem na jeho zlepšení, a jestli právě zemědělství je, či bylo, v zorném poli vedení našeho státu, případně regionů? Pokud se týká regionů, pak ten náš Ústecký je z hlediska hospodaření na půdě silně ovlivněn povrchovou těžbou uhlí, která vyvolala řadu nákladných, a řekl bych i úspěšných rekultivací. Jejich gramotné využití je také otázkou k tématu životního prostředí. Jak byste situaci hodnotil Vy?

Veleba:

Tak co se týká zemědělství a životního prostředí, naše republika patří k zemím s nejtvrďšími normami a předpisy a na životní prostředí velmi dbá. To se děje dlouhá léta a patříme ve srovnání s ostatními zeměmi k evropské a světové špičce. Zemědělci, od malých, přes střední, až po velké, dodržování přísných norem berou

Ústecký kraj chystá podnikatelskou misi do Vietnamu

Otevřené dveře k partnerům v provincii Thanh Hóa

Ústecký kraj ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou Ústeckého kraje (KHK ÚK) připravuje rozvoj ekonomické spolupráce s vietnamskou provincií Thanh Hóa.

Cílem aktuální přípravy je zmapovat zájem firem a organizací z Ústeckého kraje a na základě konkrétních potřeb následně připravit jednání s vietnamskými protějšky. Jedná se o praktickou možnost otevřít si dveře k partnerům v dynamicky se rozvíjející části Vietnamu.

Zdroj: Google Maps

Proč právě Thanh Hóa? Region s průmyslem, infrastrukturou i turismem

Thanh Hóa patří k provinciím, které v posledních letech výrazně investují do infrastruktury a lákají investice do výroby, energetiky i služeb. Region charakterizuje kombinace strategické dopravní polohy a infrastruktury (včetně přístavu Nghi Son), napojení na severojižní dálnici a rozvoje letiště Tho Xuan (Sao Vang). Současně provincie prezentuje důraz na vědu, technologie, inovace, digitální transformaci a zdravotnictví.

Hlavní obory v regionu:

- zpracovatelský a výrobní průmysl (včetně petrochemie a rafinérství),
- moderní velkokapacitní zemědělství a navažující technologie,
- zdravotnictví,
- technická a dopravní infrastruktura,
- cestovní ruch.

Pro firmy z Ústeckého kraje se jedná o možnou příležitost jak v exportu, dodávkách, tak i ve společných projektech či technologické spolupráci. KHK ÚK proto připravuje společný prezentační

Ing. František Jochman

materiál našich firem a v případě dostatečného konkrétního zájmu bude následovat cílená podnikatelská mise do Thanh Hóa. Smyslem je, aby účastníci měli dopředu domluvené protějšky a jasně definované cíle.

Ing. František Jochman
předseda KHK ÚK

Thanh Hóa, zdroj: wikipedia

Vývoj bezpečnostní situace na území okresu Most v roce 2025

Motto:

„Nejúčinnější, ale také „nejdražší“ výzbrojí policie, je důvěra lidí.“

O práci Policie ČR v okrese Most bylo v uplynulém roce slyšet a jsem rád, že veskrze v tom pozitivním smyslu.

Nápad kriminality na území našeho okresu se totiž v roce 2025 vyvíjel zcela odlišně než v roce předchozím. Údaj o celkové registrované kriminalitě výrazně poklesl pod hodnotu z roku 2024 o 445 skutků, což činí téměř 16 %. Kriminalita se tak přiblížila úrovni „covidového“ roku 2021, kdy se v důsledku celorepublikového lockdownu dostala na minimum. Tento pozitivní trend se pak promítl do většiny ukazatelů hodnocení bezpečnostní situace na teritoriu, včetně poklesu indexu kriminality, t.j. počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Současně poměr celkové objasněnosti stoupl o cca 4,4 % a dosáhl nejvyšší hodnoty za posledních 6 let – 58,79 %.

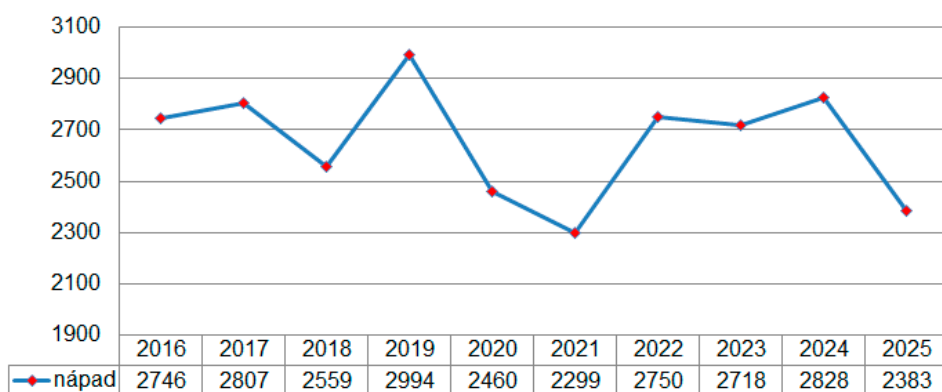
K mírnému poklesu celkového nápadu sice došlo napříč celou republikou, ovšem redukce majetkové trestné činnosti a zejména pak případů krádeže vloupáním, byla loni na Mostecku zcela výjimečná. Jak se to podařilo?

Vzhledem ke dlouhodobě vysokému podílu recidivistů na páchání majetkové trestné činnosti, jsme ve shodě s Okresním státním zastupitelstvím v Mostě začali významněji uplatňovat ofenzivnější postupy zaměřené vůči notorickým recidivistům. Dlouhodobě platí, že důsledné využívání již zažitého institutu zkráceného přípravného řízení (dále jen „ZPR“) představuje efektivní nástroj pro postihování některých jednodušších forem trestné činnosti. Výrazně se zkracuje

délka trestního řízení a snižuje administrativní zátěž na straně orgánů činných v trestním řízení. Stejně jako u standardního trestního stíhání, konaného vyšetřovateli kriminální policie, je ale pachatel většinou vyšetřován na svobodě, a ne zřídka v trestné činnosti pokračuje. Ovšem v případech, kdy je s ohledem na osobu pachatele a důkazní stav věci možné předat zadrženého podezřelého i s návrhem na potrestání státnímu zástupci do 48 hodin, lze konat tzv. „superzkrácené“ přípravné řízení (dále jen SZPR). Důsledným vyhodnocováním každého jednotlivého případu se nám v roce 2025 podařilo zvýšit počet SZPR o 70 %. Tento, s jistotou dosud neefektivnější postup přípravného trestního řízení, ovšem klade na policisty nemalé nároky. V rámci stanovené lhůty 2 dnů totiž musí opatřit všechny potřebné důkazy a podklady v takovém rozsahu a kvalitě, aby bylo možné podezřelého postavit před soud. Soud pak má možnost ve zjednodušeném řízení pachateli buď uložit adekvátní trest – u recidivistů převážně nepodmíněný trest odnětí svobody – nebo na něj v odůvodněných případech uvalit vazbu. Tímto způsobem se nám podařilo zamezit recidivujícím pachatelům v páchání další trestné činnosti často na základě prokázání bagatelního skutku. Současně se tím posiluje i efektivita trestní represe spočívající ve zvýšení bezprostřednosti postihu za spáchaný skutek. Pozitivním zprávou pro veřejnost je meziroční snížení nápadu majetkové kriminality v našem okrese o 449 případů, tedy o téměř 30 %. Krádeží vloupáním pak ubylo dokonce 301 případů, což představuje pokles o více než 47 %! Průměrná škoda na 1 případ majetkové kriminality činí cca 38 000 Kč, tudíž nadneseně řečeno, před odcizením, zničením či poškozením byl uchráněn majetek v hodnotě přes 17 mil. Kč. Pozitivní roli na tomto výsledku také sehrály systematické kontroly v exponovaných místech z pohledu narušování veřejného pořádku, v našem případě nejčastěji v sociálně vyloučených lokalitách, které provádíme ve spolupráci s městskou policií v Mostě a Litvínově.

Nápad kriminality – 10 let

Základní přehled o kriminalitě

	2024	2025	rozdíl	% rozdíl
Kriminalita celkem	2 828	2 383	-445	-15,74
Kriminalita na 10 tisíc obyvatel	261,97	221,60	-40,37	-15,41
Objasněno trestných činů	1 539	1 401	-138	-8,97
Stíháno osob	1 536	1 473	-63	-4,10
Stíháno osob na 10 tisíc obyvatel	142,29	136,98	-5,31	-3,73
Objasněno v %	54,42	58,79	4,37	-
Zkrácené přípravné řízení	641	613	-28	-4,37

Z hlediska struktury kriminality byl mírný pokles zaznamenán také u kriminality násilné a zbyvajících. K mírnému nárůstu naopak došlo v kategorii hospodářské a mravnostní trestné činnosti. V souladu s dlouhodobou predikcí lze potvrdit trend přesunu části kriminality do kyberprostoru. Toto se již netýká pouze majetkových deliktů, ale i dalších, zejména mravnostního, násilného a hospodářského charakteru. Celkem tak bylo v roce 2025 prověřováno 280 trestných činů s příznakem IT, meziročně o 75 více (+ 37 %),

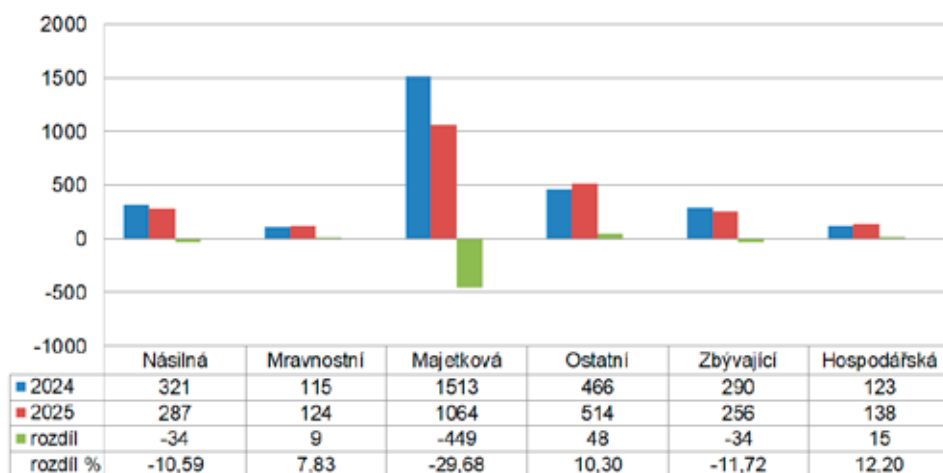
z toho bylo 198 trestných činů podvodu (+ 41 %). Kriminogenní faktory se zde zásadněji nemění. Dlouhodobě platí, že v řadě případů sami poškození přes masivní preventivní kampaně podlehli manipulacím pachatele, nebo svým jednáním vyvolali stav, který spáchání skutku přinejmenším značně usnadnil.

Za úspěch v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem také považujeme zvládnutí bezpečnostního zajištění drum&bass festivalu Let it Roll 2025 konaného poprvé u Jezera Most, jehož se zúčastnilo cca 15 tis. návštěvníků a 4 tis. organizátorů a účinkujících prakticky z celého světa. Do opatření bylo postupně nasazeno množství policistů nejen z našeho územního odboru, ale i specialisté cizinecké policie, služební kynologie, dálničního oddělení, poříčního oddělení, zásahové jednotky, stálé pořádkové jednotky, oddělení mezinárodních vztahů, příslušníci celní správy a v rámci přeshraniční spolupráce také policisté SRN. Zásadní roli na zvládnutí akce měla kvalitní spolupráce se všemu zúčastněnými subjekty – pořadající agenturou BEATWORX s. r. o., bezpečnostními agenturami ČECHYMEN, BSB a FL-SECURITY, Záchranou službou Armády spásy ČR, Toxikologickou laboratoří KZ, a. s., nemocnice Most, laboratoří VŠCHT Praha a Městskou policií Most.

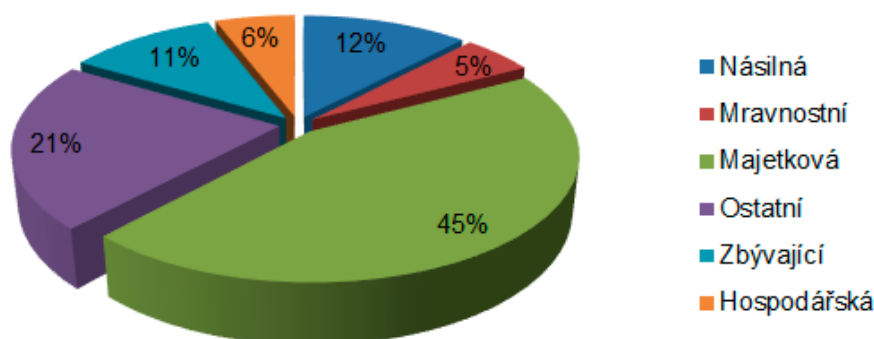
Na základě zkušeností z předchozích festivalů konaných na Nymbursku bylo nutno zajistit nejen adekvátní počet sil a prostředků, ale také zcela změnit organizaci práce a zaběhlé postupy zpracování zjištěných protiprávních jednání. Z charakteru akce je zřejmé, že policejní opatření bylo zaměřeno zejména na regulaci dopravy na příjezdových komunikacích, potírání nedovolené distribuce omamných a psychotropních látek (OPL) a ohrožení v důsledku řízení motorových vozidel pod jejich vlivem. Byla zřízena dočasná kontrolní stanoviště policie na příjezdových komunikacích k festivalu formou obytných kontejnerů, uzpůsobených jako kanceláře s PC technikou a přístupem do všech informačních systémů Policie ČR, kde se část řízení s pachatelem realizovala. Biologický materiál byl podezřelým odebírán lékařem na stanovišti Záchrané služby Armády spásy ČR v areálu festivalu. Tyto vzorky nám prakticky na počkání vyhodnocovala toxikologická laboratoř mostecké nemocnice a rozborů OPL, nalezených u podezřelých, nám 24/7 zajišťovala mobilní laboratoř VŠCHT Praha dislokovaná v sídle policie.

Během opatření bylo prověřováno 34 případů podezření ze spáchání trestného činu, z toho 19 řízení pod vlivem OPL a 4 případy ovlivnění řidiče alkoholem. Kromě toho bylo realizováno 6 případů držení a distribuce OPL, 1 případ porušení zákazu řízení motorových vozidel, 1 případ krádeže a 1 případ výtržnictví a ublížení na zdraví. Předem dojednanou úzkou spoluprací se státními zástupci a soudci jsme řešili pachatele trestných činů, převážně z řad cizinců, cestou

Nápad hlavních kategorií kriminality

Podíl hlavních kategorií na celkové kriminalitě – struktura kriminality

SZPŘ, neboť po jejich odjezdu z ČR by již byli pro naše orgány činné v trestním řízení nedostupní. Naprostým rekordem – a to zřejmě v celorepublikovém měřítku – je dosažení pravomocného rozhodnutí soudu 12 hodin po spáchání přečinu pachatelem, kdy byl nejen odsuzující trestní příkaz soudcem vydán, ale uložený peněžitý trest byl také odsouzeným na místě vykonán formou bezhotovostní úhrady přes platební terminál soudu.

Dále zde bylo zjištěno celkem 95 přestupků, z toho 50 proti BESIP, 17 případů řízení pod vlivem alkoholu, 19 případů držení OPL, 2 proti majetku a 1 proti občanskému soužití.

Zintenzivněním náborových aktivit se nám během loňského roku podařilo po delší době nabrat více nových policistů než těch, kteří služební poměr skončili. Na rozdíl od předcházejícího roku, kdy nám chybělo přes 50 policistů, máme k 1. 1. 2026 podstat 30 policistů. Aktuální průzkumy agentury STEM ukazují, že Policie České republiky i v roce 2025 posílila míru důvěry občanů až na 79 %, což ji řadí mezi nejdůvěryhodnější instituce v zemi. Současně povolání policisty skončilo na předních místech v žebříčku nejatraktivnějších zaměstnání. Tato důvěra je klíčovým stabilizačním prvkem a současně zvyšuje přitažlivost služby v policii, podporuje její prestiž a usnadňuje budování partnerských vztahů

s komunitou. Věřím, že svým dílem k této důvěře přispěla i mostecká policie.

Nezkrácenou verzi článku naleznete na webových stránkách www.ohk-most.cz/e-tema

plk. Mgr. Jiří Volprecht
ředitel
Policie České republiky –
KŘP Ústeckého kraje
Územní odbor Most

První téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Chytré technologie v sociálních službách: víc bezpečí, víc klidu, víc času na člověka

Česká společnost stárne – a s tím přirozeně roste počet lidí, kteří budou v různých podobách potřebovat podporu druhých. Zároveň se zmenšuje skupina lidí v produktivním věku, kteří tuto péči zajišťují. Tento vývoj není překvapení ani „krize ze dne na den“. Je to dlouhodobý trend, na který je možné se připravit: klidně, systematicky a s respektem k člověku.

V sociálních službách se demografie promítá dvojitým způsobem. Na jedné straně se mění potřeby klientů – přibývá lidí s vyšší mírou závislosti na péči a s kombinovanými zdravotními obtížemi. Na straně druhé se mění i podmínky uvnitř organizací: stárne pracovní síla, roste únava, nemocnost a riziko přetížení v profesích, které jsou fyzicky i psychicky náročné. Odpověď proto nemůže být jednorozměrná.

Modernizace sociálních služeb není jen o „nových zařízeních pro klienty“. Stejně důležitá je péče o ty, kteří péči každodenně poskytují.

Age management jako základ udržitelnosti

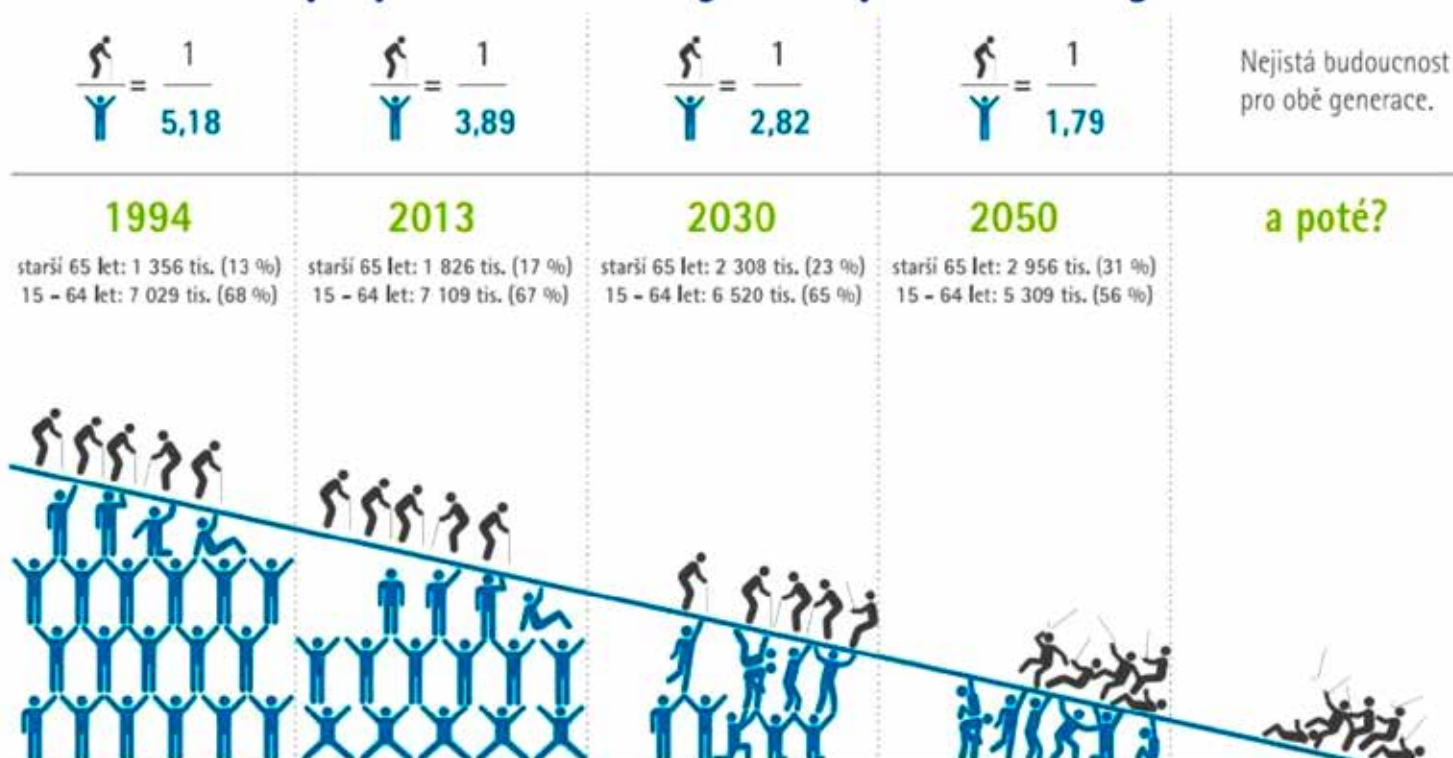
V Městské správě sociálních služeb v Mostě se tématu age managementu věnujeme cíleně od roku 2022. Pracujeme s daty, ne s dojmy – protože jen tak lze nastavit férová, realistická a dlouhodobě udržitelná opatření. Vstupní audit potvrdil, že významná část našeho týmu je ve věku 45+ a že právě u zkušenějších pracovníků se častěji kumuluje zátěž a vyšší počet dnů pracovní neschopnosti. To není „selhání jednotlivců“. Je to přirozený důsledek náročné práce v kombinaci s biologickými limity člověka.

Zároveň je důležité vnímat i širší životní kontext našich zaměstnanců – zejména v přímé péči. Řada pečovatelek patří do tzv. sendvičové generace: vedle náročné směnné práce pečují i doma, a to jak o vlastní děti, tak o stárnoucí rodiče. Tato dvojí (někdy i trojí) pečující role výrazně zvyšuje dlouhodobou fyzickou i psychickou zátěž a je

Ing. Luboš Trojna

Stárnutí populace v ČR jako společenský fenomén

Populace starší 65 let

Populace od 15 do 64 let

V této vizualizaci, se počet pracujících osob v čase snižuje, zatímco počet seniorů se zvyšuje. Tímto dochází k zvýšení zátěže starší generace na pracující populaci.

jedním z klíčových faktorů, které je potřeba do age managementu realisticky započítat.

Age management v praxi znamená hledat takové nastavení práce, aby lidé mohli dlouhodobě pracovat bezpečně, zdravě a s udržitelnou motivací. Patří sem stabilnější plánování směn, podpora mezigenerační spolupráce, mentoring, prevence stresu a vyhoření i využití flexibilních úvazků tam, kde to provoz umožní. Od března 2026 k tomu přidáváme pravidelné měření Indexu pracovní schopnosti (WAI) – jednoduchý nástroj, který přináší srozumitelná data o rovnováze mezi nároky práce a reálnými možnostmi lidí. Díky tomu lze podporu nastavit včas a cíleně – dřív, než se „tiché přetížení“ naplno projeví.

Technologie jako opora – ne náhrada

Chytré a asistivní technologie v tomto kontextu nevnímáme jako módní doplněk ani jako „automatizaci péče“. Jejich smyslem je podpora – vytvářet prostředí, ve kterém je více bezpečí, více přehledu a méně zbytečného stresu. Zjednodušeně řečeno: technologie mají pomáhat chránit lidi – klienty i zaměstnance – a uvolňovat kapacitu pro to nejdůležitější: lidský kontakt.

Je důležité to říct jasně: zejména v přímé obslužné péči u osob zcela závislých zůstává lidská přítomnost, odbornost a dostupnost personálu nenahraditelná. Technologické nástroje zde nemají suplovat vztah ani rozhodování o člověku. Mají především snižovat fyzickou a psychickou zátěž, zvyšovat bezpečí a pomáhat tomu, aby se pracovníci mohli soustředit na péči – ne na „hašení provozu“.

Centrum asistivních technologií: ověřování v praxi, ne na papíře

Praktickým vyústěním našeho přístupu je připravované Centrum asistivních technologií v objektu MSSS na Barvířské 495 v Mostě. Nejde o výkladní skříň inovací, ale o testovací a vzdělávací prostor, kde se technologie ověřují v reálných podmínkách sociálních služeb – s ohledem na denní provoz, tempo práce, fyzické možnosti personálu i potřebu klidu a přehledu. Důležitým principem je jednoduchost: co nepomáhá v praxi, nemá v provozu místo.

Součástí tohoto ekosystému je také systém Revisio – nástroj, který nám pomáhá zjednodušit řízení provozu a údržby, zpřehlednit hlášení závad, plánování servisů a vyhodnocování opakujících se problémů napříč objekty. V praxi to znamená méně „dohledávání“, méně ztracených informací mezi směnami a více jistoty, že se úkol opravdu dotáhne. Pro vedoucí i technické role je to opora v řízení; pro přímou péči hlavně úleva, protože stabilní a bezpečný provoz je základ klidné služby. V našich domovech pro seniory již používáme nebo ověřujeme například:

- **Monitoring bezpečí a pohybu** – nenápadné prvky, které pomáhají včas zachytit rizikové situace (např. noční pohyb dezorientovaných klientů, neobvyklou neaktivitu

AGE MANAGEMENT V PRAXI MSSS MOST

V sociálních službách se často mluví o stárnutí klientů, ale méně už o tom, že stárne i pracovní síla. V MSSS v Mostě proto už od roku 2022 systematicky rozvíjíme age management – péči o pracovní podmínky lidí v různých životních etapách tak, aby mohli dlouhodobě pracovat bezpečně, zdravě a s udržitelnou motivací. Vstupní audit potvrdil, že nejpočetnější část týmu tvoří zaměstnanci ve věku 45+ a že právě u zkušenějších pracovníků se častěji kumuluje zátěž, únava i riziko přetížení. Nečekáme, až se únava promění v dlouhodobé absence. Krok po kroku posilujeme plánování směn a stabilitu týmů, rozvíjíme mentoring a mezigenerační spolupráci, využíváme flexibilní úvazky tam, kde to provoz umožní, a vědomě se zaměřujeme na prevenci stresu a vyhoření. Od roku 2026 k tomu přidáváme pravidelné měření Indexu pracovní schopnosti (WAI) – jednoduchý nástroj, který přináší srozumitelná data o rovnováze mezi nároky práce a reálnými možnostmi lidí. Díky tomu umíme podporu nastavit včas, cíleně a férově – dřív, než se „tiché přetížení“ naplno projeví.

Pečujeme o ty, kteří pečují o druhé. A bereme to vážně.

A děkujeme, že v tom nejsme sami – partnerskou podporu máme i od našeho zřizovatele, města Mostu.

nebo opuštění bezpečného prostoru). Přínosem je prevence a klidnější služba – ne „kontrola člověka“.

- **Prvky prevence pádů** – od jednoduchých upozornění na rizikový pohyb až po praktické pomůcky, které snižují pravděpodobnost pádu nebo umožní rychle rozpoznat, že k pádu došlo. To je důležité jak pro bezpečí klienta, tak pro snížení stresu pracovníků.
- **Digitální nástroje pro přehlednost provozu a rychlou reakci** – jednodušší evidence a sdílení provozních informací, rychlé předání hlášení mezi směnami, přehled o technických událostech a podpora komunikace v mimořádných situacích. Méně zmatku znamená méně stresu – a více prostoru pro klidné rozhodování.
- **Revisio jako provozní „nervový systém“** – jednotné místo pro hlášení závad a požadavků, sledování jejich řešení, plánování preventivních kontrol a vyhodnocování trendů (co se opakuje, kde vzniká největší zátěž, které typy událostí nejčastěji „berou čas“). V důsledku to podporuje předvídatelnost provozu, rychlejší reakce a cílenější rozhodování o investicích i kapacitách.

Společným jmenovatelem těchto řešení není „technika pro techniku“. Je to snaha o předvídatelnější provoz, větší bezpečí a menší tlak na nepřetržitou pohotovost personálu. V prostředí, kde pracují lidé s dlouholetou praxí a často i s narůstajícími zdravotními omezeními, může právě tato kombinace – smysluplná asistivní podpora a dobré digitální řízení provozu – rozhodovat o tom, zda je služba dlouhodobě udržitelná, nebo postupně vyčerpávající.

Data a digitalizace jako nástroj pro řízení, ne administrativu navíc

Digitalizace má smysl tehdy, když pomáhá řídit organizaci proaktivně – tedy včas identifikovat rizika, plánovat personální opatření a cílit podporu

tam, kde je skutečně potřeba. Nejde o „více tabulek“. Jde o lepší přehled, který umožní dělat rozhodnutí dřív, než se problém projeví naplno. V kombinaci s age managementem se tak chytré nástroje stávají přirozenou součástí moderních, odpovědných a udržitelných sociálních služeb. Bez velkých gest. Spíš jako každodenní opora, která dává více klidu do práce i do života klientů.

Směr do budoucna: klidná modernizace s respektem k člověku

Demografie ani stárnutí zaměstnanců nejsou problém, který by šlo obejít. Jsou faktem, se kterým je potřeba pracovat. A právě spojení dat, lidského přístupu, chytrých technologií a systematické péče o zaměstnance je cestou, jak tuto realitu zvládat s rozvahou a respektem k člověku – na obou stranách péče.

Budoucnost sociálních služeb nebude stát na jedné „záračné“ inovaci. Bude stát na spolupráci: veřejného sektoru, poskytovatelů, odborníků, vzdělávacích institucí i podnikatelské sféry. Tam, kde se technologie rodí, a tam, kde se v praxi ověřuje, co skutečně pomáhá. Pokud budeme tuto spolupráci stavět na důvěře, zkušenosti a reálných potřebách lidí, může být modernizace sociálních služeb nejen nutností, ale i příležitostí – k bezpečnějšímu, důstojnějšímu a udržitelnému systému péče.

Ing. Luboš Trojna

ředitel

Městská správa sociálních služeb v Mostě – příspěvková organizace

MSSS

Městská správa sociálních služeb v Mostě - příspěvková organizace

Druhé téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Cesta českých lodí po Labi k moři je „zarubaná“...

Ing. Jiří Aster

Použil jsem výraz Fraňo Krále „zarubaná“ k popisu situace vnitrozemského českého státu, který od svého založení nebyl schopen prosadit strategické spojení po moderní světu odpovídající splavné řece k moři, kde se na oceánech odehrává snad až 90 % světového obchodu. Příkladem takového postupu by mohla být Francie, která po druhé světové válce smluvně zajistila výstavbu moderní vodní cesty na Mosele, která co do vodnatosti je horší než naše Labe, vozí se po ní miliony tun a musí se dodatečně zdvojit plavební komory, které již nestačí nárůstu dopravy na této dopravní tepně. Handicap vnitrozemských států jako je Česká republika oproti státům přímořským se odhaduje

až na mínus 5 procent v tvorbě hrubého domácího produktu. To by mělo být pro exportně orientovanou českou ekonomiku signálem pro soustředěné úsilí namířené ke zlepšení dopravní infrastruktury vedoucí k zámořským přístavům především v Západní Evropě.

Dosavadní nihilistický postoj českých vlád k tomuto úkolu jsem sám zažil, když jsem se saskými kolegy organizoval přesvědčovací akce pro české politické činitele v rámci prosazení nového moderního železničního spojení z Prahy do Drážďan, a tím i směrem k zámořským přístavům. Tento boj Sasové trefně nazvali „vystoupení z dopravního stínu“, kdy důležité dopravní koridory se oblasti Čech a Saska začaly vyhýbat. Díky nešťastné české dopravní politice orientované většinou na řešení vnitřní infrastruktury a hospodařící se zděděnou přeshraniční dopravní infrastrukturou orientovanou spíše na východ, bohužel nebyla přílišná ochota věnovat se nově strategickým přeshraničním dopravním spojením západním směrem.

Zelenými organizacemi ze SRN financovanými drážními společnostmi v konglomerátu „Allianz pro Schiene“ (aliance pro koleje) s cílem nepřipustit konkurenci drážní přepravě na labském koridoru bylo vyvinuto značné úsilí zabránit výstavbě Labe dle moselského vzoru. **Pod tlakem této lobby v roce 1993 rozhodl tehdejší ministr dopravy SRN nestavět na Labi jezy a splavňovat ji pouze regulací.**

V případě Labe jako důležité dopravní spojnice sehrál český stát po II. světové válce až na výjimku roli pouhého diváka, kdy veškerá rozhodnutí byla diktovaná ze strany sousedního Německa a jeho zelené politiky. Proto odborná

veřejnost s napětím očekávala **programové prohlášení nynější nové vlády** v pasáži o vodní dopravě vzhledem ke konstatování nutnosti přehodnocení evropské politiky po zjištění, jak zelená ideologie přispěla ke ztrátě konkurenceschopnosti a významu Evropy na světovém kolbišti. Tato pasáž týkající se vodní dopravy zní:

„Urychlíme výstavbu vodního stupně Děčín, který doplní přepravu energetických a průmyslových komponent a současně podpoří ochranu životního prostředí díky snížení kamionové dopravy. A podpoříme rozvoj flotily říčních a námořních plavidel pod českou vlajkou.“

Již první věta takto zakódovala dle mého překladu tohoto textu přepravu nadgabaritních nákladů, tedy nadrozměrných a těžkých nákladů, do výrazu tzv. energetických a průmyslových komponent. To jsou velmi obtížné po silnici nebo železnici dopravitelné náklady, a jejich doprava po vodě je často jedinou akceptovatelnou alternativou a je většinou s obtížemi proveditelná. A jez v Děčíně s tím nemá prakticky nic co do činění.

O výraznějším odlehčení silnice vzhledem k omezenému počtu těchto transportů lze s úspěchem pochybovat. Odlehčení silnice by přinesl přesun masových substrátů na vodu, tj. např. zemědělských produktů, chemikálií, paliv, sypaného zboží vůbec a kontejnerů. To neumožňují plánované parametry labské vodní cesty především v Německu, definované v Celkovém konceptu Labe, který je podkladem pro konečně podepsanou smlouvu o Labí mezi SRN a ČR. **Vodní stupeň Děčín v tom hraje podřadnou roli.** Rejdařům se vzhledem k problematickým ponorům a nejistotě vodních stavů plavba po Labi nevyplácí, o čemž svědčí statistiky přeprav přes hranici SRN/ČR v řádu pouhých desítek tun a plánované zlepšení splavnosti nepřinese zásadní zlom.

Zachování strategického přístupu České republiky k moři prostřednictvím území v Hamburku – toto území nemá s plavbou na Labi nic společného. Dřívější české území v přístavu Hamburg mělo i v době, kdy ho spravovala bývalá ČSPLO, malou návaznost na říční dopravu a bylo spíše orientováno na námořní přepravy, a to většinou na oblast Levanty s pochybnými vládami té doby s jistou politickou provázaností na tehdejší Československo. Je to riskantní pokus státu zahájit podnikatelskou činnost v tvrdém konkurenčním prostředí hamburského přístavu v činnostech, které tento přístav dnes v dostatečném rozsahu v dostatečné kvalitě nabízí. Navíc jsou čeští rejdaři daleko více

Česká flotila na Střekově

Námořní loď DUKLA
Československé námořní plavby

oslovování s požadavky na přepravy do ARA přístavů (Amsterdam, Rotterdam, Antwerpy), než do Hamburku, proč tedy stát neuvažuje nevybudovat zázemí třeba v Antwerpách? Čínané, ale i např. některé české firmy řeší problém angažmá ve světových přístavech spíše nákupem podílů ve fungujících firmách v přístavech, než riskantním rozvíjením činnosti „na zelené louce“. Otazníků nad tímto záměrem za několik miliard korun visí ve vzduchu poměrně dost.

Hlavním problémem českého přístupu k moři po vodě je skutečnost, že ministerstvo dopravy a vláda neustále chodí jako pešak okolo horké kaše, kdy se vyhýbají kruciólnímu problému labské plavby, skutečnosti, že chybí spolehlivá vodní cesta. Řešení spočívá v jednání se spolkovou vládou, případně s polabskými spolkovými zeměmi o dalším osudu splavňování řeky Labe na z hlediska rejdářů ekonomicky akceptovatelnou úroveň.

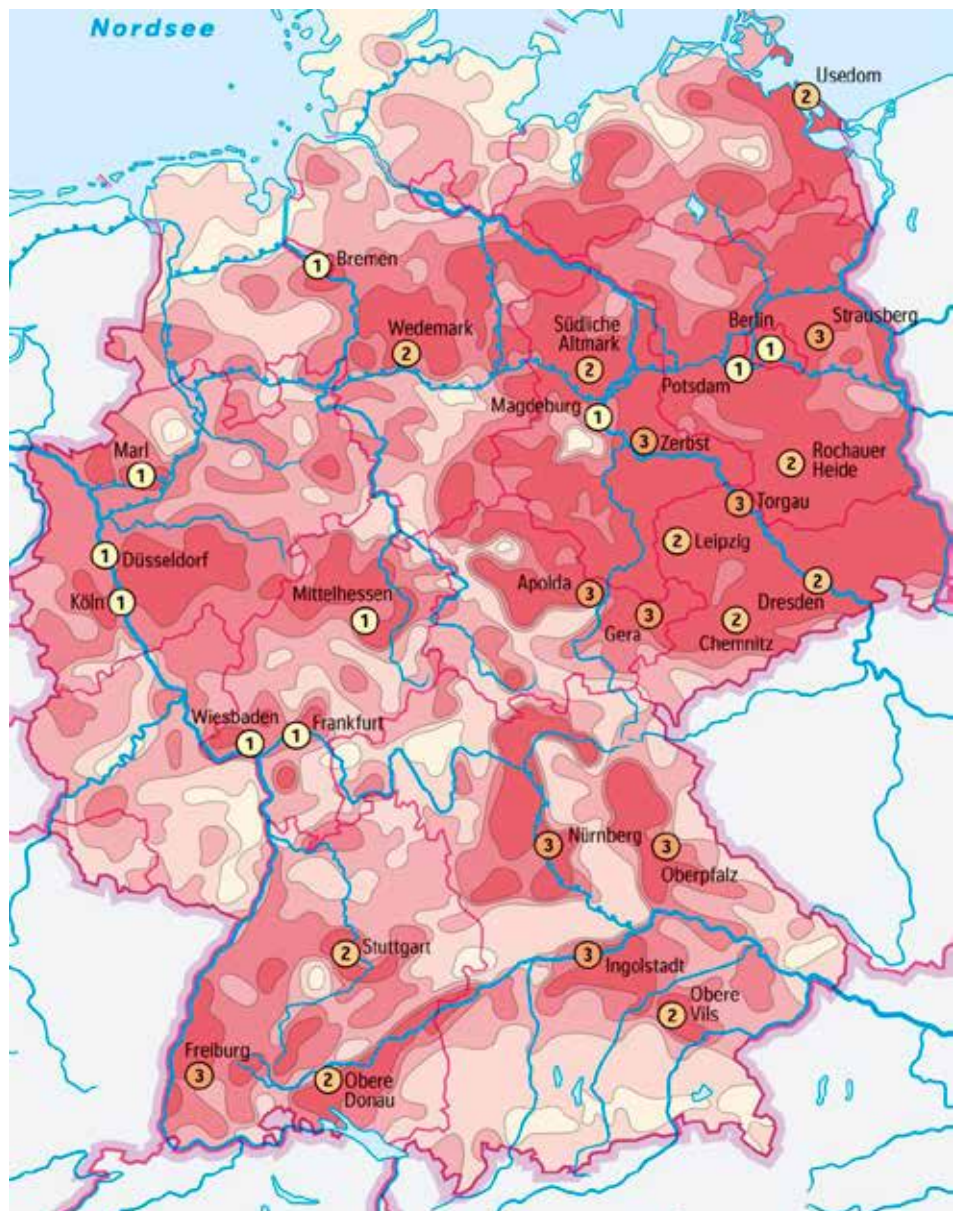
I v SRN dochází podobně jako v Čechách k jistému posunu v postulátech zelených ideologů, např. spolková ministryně hospodářství a energetiky Reiche chce přestat platit vlastníkem OZE za neodebranou energii a noví investoři do OZE budou muset platit poplatky za připojení, aby se tak podíleli na obrovských nákladech na stabilizaci rozvodné sítě vzhledem k vysoké volatilitě OZE.

Hlavním problémem východu Německa je navíc vysušování krajiny, známá je myšlenka na pumpování vody do oblasti Berlína a Lužice z Labe přes Sprévu pro záchranu poklesu hladiny spodních vod, problémy jsou i v dalších oblastech Německa. V té souvislosti je nutné si položit otázku, zda zelená ideologie nechat odtékat vodu bez užítku do moře je správným rozhodnutím, kdy je asi spíše nutno vodu v krajině zadržovat a využít ji pro zmírnění důsledků sucha. A zadržet vodu znamená postavit ji do cesty překážku a regulovat ji.

Sucho je nejhorší v oblasti, kde je největší vliv tisíců větrníků, které vysušování půdy způsobují. Změna lokálního podnebí v důsledku větrných farem je popisována ve studiích v USA a nověji i v Číně. V Izraeli, známém mistrovským

hospodařením s vodou, musí být při instalaci jen jediné větrné turbíny proveden výzkum vlivu na vysušení okolní krajiny. V Německu bylo toto téma dosud tabuizováno, neboť vrtule jsou svatým grálem zelené lobby a jakékoliv odborné

Celkem bylo instalováno do konce července 2024 31 250 větrných elektráren o výkonu 71,2 GW (26x Temelín). Stav k 31. 7. 2024:

posouzení jejich vlivu by bylo svatokrádeží na této obnovitelné svátosti. Zeleným nevdá, že se vytváří na východě Německa nová Sahara, hlavně, že se točí větrníky.

V českém vládním prohlášení je jednoznačně jedinou **pozitivní záležitostí ochota podpořit stavbu nových lodí vnitrozemské plavby** pro ještě existující rejdářství, případně nové investory do odvětví. U námořních lodí jsem trochu skeptický a letošní moje návštěva námořního muzea ve Veletově a setkání s pár známými z tohoto oboru mne v této skepsi utvrdila.

Závěrem lze jen podtrhnout, že lodě s nákladem do zahraničí po Labi i nadále nepoplují, asi se bude muset čekat na osvícenější vlády v Čechách i Německu.

Debatu o tom by přesto mohl zahájit již nyní nový český ministr dopravy v rámci návštěvy u svého rezortního kolegy v Berlíně.

Ing. Jiří Aster

Aktuálně z OHK Most

Vítáme nové členy v OHK Most

- Brain Solution Institut, s. r. o.
- Energetické centrum Ústeckého kraje, příspěvková organizace
- IMMOSEV s. r. o.
- Mamavis healing care s. r. o.
- PINC, s. r. o.
- PORTACURA s. r. o.
- SALVIS HEREDITATEM – Sdružení pro obnovu kulturního dědictví z. s.
- TT Partners Group, s. r. o.
- Věra Duranová

Připravujeme...

Rok 2026 bude pro Okresní hospodářskou komoru Most ve znamení akcí, které mají již dlouhodobou tradici. Sledujte naše komunikační kanály, kde budeme postupně zveřejňovat aktuální informace. Níže naleznete seznam naplánovaných akcí.

21. květen – Regionální veletrh pracovních příležitostí

24. červen – Dobrý list komory pro absolventy středních škol (maturanti)

25. červen – Dobrý list komory pro absolventy středních odborných škol (uznávání tovaryši řemesla)

15. říjen – Energetické fórum Ústeckého kraje

4. listopad – Dobrý list komory pro absolventy vysokých škol a vyšších odborných škol

8.–9. listopad – SOKRATES 1 – regionální veletrh středního vzdělávání

Okresní hospodářská komora Most znovu aktivizuje odbornou sekci zdravotnictví a sociálních služeb

Zdravotnictví a sociální služby patří k nejdynamičtějším oblastem dneška. Propojují moderní technologie, specializované služby, vzdělávání i silné regionální zaměstnavatele – a zároveň nesou vysokou odpovědnost vůči lidem, kteří péči potřebují i poskytují.

Právě proto Okresní hospodářská komora Most obnovuje činnost odborné sekce jako platformy pro pravidelnou, věcnou a dlouhodobou spolupráci napříč oborem.

Sekce byla založena již 6. 12. 2005 jako „Odborná sekce ZDRAVOTNICTVÍ“ a vznikla s jasným cílem: podporovat cílevědomou spolupráci členů, formulovat odborná stanoviska, nabídnout profesní potenciál k jednání s veřejnou správou a vytvářet

pozitivní image regionu. Na tyto původní principy navazujeme – a současně je aktualizujeme pro dnešní realitu, kde se zdravotnictví a sociální služby stále častěji setkávají v praxi (demografie, personální kapacity, technologie, kvalita a bezpečí péče). Činnost sekce byla v minulosti utluštěná zejména kvůli nedostatečnému zapojení klíčových aktérů.

Nyní chceme postavit sekci na reálném zájmu organizací, které mají chuť věci posouvat: sdílet zkušenosti, pojmenovat bariéry a společně hledat řešení, která jsou proveditelná v terénu.

Co sekce nabídne (prakticky a bez zbytečné formálnosti): pravidelná pracovní setkání a tematické kulaté stoly, sdílení příkladů dobré praxe

(včetně technologií jako opory pro bezpečí a klid v provozu – „technologie jako opora, ne náhrada“), společná stanoviska k tématům, která dlouhodobě ovlivňují trh i legislativu, koordinaci dialogu směrem k veřejné správě, pojišťovně a vzdělávacím institucím (jednotný odborný hlas zvyšuje vyjednávací sílu a stabilitu prostředí). Sekce je otevřená poskytovatelům zdravotních i sociálních služeb, výrobcům, distributorům, technologickým firmám i vzdělávacím institucím – z Mostecka i širšího regionu.

Navazujeme také na již existující okruh členů a hostů (např. Krušnohorská poliklinika, Hospic v Mostě, VOŠ/OA/SPgŠ a SZŠ Most, Krajská zdravotní, KHS ÚK aj.).

Odborná sekce Technologická při OHK Most

V souvislosti se změnou celkové rámce výrokové legislativy EU i právního rámce v ČR, vyplývající ze zrušení Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES a nabytí účinnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2023/1230, dochází k rozšíření působnosti Odborné sekce Strojářství při OHK Most, a to včetně změny jejího názvu na **Technologickou odbornou sekci při OHK Most** tak, aby plně respektovala nový legislativní rámec EU (NLF) pro jednotlivé výrokové kategorie zasažené legislativní změnou.

Cílem odborné sekce je především usnadnit členským firmám přechod na nové podmínky pro uvádění strojních zařízení i jejich elektrických částí na jednotný trh EU, poskytovat informace o správné výrobní praxi a předcházet komplikacím, které legislativní změna přináší po 21 letech platnosti původní právní úpravy.

Bližší informace poskytne zájemcům úřad OHK Most, Petr Matoušek – imp@ohk-most.cz, +420 777 627 838.

www.ohk-most.cz

www.facebook.com/okresnihospodarskakomora.most

DRZÝ SMAJLÍK

Vážně? – spíše nevázně a s komentářem...

Je u nás vůbec možné, že:

- ? vzhledem k osudovému faktu, že MŽP čerstvě ovládli Motoristé, tak se asi ani v tomto volebním období nedočkáme volby národního ptáka, což byl jeden ze stěžejních bodů volebního programu Fialovy vlády? (A to se národ tak těšil, že budeme mít svého oficiálního ptáka a lidová tvořivost nebude hledat „ptáka“ i v mimo operěních, tak snad ty energie.)
- ? V uplynulém funkčním období PS si vzalo pracovní neschopnost pouze šest poslanců, kdy dohromady „promarodili“ 207 kalendářních dnů a všichni ostatní zákonodárci tak pobírali i v době hlášené a veřejně předsedajícím oznámené nepřítomnosti ze zdravotních důvodů, plný poslanecký plat? (Nehledíc na možnou úsporu mzdových nákladů PS, lze si představit, že by se např. řidič tramvaje jen tak omluvil ze zdravotních důvodů, nicméně žádající plný plat?)
- ? vysoce postavený poslanec a poslankyně od pirátů při jednání sněmovny, bezděky objevili po létech platnosti vážnou mezeru v jednacím řádu sněmovny, kdy není jasné, jak dlouhá má být hygienická přestávka poslance (kyně) při jednání sněmovny? (Je to vážný problém. Ono nejde jen o čas, ale JŘ vůbec nespecifikuje, co je vlastně onou hygienickou přestávkou vlivem tělesného, ale i duševního pohnutí a nutkání myšleno. Chtělo by to zadat příslušnou studii a JŘ upravit, aby bylo jasno.)
- ? naše republika má pravděpodobně nechtěný rekord, kdy asi 21 dní po vyslovení důvěry vládě, bude vláda čelit opozicí vyvolanému jednání sněmovny snahy o nedůvěře k vládě, a to již po dvacáté v jednadvacátém století, byť opozice potřebné hlasy nemá? (No premiér, který se velkoryse vzdal obecných 100 dnů hájení, má, co má – měl být bdělý a nespolehat na lítost opozice nad promrhanými miliony na jednání sněmovny!)
- ? po téměř čtvrt tisíciletí se 4. února 2026 v Česku uzavřela jedna velká kapitola těžby černého uhlí, kdy jen v Ostravsko-karvinském revíru zůstaly pod zemí miliardy tun černého zlata? (Čas ukáže, zda se jedná o moudré rozhodnutí, nebo nebetýčnou hloupost, když o pár kilometrů na sever racionální a chytrí Poláci těží z téhož ložiska uhlí vesele dál a rádi nám ho možná i prodají.)
- ? přes nesplněný slib minulé vlády, jsme se dočkali a ptákem roku se u příležitosti 100. výročí vzniku České společnosti ornitologické, stala Pěnice černohlavá – černohlávek? (Naše ekologická hnutí a pohnutí by měla, nejlépe přímo v Bruselu a s patřičnými prápory, neprodleně manifestovat a žádat tvrdá unijní opatření, protože tento malý pěvec je častým terčem pytláků ve Středozeří, kde jich ročně zahyne na 1,8 milionu a mnohdy končí na talířích ve vybraných restauracích.)
- ? stovky poslanců, regionálních politiků a zřejmě i dalších vlivných prý získá ročně za pouhých 1000 korun od ministrů zemědělství působivý dokument, jehož skryté kouzlo je v tom, že umožňuje rybařit bez předepsaných zkoušek a bez omezení na téměř všech vodách v ČR? (Extrémní duševní vypětí musí stát nějak kompenzovat a posezení u vody bez povinných brigád jako u „obyčejných“ rybářů je řešením i finančně přijatelným. Jde jen o to, jestli už to někdo vyhodnotil, a zda by to nebylo hodno rozšíření nejen na ryby.)
- ? nehledě na cenu, zemní plyn, jak se ukazuje, není vlivem ozbrojených konfliktů bezpečnou strategickou surovinou pro energetiku, zamýšlený úprk od bezpečného uhlí to v myšlení vlivných, zatím většiny evropských lídrů, nijak neovlivňuje? (Ono to zelené environmentální poblouznění může dopadnout také tak, jako když kilo třešní zapijete kyselým mlékem, pak zezelenání v obličej nastane se známými důsledky těž. Ale ony důsledky odezní – zatopená sachta je „nafurt“.)
- ? Podle šéfa NKÚ dělal jeho úřad kontrolu dotační politiky a např. u podpory sociálně slabých skupin, za nějakých 2,8 miliardy korun, se z té částky k těm potřebným lidem dostaly jen nějaké stovky milionů korun, kdy všechno ostatní spolykal systém? (No to je ten pomýlený dotační systém, kde jde hlavně o to, aby bylo vše pečlivě zúřadováno, zařazeno do tabulek a jak to nakonec věcně dopadlo, není až tak důležité, když to navíc mnohé úředníky dobře živí.)

! Je to možné!
a kdo nevěří, ať k nám běží.

Mgr. Jaroslav Bžoch

Otázka na závěr

pro europoslance Mgr. Jaroslava Bžocha

Pane europoslanče, tématem dnešního čísla jsou jakési spojené nádoby životního, občanského a podnikatelského prostředí, kde stále v diskusích a následcích dominuje problematika klimatu, potažmo životního prostředí výrazně ovlivňující ty zbylé. Zdá se, že i na evropské úrovni se začínají množit hlasy a požadavky na zrušení, nebo přinejmenším redukcí ambiciózních cílů onoho „Zeleného údělu“. K tomu bezesporu přispívají i postoje nejen nově zvoleného amerického prezidenta k „uhlíkové energetice“, ale i u ostatních významných světových hráčů k tomu vidíme střízlivé postoje, kde dominuje problematika ekonomické prosperity a konkurenceschopnosti. Zdá se, že jen Evropa je stále slepá a hluchá, nikoliv „bystrozraká“.

Jak, pane europoslanče, hodnotíte a vidíte dnešní stav a nálady v Evropském parlamentu a jaká byste viděl východiska, aby se Evropa stala opět tím, čím byla a bohužel už zřejmě není? Co bychom zejména u nás měli dělat a neděláme?

Redakce TEMA

Máte pravdu, že problematika životního prostředí se v dnešní době stala tématem, které prostupuje celou naši společností a ovlivňuje tak nejen veřejnou sféru, ale i byznys. Je ale otázkou, do jaké míry je ve výsledku prospěšné, že se z této problematiky stalo celospolečenské téma, ke kterému se dnes nevyjadřují jen odborníci, ale i široká veřejnost.

Ochrana životního prostředí je z mého pohledu důležitá, avšak mám pochybnosti o tom, zda jsou kroky, jež Evropa podniká v rámci boje proti změně klimatu správné. Mnoho našich zahraničních partnerů dnes v reakci na aktuální geopolitické dění od svých klimatických cílů upouští, či tyto cíle výrazně zmírňují. Svět se změnil a je na Evropě, zda bude tuto změnu akceptovat, či stále slepě věřit svému ideologickému přesvědčení.

S jistou mírou optimismu musím konstatovat, že i v Evropské unii dochází k určité proměně vnímání této problematiky v duchu pragmatismu a snaze zachovat si zbytky svého vlivu. Je však potřeba dělat víc a hlavně rychleji. Proto jsem rád, že stejně jako já i mí další kolegové z naší frakce hájí na půdě Evropského parlamentu takový přístup, který podporuje naši konkurenceschopnost ve světě při vzájemném respektu jednotlivých členských států.

Pokud se mě ptáte na to, co by Unie měla dělat, aby tuto konkurenceschopnost úplně neztratila, má odpověď je snadná a obsahuje dva základní body. Prvním z nich je, abychom se řídili fakty, nikoli pouhým přesvědčením a ideou. Evropa je dnes zcela závislá na dodávkách kritických materiálů z různých koutů světa, bez kterých nejsou naše podniky schopny výroby. Tento fakt je zvláště alarmující, pokud si uvědomíme, že

EU je předním vývozcem zboží na světě. Naším cílem tak musí být zajištění takových podmínek, aby byl náš trh otevřený a atraktivní pro zahraniční partnery. Bohužel čistě hodnotová politika, kterou Unie do dnes razila, takovéto podmínky nevytváří.

Druhým bodem pak je proměna našeho vnitřního nastavení a fungování. Jako hlavní problém sledávám přílišnou byrokracii, která zbytečně svazuje naše podniky. V této oblasti sice Unie učinila určitý pokrok a nyní skrze Evropskou Komisi představuje takzvané „zjednodušující balíčky“, jejichž cílem je opět nastartovat náš průmysl a odstranit legislativní překážky, které brání růstu a inovacím. Tuto iniciativu se svými kolegy rozhodně kvituji, avšak musím poukázat na paradox, jakým způsobem Evropa dnes koná. Místo toho, abychom se opravdu zamysleli nad tím, co náš trh a naši občané potřebují, přijmeme nejprve legislativu, která je v duchu ambiciózních, ale často velmi ideologických plánů, abychom následně tuto legislativu revidovali. Nejenom, že je tento přístup velice zdoluhavý a zbytečný, ale zejména nepředvídatelný, což je hlavním kamenem úrazu, jelikož

to, co naše firmy potřebují, je hlavně stabilní prostředí.

To, co jako Česká republika musíme dělat, je poukazovat na tyto paradoxy, a to na všech úrovních. Jak jsem již zmiňoval, v Evropském parlamentu se snažíme kolegy přesvědčit o tom, že je třeba sledovat fakta a vnímat co od nás naši občané požadují. Stejně tak očekávám a věřím, že s novou vládou se tento přístup přenesou i do zbylých úrovní. Již dnes můžeme vidět kroky, které Česká republika v zastoupení premiéra, či dalších členů jeho kabinetu, podniká v zájmu posílení pragmatického přístupu a konkurenceschopnosti Evropy ve světě.

Rád bych tak svůj příspěvek zakončil více méně pozitivně. Evropa se dnes nachází v bodě zlomu a já pevně doufám, že následující období se ponese v duchu posílení evropského vlivu na globálním trhu a upuštění od vzletných plánů, které nemají žádný reálný pozitivní dopad, ba co víc, ztrácejí podporu občanů napříč Evropskou unií.

Mgr. Jaroslav Bžoch
poslanec Evropského parlamentu

Unikátní kniha

o POSLEDNÍCH DOBÝVACÍCH STROJÍCH v Podkrušnohoří

- 204 stran
- více než 170 fotografií
- autentické výkresové podklady
- Ideální dárek pro fanoušky historie a techniky

**OBJEDNÁVEJTE
ZDE**

Do Komořan dorazí nový komín i jeřáb na odpad

Stavba nové komořanské teplárny na odpad tzv. ZEVO se blíží k vrcholu. Klíčové části technologie už jsou na místě, několik z nich však ještě zbývá namontovat jako např. jeřáb pro nakládání odpadu. Chybí také opláštění budovy a řada důležitých zkoušek a měření. Významným mezníkem bude příjezd a montáž komínu v závěru března.

Rozhodnutí o stavbě zařízení na energetické využití odpadu padlo již téměř před 16 lety. S rozhodnutím o odchodu od uhlí bylo nutné najít stejně spolehlivou a stabilní náhradu.

„ZEVO aktuálně provozují 4 podniky v České republice – v Praze, Brně, Liberci a Plzni-Chotíkově. Řada těchto tepláren již roky funguje také v Evropě. Mnohé z nich jsme navštívili a ukazuje se, že zkušenosti s jejich provozem jsou jen ty nejlepší,“ říká Ing. Milan Boháček, generální ředitel United Energy a. s., která teplárnu v Komořanech provozuje a je také hlavním investorem stavby.

Komořanské ZEVO bude zpracovávat komunální odpad z regionu. Navazuje tak na Plán odpadového hospodářství Ústeckého kraje. Odpad, který už nelze recyklovat, se namísto současného skládkování využije pro výrobu energie. Ročně se tím ušetří 120 tis. tun uhlí a zhodnotí až 150 tis. tun zbytkového odpadu.

Výjimku tvoří nebezpečný odpad, ten v ZEVO Komořany využíván nebude.

„Pro detekci např. radioaktivního odpadu bude sloužit speciální příjezdová brána, která má patřičné senzory. Pokud zachytí radiaci, bude takové vozidlo ihned odstaveno a přivolání specialisté pro nakládání s nebezpečnými odpady,“ vysvětluje Milan Boháček.

Další součástí nové teplárny bude tzv. bunkr, tedy obří betonový zásobník na odpad. Ten bude uzavřen v betonovém plášti a ohromný jeřáb s rozpětím drapaků až 4 metry v něm bude pravidelně odpad mísit a přikládat prostřednictvím obří násypky přímo do kotle. Odsáváním vzduchu zde bude udržován podtlak tak, aby se ven nešířil nepříjemný zápach. Bunkr bude také osazen vodními děly, která by byla v případě zahoření ihned spuštěna, aby se předešlo požáru.

Důležitým milníkem pro celou stavbu bude montáž zbrusu nového komína. Ta proběhne

na konci března. Komín přijede na místo jako nadměrný náklad ve třech kamionech. Postaven bude během několika dnů. Patka pro jeho ukotvení už je připravená.

„Komín je vyroben z oceli a sklolaminátu a bude vysoký 75 metrů. Svými vlastnostmi odpovídá nejpřísnějším požadavkům na ekologický provoz,“ dodává Milan Boháček.

Investice do nové teplárny dosáhne částky 5 miliard korun. ZEVO by mělo být spuštěno do zkušebního provozu letos v listopadu. Jeho provozem se ušetří až 180 tis. tun emisí CO₂ a pokryje v průměru bezmála 40% stávající výroby tepla. V létě by mělo ZEVO zajistit kompletní dodávku tepla samo. V zimě a ve špičkách ho doplní kotel na biomasu a nový paroplynový blok, který je aktuálně také ve výstavbě. Stabilita dodávek pro 30 tisíc domácností, řadu institucí a firem tak bude zachována.

Kontakt pro média: Gabriela Sáříčková Benešová, mob.: +420 723 327 758, e-mail: gabriela.benesova@ue.cz

O Skupině Teplárna Komořany: Skupina Teplárna Komořany, do které patří United Energy, Severočeská teplárenská a GABIT, je součástí Energetického průmyslového holdingu (EPH), jedné z předních energetických skupin v Evropě. **United Energy, a. s.**, je významným českým nezávislým producentem tepelné energie. UE provozuje elektrárnu s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla v Komořanech u Mostu s celkovým instalovaným výkonem 239 MWe. Prostřednictvím své sesterské společnosti **Severočeská teplárenská** zajišťuje spolehlivé, bezpečné a ekologicky šetrné dodávky tepla pro více než 30 tisíc domácností v Mostě a Litvínově. Kromě domácností zásobuje také řadu správních, školských, zdravotnických, ale i komerčních subjektů v regionu.

